

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE **NEDEDZA**

A. Textová časť

- A. Základné údaje
- B. Riešenie územného plánu
- C. Doplnujúce údaje
- D. Dokladová časť

Žilina 02/2025

OBSAH TEXTOVEJ ČASTI :

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE.....	3
a) Hlavné ciele riešenia.....	3
b) Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu.....	3
c) Údaje o súlade riešenia so zadaním.....	4
B. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU.....	5
a) Vymedzenie riešeného územia.....	5
b) Väzby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu.....	10
c) Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady.....	13
d) Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy.....	18
e) Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania.....	19
f) Návrh funkčného využitia územia.....	20
g) Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia, výroby a rekreácie.....	21
h) Vymedzenie zastavaného územia obce.....	26
i) Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov.....	26
j) Návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami.....	27
k) Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny a návrh ochrany kultúrno-historických hodnôt.....	29
l) Návrh verejného dopravného a technického vybavenia.....	36
l) 1. Doprava a dopravné zariadenia.....	36
l) 2. Vodné hospodárstvo.....	41
l) 3. Zásobovanie elektrickou energiou.....	46
l) 4. Zásobovanie plynom.....	48
l) 5. Zásobovanie teplom.....	49
l) 6. Pošta a telekomunikácie.....	50
l) 7. Civilná ochrana.....	51
m) Koncepcia starostlivosti o životné prostredie.....	52
m.1) Ochrana ovzdušia.....	52
m.2) Ochrana povrchových a podzemných vôd.....	52
m.3) Ochrana pôdy.....	54
m.4) Odpadové hospodárstvo.....	54
m.5) Svahové deformácie.....	55
m.6) Radónové riziko.....	55
m.7) Hluk.....	55
n) Vymedzenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov.....	55
o) Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu.....	56
p) Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej a lesnej pôde.....	56
q) Hodnotenie navrhovaného riešenia z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územnotechnických dôsledkov.....	59
r) Návrh záväznej časti.....	60
C. DOPLŇUJÚCE ÚDAJE.....	72
D. DOKLADOVÁ ČASŤ.....	73

OBSAH GRAFICKEJ ČASTI :

1 Výkres širších vzťahov	M 1 : 50 000
2 Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami	M 1 : 10 000
3 Výkres riešenia verejného dopravného vybavenia	M 1 : 10 000
4 Výkres riešenia verejného technického vybavenia - vodné hospodárstvo	M 1 : 10 000
5 Výkres riešenia verejného technického vybavenia - energie, telekomunikácie	M 1 : 10 000
6 Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných zámerov na poľnohosp. pôde	M 1 : 10 000
7 Výkres ochrany prírody a tvorby krajiny	M 1 : 10 000

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Obstarávateľ: obec Nededza

Odborne spôsobilá osoba pre obstarávanie ÚPP a ÚPD: Ing. arch. Ján Burian (reg. č. 402).

Spracovateľ: ARCH. KRAJČ s.r.o. zastúpený Ing. arch. Peter Krajč - autorizovaný architekt, 0996 AA

Riešiteľský kolektív:

Hlavný riešiteľ	Ing. arch. Peter Krajč
Urbanizmus	Ing. arch. Peter Krajč
	Ing. arch. Marián Pivarči
Doprava	Ing. Roman Tiso
Rekreácia, cestovný ruch	Ing. arch. Marián Pivarči
Životné prostredie	Ing. arch. Marián Pivarči

a) HLAVNÉ CIELE RIEŠENIA

Dôvodom pre obstaranie Územného plánu obce Nededza (ďalej aj len ÚPN O Nededza) je potreba získania základného nástroja územného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie obce, ktorý bude komplexne riešiť priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, zosúladiť záujmy a činnosti ovplyvňujúce územný rozvoj, životné prostredie a ekologickú stabilitu a ustanovovať regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia.

Vo všeobecnej rovine sú hlavné ciele rozvoja územia stanovené nasledovne :

- riešiť optimálny spôsob využitia a usporiadania územia v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja a únosnosti územia
- odstrániť funkčné a priestorové disproporcie
- koordinovať záujmy v území
- regulovať a koordinovať investičné činnosti a záujmy
- skvalitniť životné prostredie obce
- zabezpečiť ochranu kultúrneho dedičstva a prírodných hodnôt
- dobudovať verejnú dopravnú, občiansku a technickú vybavenosť obce
- stanoviť plochy pre verejnoprospešné stavby

Okrem takto všeobecne formulovaných cieľov bude potrebné v ÚPN-O Nededza :

- vytvoriť predpoklady a podmienky pre rozvoj obytnej funkcie intenzifikáciou zastavaného územia stanoveného k 1.1.1990, ako aj návrhom nových plôch v extraviláne, vhodných pre rozvoj uvedenej funkcie, pri zohľadnení záujmov poľnohospodárskej výroby a ochrany poľnohospodárskej pôdy
- vytvoriť predpoklady a podmienky pre rozvoj rekreácie a športu miestneho významu
- stanoviť podmienky pre dobudovanie základnej občianskej vybavenosti v obci
- stanoviť podmienky pre fungovanie výroby, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva
- vytvoriť podmienky pre dobudovanie dopravnej a technickej infraštruktúry v návrhovom období
- premietnuť do nového územného plánu obce zábery ÚPN VÚC ŽK
- návrhové obdobie územného plánu stanoviť do roku 2040

b) VYHODNOTENIE DOTERAJŠIEHO ÚZEMNÉHO PLÁNU

Obec Nededza má v súčasnosti územný plán obce. Doterajší platný územný plán bol spracovaný pre katastrálne územia Nededze v roku 2004 a 2006 bol aktualizovaný. Ekonomický tlak súvisiaci s výstavbou priemyselného parku KIA MOTORS A HYUNDAI MOBIS mal za následok neustále sa meniace požiadavky, na ktoré územný plán musel reagovať. Zmeny v dôsledku požiadaviek na výrobu (KIA) svojim charakterom určili ďalšie smerovanie urbanistickej štruktúry

funkčného využitia južnej časti obce. Severná časť bola ponechaná bez väčších zmien. V súčasnosti vznikla požiadavka na doplnenie bývania a riešenie optimálneho spôsobu využitia a usporiadania územia v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja a únosnosti územia, preto sa obec rozhodla vypracovať nový ÚPN.

c) ÚDAJE O SÚLADE RIEŠENIA SO ZADANÍM

Zadanie pre ÚPN O Nededza bolo vypracované na základe Prieskumov a rozborov pre ÚPN O a Krajinnoekologického plánu, ktoré vypracoval hlavný riešiteľ ÚPN O Ing. arch. Peter Krajč v termíne 09.2021. Návrh ÚPN O Nededza je vypracovaný v súlade so Zadaním pre ÚPN O Nededza (vypracované Ing. arch. Ján Burian), ktoré bolo schválené uznesením obecného zastupiteľstva obce Nededza č. č. 79/2022-2026 zo dňa 14.08.2023.

ÚPN O Nededza obstaráva obec prostredníctvom odborne spôsobilej osoby pre obstarávanie ÚPP a ÚPD, ktorou je Ing. arch. Ján Burian (reg. č. 402).

B. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU

a) VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA

Územný plán obce Nededza rieši územie vymedzené katastrálnym územím Nededza. Celková výmera riešeného územia je 6 310 798 m².

Riešené územie susedí územiami nasledovných obcí: na severe s k.ú. Horný Vadičov v okrese Kysucké Nové Mesto, na juhovýchode s k.ú. Gbeľany, na juhu s k.ú. Mojš a na severozápade s k.ú. Teplička nad Váhom a Kotrčiná Lúčka v okrese Žilina.

Základné údaje, charakterizujúce riešené územie

rozloha riešeného územia v ha	631
počet obyvateľov SOBD 2011	978
počet obyvateľov k 31.12.2020	1 067
počet trvalo obývaných bytov SOBD 2011	243
počet trvalo obývaných bytov 2020 (údaj z Obecného úradu)	285
počet domov určených na rekreáciu SOBD 2011	0
počet chát a záhradných chatiek v roku 2021	20

a.1) Charakteristika riešeného územia

Geomorfologické pomery

Morfologické pomery územia sú výsledkom jeho geologickej a tektonickej stavby a posobenia eroznodenudačných procesov. Podľa geomorfologického členenia Slovenska patri katastrálne územie obce Nededza do geomorfologických jednotiek v zmysle nasledujúcej tabuľky:

Geomorfologické jednotky katastrálneho územia

Sústava	Podsústava	Provincia	Subprovincia	Oblasť	Celok	Podcelok
Alpsko himalájska	Karpaty	Západne Karpaty	Vonkajšie Západne Karpaty	Stredné Beskydy	Kysucká vrchovina	Kysucké bradlá
				Fatransko-tatranská	Žilinská kotlina	Žilinská pahorkatina

<https://app.sazp.sk/atlassr/>

Sklonitosť

Sklon reliéfu predstavuje zmenu nadmorských výšok v smere spádovej krivky. Vyhodnotenie sklonitosti má pri praktickom riešení umiestnenia ľudských činností v krajine dôležité miesto, napr. v spôsobe obrábania pôdy, pri posudzovaní stability územia, pri výbere spôsobu stavebných prác a konštrukcií stavieb, pri voľbe trasy a konštrukcie komunikácií, pri posudzovaní stability svahov vodných nádrží. Sklonitosť limituje ľudské aktivity v území, aby nevhodným zásahom do horninového prostredia nevznikli škody na prírodnom prostredí.

Kategórie sklonu svahu:

- 1 - <3°
- 2 - 3° - 7°
- 3 - 7° - 12°
- 4 - 12° - 17°
- 5 - 17° - 25°
- 6 - nad 25°

Sklonitosť, dĺžka svahov a typ vegetačného krytu sú hlavné faktory spôsobujúce pôdnu eróziu. Sklonitosť územia je rozhodujúci faktor pri návrhu miestnych komunikácií.

Orientácia reliéfu

Orientácia (expozícia) reliéfu voči svetovým stranám vyjadruje, na ktorú svetovú stranu je uklonený povrch v danom bode a vyjadruje stabilnú expozíciu relief voči chodu Slnka. Vyjadrená je v stupňoch v rozpätí 0-360°, pričom 90° je sever, 180° západ, 270° juh a 360° východ. Podklady sú dôležité pre mikroklimu územia, lokalizáciu poľnohospodárskych plodín, športových aktivít, bývania, a pod. Svahy s južnou expozíciou sú náchylné na prehrievanie a vysušovanie. Rozdielne teplotné pomery (vplyv mikroklimy) napomáhajú spolu s inými parametrami rozrušovaniu pôdy. Expozícia reliéfu voči svetovým stranám je pomocný ukazovateľ pri hodnotení intenzity vodnej erózie pôdy.

Geologické pomery

Inžiniersko-geologická charakteristika

Severná časť katastra patrí do Kysuckej vrchoviny, ktorá je tvorená bradlovým pásmom (ilovce, slieňovce, pieskovce a zlepence, flyš ("sférosideritové", "upohlavské" a pupovské vrstvy, orlovské pieskovce); apt - senón), južnejšiu časť tvoria pestré slieňovce ("couches rouges"): vrchný alb - spodný mástricht.

Južná časť katastra patrí do celku Žilinská kotlina, kde sa vyskytujú pieskovce, zlepence, slieňovce, flyš s blokmi rifových vápencov (myjavský, hričovsko-žilinský vývoj); paleocén - eocén.

Svahové deformácie

Výskyt svahových poruch je podmienený prítomnosťou viacerých priaznivých deformačných štruktúr. Zosuvné územia sú viazane prevažne na flyšoidné alebo ilovcovo-slieňovcové komplexy paleogénu a mezozoika. Zosuvy postihujú najčastejšie zvetralinový plášť, ale aj nezvetrané horniny. Tektonické porušenie, strmé svahy a atmosferické zrážky sú faktormi podporujúcimi tvorbu zosuvov. Infiltráciou zrážkovej vody sa výrazne zhoršujú pevnostno-deformačné vlastnosti pokryvných útvarov a menia sa. hydrogeologické pomery vo svahu. Zosuvy ohrozujú existujúce aj plánované stavby a spôsobujú značné škody na lesných porastoch, poľnohospodárskej pôde, komunikáciach, priemyselných a obytných budovách. Je potrebné dôkladne zvážiť všetky plánované zásahy do horninového podložia, aby sa tieto potenciálne zosuvy za vhodných podmienok neaktivizovali (podrezanie svahov pri budovaní ciest, porušenie stability svahov výkopmi a úpravami a podobne).

V území k.ú. Nededza sa nachádzajúcej rajóny stability území :

1. územia prevažne stabilné, resp. územia s veľmi nízkym stupňom náchylnosti ku vzniku svahových deformácií (v morfológicky priaznivých územiach s nedostatočnou preskúmanosťou sa sporadická existencia svahových deformácií ako aj lokálny vznik nových svahových deformácií menších rozmerov nedajú vylúčiť). Tu sa nachádza zastavané územie hlavne v časti, so svažitým terénom.

2. územia s doteraz nezaregistrovanými svahovými deformáciami, s priaznivou geologickou stavbou nevylučujúcou v prípade priaznivých morfológických pomerov občasný vznik svahových deformácií (najmä skupiny zasúvania a tečenia) vplyvom prírodných pomerov. Územia sú citlivé na negatívne antropogénne zásahy. V územiach s nedostatočnou preskúmanosťou je predpoklad existencie doteraz nezaregistrovaných svahových deformácií. Rajón zahŕňa aj územia postihnuté intenzívnou výmlovoú eróziou a územia ohrozené opadávaním úlomkov. Sem spadá územie Nededzké jarky a severozápadná časť zastavaného územia.

Rádioaktivita hornín

Zastavané územie obce leží v oblasti so stredným radónovým rizikom.

Seizmicita územia

Podľa STN 73 0036 Seizmické zaťaženie stavieb ide o seizmickú oblasť 7° MSK-64.

Hydrogeologické pomery

Podzemná voda je definovaná ako voda vyplňujúca dutiny zvodnených hornín. Základnou jednotkou pre hodnotenie podzemných vôd je hydrogeologický rajón. Je to územie vymedzené z hľadiska geologických, štruktúrno-geologických a hydrogeologických pomerov ako celok, v ktorom prevažuje jednotný obeh podzemnej vody určitého typu. Hranice hydrogeologických rajónov sa nekryjú s hranicami povodí povrchových tokov.

V zmysle hydrogeologickej rajonizácie Slovenska sa riešené územie nachádza v hydrogeologickom rajóne QP 029 - paleogén a kvartér časti Žilinskej kotliny východného okraja. V ňom je povodie Váhu vyčlenené ako čiastkový rajón kvartéru s hydrogeologicky priaznivým prostredím pre cirkuláciu a akumuláciu podzemných vôd. Štrkopiesčité polohy sú veľmi dobre

priepustné s vysokou hodnotou koeficientu filtrácie $k_f = 2 \cdot 10^{-3}$ až $7 \cdot 10^{-3}$ m/s. Generálny smer pohybu podzemných vôd je totožný so smerom toku Váhu. Podzemné vody z prameňov majú dobrú kvalitu.

Režim podzemných vôd je charakteristický sezónnym a dlhodobým kolísaním hladiny. Maximum dosahuje v jarňých mesiacoch, v mesiacoch október a november je hladina podzemnej vody najnižšia. Režim podzemných vôd je výrazne ovplyvnený sprevádzkovaním Vodného diela Žilina.

Hydrologické pomery

Riešené územie patrí do povodia stredného toku Váhu, úmoria Čierneho mora. Rieka Váh, ako stredohorský typ rieky, má snehovo - dažďový režim odtoku, s najvyššími vodnými stavmi v apríli až máji a najnižšími v neskorých jarňých mesiacoch. Prirodzený režim Váhu je silne ovplyvnený prevádzkou sústavy vodných diel na hornom toku rieky Váh a rieky Orava.

Katastrálnym územím obce preteká menší pravostranný prítok Váhu - vodný tok Kotrčiná s plochou povodia 11,13 km². Vodný tok pramení severne od obce Kotrčiná Lúčka, na južných svahoch Kučerovky (744 m.n.m.), v časti Záhorčie, v nadmorskej výške asi 600 m.n.m. Ide o malý vodný tok, ktorý v suchom období vysychá. Vodný tok je zaústený do náhradného biokoridoru, ktorý bol vybudovaný pozdĺž päty pravostrannej hrádze Vodného diela.

Do vodného toku Kotrčiná sa vlieva Gbeliansky potok s plochou povodia 2,08 km².

Minerálne vody

Sú to prírodné vody, ktoré sa líšia od obyčajných vôd teplotou, chemickým zložením, obsahom voľných plynov, rádioaktivitou a najčastejšie biochemickým pôsobením na ľudský organizmus. Osobitnú skupinu medzi prírodnými minerálnymi zdrojmi predstavujú prírodné liečivé zdroje a prírodné zdroje minerálnych stolových vôd.

V riešenom území sa minerálne pramene nenachádzajú.

Geotermálne vody

Sú to prírodné vody, ohriate zemským teplom tak, že ich teplota po výstupe na zemský povrch je vyššia ako priemerná ročná teplota vzduchu v danej lokalite (v našich podmienkach 20°C).

V riešenom území sa takéto vody nenachádzajú.

Pôdne pomery

Pôdne pomery katastra obce sú primárne determinované geologickou stavbou územia a následným procesom formovania sa krajiny. Ďalšími faktormi, ktoré určujú základné pôdne vlastnosti sú: zonálna členitosť, biotické a abiotické činitele a ich dlhodobé pôsobenie.

Proces skultúrňovania pôdneho fondu ľudskou činnosťou je datovaný do obdobia Veľkej Moravy, no prvé písomné podklady hovoria až o období 14. storočia. Postupné kľčovanie pôvodného lesa spojené s usadlým spôsob života vytvorilo dostatočné predpoklady rozvinutého poľnohospodárstva a postupného využívania kvalitnejších pôdnych typov, ktoré sú zastúpené v južnejších častiach obce.

Na území obce Nededza môžeme zaregistrovať tieto pôdne typy a pôdne jednotky uvedené v nasledujúcej tabuľke a usporiadané so severu na juh:

č.	Pôdny typ	Pôdna jednotka
1	rendziny	rendziny a kambizeme rendzinové, sprievodné litozeme modálne karbonátové, lokálne rendziny sutinové; zo zvetralín pevných karbonátových hornín
2	kambizeme	kambizeme pseudoglejové nasýtené, sprievodné pseudogleje modálne a kultizemné, lokálne gleje; zo zvetralín rôznych hornín
3	pararendziny	pararendziny kambizemné a kambizeme rendzinové; zo zvetralín pieskovcovo-slieňovcových hornín
4	fluvizeme,	fluvizeme kultizemné karbonátové, sprievodné fluvizeme glejové, karbonátové a fluvizeme karbonátové ľahké; z karbonátových aluviálnych sedimentov

Pôdne typy

Za základe hodnotenia pôd v regióne nám poslúžili mapy bonitovaných pôdnoekologických jednotiek (BPEJ). V zákone NR SR č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov je bonitovaná pôdno-ekologická jednotka definovaná ako klasifikačný a identifikačný údaj vyjadrujúci kvalitu a hodnotu produkčno-ekologického potenciálu poľnohospodárskej pôdy na danom stanovišti.

Na pôdotvorných substrátoch v riešenom území sa vyvinuli nasledovné typy pôd:

- 02 - fluvizeme kultizemné, karbonátové, stredne ťažké,
- 03 - fluvizeme kultizemné, karbonátové, ťažké,
- 63 - kambizeme kultizemné, nasýtené, z minerálne bohatých zvetralín flyša, stredne ťažké,
- 64 - kambizeme kultizemné, nasýtené z minerálne bohatých zvetralín flyša, ťažké,
- 71 - kambizeme kultizemné, pseudoglejové, zo svahových hlin, stredne ťažké až ťažké, lokálne veľmi ťažké,
- 77 - kambizeme kultizemné (alebo modálne) a rankre kambizemné, plytké, zo zvetralín vulkanických hornín a zo svahovín, stredne ťažké,
- 82 - kambizeme modálne, zo zvetralín flyša, na výrazných svahoch: 12 - 25°, stredne ťažké až ťažké,
- 88 - regozeme kultizemné, lokálne hnedozeme kultizemné erodované, alebo kambizeme kultizemné, erodované, zo slieňov alebo ílov, stredne ťažké až ťažké, lokálne veľmi ťažké,
- 92 - rendziny typické na výrazných svahoch: 12 - 25°, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)
- 00 - pôdy na zrázoch nad 25° (bez rozlíšenia typu pôdy).

Fluvizeme - sa nachádzajú v nivách riek, kde bol ich vývoj opakovane narušovaný záplavami. Ich pôdny profil sa tým často obohacuje o novú vrstvu kalových sedimentov, čo sa prejavuje jeho zvrstvením (tu sa nejedná o pôdne horizonty ale o tzv. pôdne vrstvy). Podľa produkčného potenciálu jednotlivých pôdnych subtypov môžu byť tieto pôdy zaradené do kategórií od vysoko produkčných orných pod po stredne produkčne trvale trávne porasty. Ich produkčný potenciál sa pohybuje v rozsahu 33 - 90 bodov (v 100 bodovej stupnici).

Kambizeme (v starších klasifikáciách: hnedé pôdy). Sú pôdy s rôzne hrubým svetlým humusovým horizontom pod ktorým je B horizont zvetrávania skeletnatých substrátov s rôznym, väčšinou však vyšším obsahom skeletu. Subtypy: typické (vyskytujúce sa vo varietách: nasýtené a kyslé), dystrické silne kyslé s veľmi nízkym nasýtením bázičnými kationmi, luvizemné s B horizontom s akumuláciou ílu, pseudoglejové s výrazným oglejením v B horizonte.

Rendziny charakteristické pôdy na vápencoch a dolomitoch, väčšinou s tmavým humusovým horizontom, pod ktorým je substrát alebo B horizont zvetrávania. Subtypy: typické, kambizemné s B horizontom. V celom profile alebo len v substráte obsahujú karbonáty.

Pararendziny sú pôdy prevažne s tmavým (molickým) humusovým A-horizontom, vyvinutým zvyčajne zo zvetralín karbonátovo-silikátových hornín s obsahom skeletu pod 30 %. Sú obvykle hlbšie ako rendziny, často s výskytom kambického B horizontu.

Pôdne druhy

Podľa zrnitosti pôd rozlišujeme pôdne druhy. Zaradenie pôd do pôdnych druhov je popri informácii o pôdnom type najdôležitejšou pedologickou charakteristikou. Klasifikácia pôd podľa pôdnych druhov je založená na zrnitosti, ktorá je jednou z najdôležitejších pôdnych vlastností. Pri posudzovaní zrnitosti pôdy sa hodnotí a klasifikuje textúra jemnozeme, t.j. zrnitostnej frakcie do 2 mm, čo je medzinárodne uznávaná hranica. Zrnitosť ovplyvňuje mnohé dôležité vlastnosti pôd. Súbor zrn rôznej veľkosti možno označiť ako určitú zrnitostnú skupinu – frakciu. V k.ú. sa vyskytujú nasledovné druhy pôd:

- 2 - stredne ťažké pôdy (hlinité),
- 3 - ťažké pôdy (ilovitohlinité)
- 5 - stredne ťažké pôdy - ľahšie (piesočnatohlinité).

Chránené pôdy

V katastrálnom území obce sa nachádzajú v zmysle Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 58/2013 Z.z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy a v zmysle zmien a doplnení č. 363/2016 Z.z. sa nachádzajú chránené pôdy s kódom bonitovanej pôdnoekologickej jednotky 0702005, 0703003, 0763212, 0763412, 0768212, 0771012, 0788212, 0863212.

Klimatické pomery

Územie obce spadá podľa kódov BPEJ do klimatických regiónov:

- 07 - mierne teplého, mierne vlhkého, s priemernou teplotou vzduchu v januári -2 až -5°C a s priemernou teplotou vzduchu za vegetačné obdobie 13 - 15°C
- 08 - mierne chladného, mierne vlhkého, s priemernou teplotou vzduchu v januári -3 až -6°C a s priemernou teplotou vzduchu za vegetačné obdobie 12 - 14°C,
- 09 - chladného, vlhkého, s priemernou teplotou vzduchu v januári -4 až -6°C a s priemernou teplotou vzduchu za vegetačné obdobie 12 - 13°C.

Ročné zrážky v centrálnej časti obce sa pohybujú na úrovni 800 až 900 milimetrov, na náveterných svahoch je to 900 až 1 000 milimetrov ročne, z ktorých približne 32 percent spadne vo forme snehu.

Z hľadiska zrážkovej činnosti patrí Nededza do vrchovinná-nížinná oblasti s režimom odtoku dažďovo-snehovým kulminujúci v III. - IV. mesiaci roka. Podružné zvýšenie vodnosti koncom jesene a začiatkom zimy je výrazné, ale nedosahuje maximálne hodnoty. Najvyššia akumulácia zrážkovej vody v území je XII. - II. mesiace.

Oslnenie územia

Oslnenie je najdôležitejším morfolimatickým parametrom reliéfu, vyjadrujúcim mikroklimatickú priestorovú variabilitu krajinného systému. Obytné územie je z hľadiska oslnenia v dobrom klimatickom krajinnom systéme. V polohách hraničiacich s lesnými masívmi a strmými svahmi je oslnenie reliéfu nižšie a mikroklima je chladnejšia.

Rastlinstvo

Fytogeograficko-vegetačné členenie (k.ú. obce Nededza)

Zóna	buková	
Podzóna	–	
Oblasť	flyšová	kryštálicko-druhohorná
Okres	Kysucká a Oravská vrchovina	Žilinská kotlina
Podokres	južný	severný
Obvod		

Podľa mapy potenciálnej prirodzenej vegetácie (Maglocky, Š. 2002 in Atlas krajiny SR) sú v území mapované tieto jednotky:

- bukové a jedľovo-bukové lesy
- karpatské dubovo-hrabové lesy
- jaseňovo-brestovo-dubové lesy v povodiach veľkých riek (tvrdé lužné lesy)

V súčasnosti sú vegetácia aj využívanie územia výrazne zmenené. Južná časť k.ú. Nededza je prevažne odlesnená so zastavaným územím, poľnohospodárskou pôdou a nelesná drevinná vegetácia (NDV). V severnejších častiach územia sú sústredené lesné porasty, ktoré sú ovplyvnené hospodárskymi zásahmi človeka a sú zmenené na nepôvodné a nestabilné monokultúry ihličnatých drevín.

Živočíšstvo

Na základe zoogeografického členenia územia Slovenska patrí obec Nededza do provincie listnatých lesov, podprovincie karpatských pohorí a podkarpatského úseku. (JEDLIČKA, KALIVODOVÁ, Ing: HRNČIAROVÁ, MIKLÓS ET AL., 2002).

b) VÄZBY VYPLÝVAJÚCE Z RIEŠENIA A ZO ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ ÚZEMNÉHO PLÁNU REGIÓNU

Pri riešení územného plánu obce Nededza bol rešpektovaný územný plán regiónu - Územný plán veľkého územného celku Žilinského kraja, ktorého záväzná časť bola vyhlásená Nariadením Vlády SR č. 223/1998 zo dňa 26.5.1998 v znení Zmien a Doplnkov č. 1 až 5, ktorých záväzné časti boli vyhlásené Všeobecne záväznými nariadeniami Žilinského kraja.

Na katastrálne územie obce Nededza sa vzťahujú schválené záväzné regulatívy a verejnoprospešné stavby vyplývajúce v aktualizovanej Záväznej časti ÚPN VÚC Žilinského kraja:

I. Záväzné regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia

1. V OBLASTI USPORIADANIA ÚZEMIA, OSÍDLENIA A ROZVOJA SÍDELNEJ ŠTRUKTÚRY

- 1.1 vytvárať podmienky pre vyvážený rozvoj Žilinského kraja v oblastiach osídlenia, ekonomickej, sociálnej a technickej infraštruktúry pri zachovaní zdravého životného prostredia a biodiverzity v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja,
- 1.4 zabezpečovať rozvojovými osami na území Žilinského kraja pozdĺž komunikačných prepojení medzinárodného a celoštátneho významu sídelné prepojenia na medzinárodnú sídelnú sieť, ako aj konzistenciu a rovnocennosť rozvojových podmienok s ostatným územím Slovenskej republiky,
- 1.5 formovať sídelnú štruktúru na nadregionálnej úrovni prostredníctvom regulácie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia jednotlivých hierarchických úrovní ťažísk osídlenia, centier osídlenia, rozvojových osí a vidieckych priestorov,
- 1.8 podporovať vznik a posilnenie suburbaných pásiem okolo miest Žilina...
- 1.14 formovať ťažiská osídlenia uplatňovaním princípov decentralizovanej koncentrácie,
- 1.16 vytvárať podmienky pre budovanie rozvojových osí v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej štruktúry
 - 1.16.3 podporovať ako osi tretieho stupňa :
 - d) žilinskú rozvojovú os : Žilina-Varín-Terchová,
- 1.17 napomáhať rozvoju vidieckeho priestoru a náprave vzťahu medzi mestom a vidiekom na základe nového partnerstva, založeného na vyššej integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka nasledovnými opatreniami :
 - 1.17.1 vytvárať podmienky pre rovnovážny vzťah urbánnych a rurálnych území a integráciu funkčných vzťahov mesta a vidieka,
 - 1.17.2 podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia s cieľom vytvárania rovnocenných životných podmienok obyvateľov a zachovania vidieckej (rurálnej) krajiny ako rovnocenného typu sídelnej štruktúry,
 - 1.17.3 zachovať špecifický ráz vidieckeho priestoru a pri rozvoji vidieckeho osídlenia zohľadňovať špecifické prírodné, krajinné a architektonicko-priestorové prostredie,
 - 1.17.4 vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centrámi, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí, moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie voči urbánnym priestorom a dosiahnuť tak skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života,
- 1.20 rešpektovať existenciu pamiatkovo chránených historických sídelných a krajinných štruktúr, a to najmä lokalít svetového kultúrneho dedičstva, archeologických nálezov, pamiatkových rezervácií, pamiatkových zón, areálov historickej zelene a národných kultúrnych pamiatok, lokalít tvoriacich charakteristické panorámy chránených území, národnú sústavu chránených území v príslušnej kategórii a stupni ochrany a medzinárodne chránených území (ramsarské lokality, lokality NATURA),
- 1.21 ďalšie rozvojové plochy v katastrálnych územiach jednotlivých obcí riešiť v nadväznosti na zastavané územia, nevytvárať izolované urbanistické celky, rešpektovať prírodné a historické danosti územia obce; v novovytváraných územných celkoch ponechať rezervu pre vnútro sídelnú a vnútroareálovú zeleň.

2. V OBLASTI SOCIÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

- 2.1 riešiť priestorové podmienky provizórne umiestnených škôl, školských zariadení a skvalitniť ich vybavenosť,

- 2.12 riešiť nedostatočné kapacity zariadení sociálnej starostlivosti a ich zaostalú materiálnotecnú základňu v regiónoch,
 - 2.14 zachovať územné predpoklady pre prevádzku a činnosť existujúcej siete a rozvoj nových kultúrnych zariadení v regiónoch ako neoddeliteľnej súčasti existujúcej infraštruktúry a kultúrnych služieb obyvateľstvu.
3. V OBLASTI ROZVOJA REKREÁCIE, TURISTIKY, CESTOVNÉHO RUCHU A KÚPEĽNÍCTVA
- 3.1 vytvoriť nadregionálny, regionálny a miestny funkčno - priestorový subsystém turistiky, rekreácie a cestovného ruchu v súlade s prírodnými a civilizačnými danosťami kraja, ktorý zabezpečí každodennú a víkendovú rekreáciu obyvateľov kraja, hlavne z miest a ktorý vytvorí optimálnu ponuku pre domácu a zahraničnú turistiku, prednostne kúpeľnú, poznávaciu, športovú a relaxačnú,
 - 3.2 podporovať diferencované regionálne možnosti využitia rekreácie, turistiky a cestovného ruchu na zlepšenie hospodárskej stability a zamestnanosti, najmä na Kysuciach, Orave a v Turci, na upevňovanie zdravia a rekondíciu obyvateľstva, predovšetkým v mestách Žilina, Ružomberok, Martin a Liptovský Mikuláš a na zachovanie a využitie kultúrneho dedičstva vo všetkých okresoch kraja,
 - 3.5 pre všetky mestá v kraji dobudovať jestvujúce a založiť nové prímestské rekreačné zóny, s rekreačnými lesmi a vybavenosťou pre pohybové a relaxačné aktivity; sledovať pri tom potrebu znížiť tlak na najatraktívnejšie turistické a kúpeľné centrá, ako je Vrátna dolina a Rajecké Teplice pri Žiline, Martinské hole pri Martine, Malinô Brdo pri Ružomberku a Demänovská dolina pri Liptovskom Mikuláši,
 - 3.14 podporovať aktivity, ktoré súvisia s realizáciou siete miestnych cyklotrás nadväzujúcich na navrhované cyklomagistály.
4. V OBLASTI USPORIADANIA ÚZEMIA Z HĽADISKA EKOLOGICKÝCH ASPEKTOV, OCHRANY PÔDNEHO FONDU, OCHRANY PRÍRODY A KRAJINY A OCHRANY KULTÚRNEHO DEDIČSTVA
- 4.1 rešpektovať prvky územného systému ekologickej stability kraja a ich funkčný význam v kategóriách
 - 4.1.4 biokoridory nadregionálneho a regionálneho významu podľa schváleného územného plánu regiónu,
 - 4.3 dodržiavať pri hospodárskom využívaní území, začlenených medzi prvky územného systému ekologickej stability podmienky
 - 4.3.2 pre lesné ekosystémy, vyplývajúce z osobitných predpisov o ochrane lesov v kategóriách ochranné lesy a lesy osobitného určenia,
 - 4.3.3 pre poľnohospodárske ekosystémy, vyplývajúce z osobitných predpisov o ochrane poľnohospodárskej pôdy v kategóriách podporujúce a zabezpečujúce ekologickú stabilitu územia (trvalé trávne porasty),
 - 4.3.4 pre ekosystémy mokradí, vyplývajúce z medzinárodných zmlúv a dohôd, ktorými je Slovenská republika viazaná,
 - 4.4 zachovať prirodzený charakter vodných tokov, zaradených medzi biokoridory, chrániť jestvujúcu sprievodnú vegetáciu a chýbajúcu vegetáciu doplniť autochtónnymi druhmi,
 - 4.5 zabezpečiť skladbu terestrických biokoridorov vo voľnej krajine len prírodnými prvkami - trávne porasty, stromová a krovinová vegetácia a vylúčiť všetky aktivity, ohrozujúce prirodzený vývoj (vylúčenie chemických vyživovacích a ochranných látok, skládky odpadov a pod.),
 - 4.6 stabilizovať spodnú hranicu lesov a zvýšiť ich biodiverzitu ako ekotónovú zónu les - bezlesie,
 - 4.7 podporovať extenzívne leso-pasienkárské využívanie podhorských častí, s cieľom zachovania krajinársky a ekologicky hodnotných území s rozptýlenou vegetáciou,
 - 4.9 zabezpečiť revitalizáciu regulovaných tokov s doplnením sprievodnej zelene,
 - 4.10 prispôbovať trasy dopravnej a technickej infraštruktúry prvkom ekologickej siete tak, aby bola maximálne zabezpečená ich vodivosť a homogénnosť a nezasahovať do bezcestných území v rámci chránených území s 3. a vyšším stupňom ochrany prírody,
 - 4.11 eliminovať systémovými opatreniami stresové faktory, pôsobiace na prvky územného systému ekologickej stability (pôsobenie priemyselných a dopravných exhalácií, znečisťovanie vodných tokov a pod.),
 - 4.12 rešpektovať poľnohospodársky pôdny fond a lesný pôdny fond ako faktor limitujúci urbanistický rozvoj kraja, definovaný v záväznej časti územného plánu; osobitne chrániť

- ornú pôdu s veľmi vysokým až stredne vysokým produkčným potenciálom, ornú pôdu, na ktorej boli vybudované hydromelioračné zariadenia, ako aj poľnohospodársku pôdu, na ktorej boli vykonané osobitné opatrenia na zvýšenie jej produkčnej schopnosti,
- 4.20 vymedziť hranice zátopových území vodných tokov v ÚPD obcí za účelom ochrany priestoru riečnych alúvií pre situácie vysokých vodných stavov a ochrany biotických prvkov a ich stanovišťa v alúviách vodných tokov,
- 4.21 zabezpečiť pri ochrane pamiatkových území ich primerané funkčné využitie, zachovanie, údržbu a regeneráciu historického pôdorysu a parcelácie, vylúčenie veľkoplošných asanácií, zachovanie objektovej skladby, výškového a priestorového usporiadania objektov, uličného parteru, zachovania charakteristických pohľadov, siluety a panorámy, rešpektovanie historických a architektonických dominánt, zachovanie archeologických nálezísk.

5. V OBLASTI ROZVOJA NADRADENEJ DOPRAVNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

- 5.3 infraštruktúra cestnej dopravy
 - 5.3.1 v návrhovom i výhľadovom období rešpektovať lokalizáciu existujúcej cestnej infraštruktúry diaľnic až ciest III. triedy - definovanú pasportom Slovenskej správy ciest „Miestopisný priebeh cestných komunikácií“ - ohraničenú jej ochrannými pásmami mimo zastavaného územia a cestnými pozemkami v rámci zastavaného územia kraja,

6. V OBLASTI VODNÉHO HOSPODÁRSTVA

- 6.1 rešpektovať z hľadiska ochrany vôd
 - 6.1.1 ochranné pásma vodárenských zdrojov,
 - 6.1.2 chránené vodohospodárske oblasti Beskydy-Javorníky, Nízke Tatry-východná časť, Nízke Tatry-západná časť, Veľká Fatra, Strážovské vrchy,
- 6.4 podporovať rozvoj skupinových vodovodov pre zásobovanie obyvateľov a uvažovaný územný rozvoj zabezpečením výstavby týchto stavieb:
 - 6.4.22 rekonštrukcie a rozšírenia verejných vodovodov v obciach s cieľom znížiť straty vody a zabezpečiť zásobovanie pitnou vodou pre uvažovaný územný rozvoj,
- 6.6. zabezpečiť rozvoj verejných kanalizácií v súlade s vecnými požiadavkami smernice 91/271/EHS (trasponovanými do zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách), vrátane časového harmonogramu, s cieľom vytvoriť podmienky pre zabezpečenie dobrého stavu vôd do roku 2025. To znamená :
 - 6.6.3. ak je v aglomeráciách s veľkosťou pod 2 000 EO vybudovaná stoková sieť, alebo sa aglomerácia nachádza v území vyžadujúcu zvýšenú ochranu podzemných vôd, povrchových vôd, prírodných liečivých vôd a prírodných minerálnych vôd, zabezpečiť primeranú úroveň čistenia komunálnych odpadových vôd alebo splaškových odpadových vôd tak, aby bola zabezpečená požadovaná miera ochrany recipienta; opatrenia budú realizované priebežne v súlade s plánom rozvoja verejných kanalizácií,
 - 6.6.4. zabezpečiť realizáciu opatrení pre zmiernenie negatívneho dopadu odľahčovaní a odvádzania vôd z povrchového odtoku na ekosystém recipienta,
 - 6.6.5. vylúčiť vypúšťanie čistiarenskeho kalu a obsahu žúmp do povrchových vôd a podzemných vôd,
- 6.11 v súlade s Plánom manažmentu čiastkového povodia Váh realizovať opatrenia na dosiahnutie dobrého stavu vôd do roku 2015,
- 6.13 na ochranu územia pred povodňami po dohode s ochranou prírody:
 - 6.13.2 vytvoriť podmienky účasti obcí na riešení povodňovej ochrany v zmysle Organizačnej smernice č. 5/2008 Slovenského vodohospodárskeho podniku š.p. Žilina a možnosti financovania v rámci Operačného programu Životné prostredie, Prioritná os 2 „Ochrana pred povodňami“, operačný cieľ : 2.1. Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami,
 - 6.13.4 komplexne riešiť odtokové pomery v povodiach tokov opatreniami, ktorých výsledkom bude zvýšenie retenčného účinku pôdy, spomalenie a vyrovnanie odtoku vody z povodia a zníženie erózneho účinku vody v súlade s opatreniami Plánu manažmentu čiastkového povodia Váh; úpravy tokov realizovať tak, aby nedochádzalo k napriameniam tokov,
 - 6.13.5 rešpektovať záplavové čiary z máp povodňového ohrozenia a zamedziť výstavbu v okolí vodných tokov a v území ohrozovanom povodňami,

- 6.13.6 rešpektovať preventívne protipovodňové opatrenia navrhované v pláne manažmentu povodňového rizika,
- 6.14 rešpektovať pásma ochrany verejných vodovodov, verejných kanalizácií a vodohospodárskych stavieb.
7. V OBLASTI NADRADENEJ ENERGETICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY
- 7.1 zohľadniť ekonomické a ekologické hľadiská pri zabezpečení územia energiami a vytvárať efektívne diverzifikované systémy energetického zásobovania kraja,
- 7.3 zabezpečiť spoľahlivú a bezpečnú dodávku a prenos elektrickej energie dobudovaním elektrizačnej rozvodnej sústavy kraja v nadväznosti na sústavu SR a sústavu medzištátnu,
- 7.4 v energetickej náročnosti spotreby :
- 7.4.2 minimalizovať využívanie elektrickej energie na výrobu tepla,
- 7.6 chrániť územné koridory a plochy pre vedenia a zariadenia vo výhľade po roku 2015:
- 1x400 kV elektrické vedenie Varín - št. hranica SR/ČR (Nošovice),
- 2x400 kV elektrické vedenie Varín - št. hranica SR/PR (Byczyna),
- 7.7 podporovať rozvoj plynifikácie územia kraja, chrániť koridory existujúcich a navrhovaných plynovodov a plynárenských zariadení,
- 7.11 vytvoriť územné podmienky pre realizáciu plynárenských zariadení, prípadne ich rekonštrukciu a pri využívaní územia chrániť vybudované plynárenské zariadenia predpísanými ochrannými pásmami,
- 7.13 vytvárať priaznivé podmienky na intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike,
- 7.14 podporovať a presadzovať v regióne ŽSK s podhorskými obcami využitie miestnych energetických zdrojov (biomasa, geotermálna a solárna energia, MVE a pod.) pre potreby obyvateľstva a služieb pri zohľadnení miestnych podmienok,
- 7.15 znižovať energetickú náročnosť objektov (budov) z hľadiska tepelných strát.
8. V OBLASTI ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA
- 8.1 zabezpečiť postupnú sanáciu a rekultiváciu nevyhovujúcich skládok odpadov a starých environmentálnych záťaží do roku 2015,
- 8.2 sanovať prednostne skládky lokalizované v územiach prvkov regionálneho územného systému ekologickej stability a v územiach, kde bezprostredne ohrozujú zložky životného prostredia,
- 8.3 zabezpečiť lokality pre výstavbu zariadení súvisiacich s triedením, recykláciou, využívaním a zneškodňovaním odpadov v obciach, určených v územnom pláne,
- 8.4 zneškodňovanie nevyužitých komunálnych odpadov riešiť prednostne na zabezpečených regionálnych skládkach odpadov obcí, určených v ÚPD,
9. V OBLASTI USPORIADANIA ÚZEMIA Z HĽADISKA HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA
- 9.2 podporovať budovanie priemyselných parkov celoštátneho významu v nasledovných sídlach :
- 9.2.4 Teplica nad Váhom, Nededza, Varín, Gbeľany, Mojš,

II. Verejnoprospešné stavby

V ÚPN VÚC Žilinského kraja nie sú v k.ú. Nededza vymedzené verejnoprospešné stavby.

c) ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY

V nasledujúcej kapitole sú použité údaje so sčítania obyvateľov domov a bytov (SODB) z roku 2011. Uvedené údaje majú informatívnu hodnotu. V čase spracovania prieskumov a Zadania novšie informácie neboli k dispozícii. Údaje zo sčítania SODB 2021 sú uvedené iba pre vybrané časti. Medzi rokmi 2020 a 2021 sa počet obyvateľov zmenil iba mierne vzrástol o 3 obyvateľov. Výpočet demografickej prognózy vychádza zo schváleného Zadania z roku 2021.

c) 1. Demografický potenciál

Podľa sčítania obyvateľov domov a bytov (SODB) v roku 2011 žilo v obci Nededza 978 obyvateľov z toho 492 mužov a 486 žien. K 31.12.2020 žilo v obci Nededza 1067 obyvateľov z toho 526 mužov a 541 žien.

Pohyb obyvateľstva v rokoch 2011 - 2020

Pohyb obyvateľstva v rokoch 2011 - 2020

Rok	Počet obyvateľov stav k 31.12.	Prírastok	Úbytok	Index rastu v %
2011	966			100,00
2012	983	17		101,76
2013	1 000	13		103,25
2014	1 013	9		104,87
2015	1 022		-4	105,80
2016	1 018	11		105,38
2017	1 029	6		106,52
2018	1 022		-7	105,80
2019	1 052	30		108,90
2020	1 067	15		110,46
2021	1070	3	-	110,76

Zdroj: Štatistický úrad Žilina

V rokoch 2011 až 2020 narástol počet obyvateľov v obci Nededza až o 101 obyvateľov čo je priemerne asi 10 obyvateľov za rok. Je to zapríčinené prirodzeným prírastkom a migráciou obyvateľov do obce.

Veková štruktúra obyvateľstva

Vekové zloženie obyvateľstva podľa základných charakteristických vekových skupín v roku 2020

Veková skupina	Predproduktívny vek 0-14	Produktívny vek 15 - 64	Poproduktívny vek 65 +	Spolu
Počet	169	751	147	1 067
%	15,84	70,38	13,78	100,00

Zdroj: Štatistický úrad Žilina

Obec Nededza má výrazne progresívny typ populácie. Zastúpenie predproduktívneho veku je vyššie ako zastúpenie poproduktívneho veku a počet obyvateľov obce môže narastať prirodzenou menou.

Indexy vekového zloženia obyvateľstva v rokoch 2012 a 2020

Indexy vekového zloženia obyvateľstva	2012	2020
Index ekonomického zaťaženia osôb v %	42,20	42,08
Index starnutia	59,46	86,98
Priemerný vek	36,78	39,89
Podiel osôb v predproduktívnom veku	18,61	15,84
Podiel osôb v produktívnom veku	72,32	70,38
Podiel osôb v poproduktívnom veku	11,07	13,78

Zdroj: Štatistický úrad Žilina

Priemerný vek obyvateľov obce Nededza v roku 2012 bol 36,78 rokov, v roku 2020 39,89. Index starnutia za celú populáciu obce v roku 2012 bol 59,46 v roku 2020 86,98. Index ekonomického zaťaženia za celú populáciu obce v roku 2012 bol 42,20, v roku 2020 42,08. Uvedené údaje hovoria o miernom starnutí obyvateľstva.

Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti

Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti v roku 2020

Národnosť	Spolu	Podiel v %
Slovenská	1 057	99,07
Nemecká	2	0,19
Rakúska	1	0,09
Česká	1	0,09
Nezistená	6	0,56
Spolu	1 067	100,00

Zdroj: Štatistický úrad Žilina

V národnostnej štruktúre obce Nededza má takmer 100 percentné zastúpenie obyvateľstvo slovenskej národnosti.

Bývajúce obyvateľstvo podľa vzdelania

Vzdelanie populácie je významným indikátorom kvality pracovných síl. Vo vzťahu k disponibilite pracovných príležitostí a ich štrukturálnej ponuke môže vzdelanie obyvateľov pôsobiť ako stabilizačný, resp. destabilizačný činiteľ, resp. iniciovať rozvoj aktivít, zodpovedajúcich vzdelanostnej úrovni obyvateľov.

Údaje za vzdelanostnú štruktúru obyvateľstva sa sledujú iba pri sčítaní obyvateľov. Uvádzame vzdelanostnú štruktúru obyvateľstva staršieho ako 16 rokov na základe podkladov zo sčítania obyvateľov domov a bytov v roku 2011.

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva v roku 2011 podľa SODB 2011

Najvyšší skončený stupeň školského vzdelania	Muži	Ženy	Spolu	v %
Základné	49	70	119	12,17
Učňovské (bez maturity)	124	64	188	19,22
Stredné odborné (bez maturity)	65	49	114	11,66
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	18	23	41	4,19
Úplné stredné odborné (s maturitou)	80	92	172	17,59
Úplné stredné všeobecné	6	22	28	2,86
Vyššie odborné vzdelanie	4	8	12	1,23
Vysokoškolské bakalárske	8	12	20	2,04
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	36	31	67	6,85
Vysokoškolské spolu	47	44	91	9,30
Bez školského vzdelania	92	104	196	20,04
nezistené	7	10	17	1,74
Spolu	492	486	978	100,00

Zdroj: Štatistický úrad Žilina

V obci Nededza malo v roku 2011 najvyššie zastúpenie obyvateľstvo, ktorého najvyšší stupeň školského vzdelania je učňovské bez maturity 19,22 %. Úplné stredné odborné (s maturitou) má 17,59 % z celkového počtu obyvateľov. Základné vzdelanie má 12,17 % obyvateľstva, vysokoškolské má 9,30 %.

Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania

Náboženské vyznanie obyvateľov obce Nededza v roku 2011 podľa SODB 2011

Náboženské vyznanie	Spolu	%
Rímskokatolícka cirkev	912	93,25
Gréckokatolícka	1	0,10
Pravoslávna	1	0,10
Ev. cirkev augsburského vyznania	3	0,31
Starokatolícka	5	0,51
Bez vyznania	29	2,97
Iné	4	0,41
Nezistené	23	2,35
Spolu	978	100,00

Zdroj: Štatistický úrad Žilina

V roku 2011 sa v obci Nededza viac ako 93 % obyvateľov hlásilo k rímskokatolíckemu vyznaniu. Bez vyznania bolo 3 % obyvateľov a 2,35 % obyvateľov neuviedlo náboženskú príslušnosť.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo a nezamestnanosť

Ekonomická aktivita obyvateľstva v roku 2011 podľa SODB 2011

Ukazovateľ	2011	Primárny sektor	Sekundárny sektor	Terciárny sektor
počet osôb ekonomicky aktívnych	486			
podiel v % z celkového počtu obyvateľov	49,69			
počet žien ekonomicky aktívnych	207			
podiel v % z celkového počtu ekonom. aktívnych osôb	42,59			
odchádzka za prácou v abs. údajoch	437			
podiel v %	89,92			

Zdroj: Štatistický úrad Žilina

V roku 2011 žilo v obci Nededza 486 ekonomicky aktívnych osôb, z toho 279 mužov a 207 žien. Z celkového počtu obyvateľov sa do pracovného procesu zapojilo 49,69 % a zamestnanosť žien mala hodnotu 42,59 %. Obec poskytovala pracovné miesta len pre 49 ekonomicky aktívnych osôb 10,08 % ekonomicky aktívnych osôb. 89,92 % ekonomicky aktívnych osôb odchádzalo za prácou do iných sídiel. Údaje hovoria o veľmi malej možnosti zamestnať sa v mieste bydliska.

V roku 2020 bolo v obci Nededza evidovaných 34 uchádzačov o zamestnanie, z toho 10 žien. V roku 2020 podnikalo v obci Nededza 37 právnických osôb, z toho 32 ziskových a 5 neziskových. Fyzických osôb bolo 73, z toho 69 živnostníkov.

c) 2. Bytový fond

V roku 2011 bolo na území obce Nededza 229 domov, z toho 220 obývaných domov a 9 domov neobývaných. V obci bolo 252 bytov, z toho 243 trvalo obývaných bytov a 9 neobývaných. Trvalo obývané byty predstavovali 96,43 % z celkového počtu bytov. V bytových domoch bolo 26 bytov a v rodinných domoch 208 bytov.

Počet trvalo obývaných bytov v roku 2020 je podľa údajov z Obecného úradu 285.

Domy podľa obdobia výstavby podľa SODB 2011

Doba výstavby	Počet domov	Podiel v %
do roku 1945	19	8,30
1946 - 1990	140	61,13
1991 - 2000	18	7,86
2001 - 2011	39	17,03
Neobývané	9	3,93
Nezistené	4	1,75
Spolu	229	100,00

Zdroj: Štatistický úrad Žilina

V obci Nededza prevládajú domy postavené v období rokov 1946 až 1990 a tvoria 61,13 % z celkového počtu obývaných domov. Po roku 2011 bolo postavených asi 42 domov.

Charakteristika domového a bytového fondu

Bytov spolu	294
V tom trvale obývané	285
V %	96,94
Neobývané byty	9
počet osôb na jeden byt	3,74
počet bytov na 1000 obyvateľov	267

Zdroj: Štatistický úrad Žilina

Technická vybavenosť bytového fondu podľa SODB 2011

Vybavenie	Počet bytov	Byty v %
Spolu	243	100,00
z toho:		
s plynom zo siete	191	78,60
s vodovodom zo spoločného zdroja	968	90,72
napojených na skupinovú kanalizáciu	945	88,57
Ústredné kúrenie diaľkové	16	6,58
Ústredné kúrenie lokálne	178	73,25
Iné	38	15,64

Zdroj: Štatistický úrad Žilina

Bytový fond v obci z hľadiska technického vybavenia je dobrý. V roku 2011 malo takmer 80 % bytov ústredné kúrenie, plynofikovaných bolo 78,60 % bytov, Na verejný vodovod je napojených viac ako 90 % obyvateľov. Na skupinovú kanalizáciu je napojených viac ako 88 % obyvateľov.

Štruktúra bytového fondu podľa veľkosti bytov podľa SODB 2011

Veľkosť bytov	Počet bytov	Podiel v %
jedna obytná miestnosť	4	1,65
2 izby	21	8,64
3 izby	64	26,34
4 izby	65	26,75
5 + izieb	89	36,62
Spolu	243	100,00

Zdroj: Štatistický úrad Žilina

Najvyššie zastúpenie majú päť a viacizbové byty (36,62 %) a najnižšie zastúpenie majú byty s jednou obytňou miestnosťou (1,65 %).

Neobývané byty

Neobývané byty podľa dôvodu neobývanosti podľa SODB 2011

Dôvod neobývanosti	Počet bytov	Podiel v %
zmena vlastníkov	3	33,33
určené na rekreáciu	0	0
určené na prestavbu	1	11,11
nespôsobilý na bývanie	1	11,11
z iných dôvodov a nezistené	4	44,45
Spolu	9	100,00

Zdroj: Štatistický úrad Žilina

Neobývané byty predstavujú len 3,57 % z celkového počtu bytov.

Zhodnotenie demografického potenciálu a bytového fondu

Za 9 rokov od roku 2011 po rok 2020 narástol počet obyvateľov v obci Nededza o 89 osôb. Priemerný ročný prírastok odpovedal hodnote asi 10 osôb.

Obec Nededza má progresívny typ populácie. Zastúpenie predproduktívneho veku je vyššie ako zastúpenie poproduktívneho veku a počet obyvateľov obce môže narastať prirodzenou menou. Priaznivá poloha ku krajskému mestu Žilina dáva predpoklad pre vysokú migráciu obyvateľov do obce. Podmienkou možného veľkého rozvoja obce je dobudovanie technickej infraštruktúry. Do roku 2040 môže počet obyvateľov dosiahnuť 1 250 - 1350.

V roku 2020 mala obec Nededza 1067 obyvateľov a 285 trvalo obývaných bytov a na jeden byt pripadalo 3,74 osôb. Tento ukazovateľ bol vyšší ako ukazovateľ za celú Slovenskú republiku alebo za územie Žilinského kraja. Predpokladáme, že v ďalšom období sa bude počet osôb na jeden byt znižovať. Odhadujeme, že do roku 2040 klesne tento ukazovateľ na hodnotu 3,30. Podľa údajov z obecného úradu bolo od roku 2011 do konca roku 2020 postavených asi 42 rodinných domov.

Ak bude mať obec Nededza v roku 2040 1 300 obyvateľov, bude potrebovať asi 395 bytov. V súčasnej dobe je v obci asi 285 trvalo obývaných bytov. Odpad bytového fondu do roku 2040 odhadujeme na 25.

Prepočet bytového fondu v roku 2040 - návrh

Počet obyvateľov v roku 2040	1 300
Počet trvalo obývaných bytov	285
Odpad bytov	25
Zostatok bytov	260
Potreba bytov v roku 2040	395
Potreba nových bytov do roku 2040	135
Počet osôb na 1 byt v roku 2040	3,30
Počet bytov na 1000 obyvateľov v roku 2040	303

Z uvedeného prehľadu je zrejmé, že s ohľadom na predpokladaný demografický vývoj bude potrebné v návrhovom období vytvoriť podmienky pre výstavbu cca 135 bytov, predovšetkým vo forme rodinných domov. S ohľadom na stupeň a podrobnosť spracovania ÚPN je však uvedený počet nových bytov potrebné považovať len za smerný.

d) RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA A ŠIRŠIE VZŤAHY

Obec Nededza sa nachádza na Hornom Považí asi 10 km od krajského mesta Žilina. Leží v údolí potoka Kotrčiná. Katastrálne územie susedí na severe s k.ú. Horný Vadičov, na juhovýchode s k.ú. Gbeľany, na juhu s k.ú. Mojš a na severozápade s k.ú. Teplička nad Váhom a Kotrčiná Lúčka.

Z hľadiska širších územných väzieb v rámci Žilinského kraja obec Nededza leží v aglomerácii mesta Žilina.

Krajské mesto Žilina je centrum osídlenia prvej skupiny, prvej podskupiny ako centrum celoštátneho významu. Žilina sa formuje ako centrum :

- administratívno-správne Žilinského kraja,
- hospodársko-ekonomické,
- vzdelávacie, ako sídlo vysokej školy,
- kultúrno-spoločenské,
- výstavno-nákupno-obchodné,
- cestovného ruchu a rekreácie,
- športu,
- ako najvýznamnejší dopravný uzol,

Riešené územie je prostredníctvom cesty III/2071 a cesty II/583 dopravne napojené na hlavné cestné a železničné trasy Slovenska v Žiline. Sú to cesty I/11, I/18, I/64, diaľnice D1 a D3, železničné trate medzinárodného významu č. 127 Žilina - Čadca - Ostrava, č. 120 Žilina - Bratislava a č. 180 Žilina - Košice a železničnej trate č. 126 Žilina - Rajec regionálneho významu.

Letisko Žilina sa nachádza v katastrálnom území obce Dolný Hričov, je vzdialené od obce Nededza asi 20 km.

Časť riešeného územia sa nachádza v Chránenej vodohospodárskej oblasti Beskydy – Javorníky (v zmysle nariadenia vlády SSR č. 13/1987 Zb.), ktorá svojimi prírodnými podmienkami tvorí významnú prirodzenú akumuláciu vôd. Čiastočne sa riešené územie nachádza v PHO II. stupňa VZ Teplička nad Váhom.

Zásobovanie pitnou vodou je realizované zo skupinového vodovodu SKV Žilina, v správe Sevak, a.s. Žilina. Obec nemá vlastný vodárenský zdroj, je zásobovaná z vodárenského zdroja Gbeľany - vrt HVG 1 s výdatnosťou 15 l/s. Pitná voda je do obce dopravovaná zásobným potrubím PVC D 160 z VDJ Gbeľany 2x400 m³.

Verejná kanalizácia je gravitačná PVC DN 300, 400. Splašková odpadová voda je odvádzaná k.ú. Teplička nad Váhom, Žilina a Strážov do SČOV Horný Hričov.

Katastrálnym územím obce Nededza prechádza 400 kV nadzemné elektrické vedenie V404 Varín - št. hranica (Nošovice), ktoré prevádzkuje Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s.

V koridore existujúceho 400 kV elektrického vedenia sú plánované elektrické vedenia: 1x400 kV elektrické vedenie Varín - št. hranica SR/ČR (Nošovice) a 2x400 kV elektrické vedenie Varín - št. hranica SR/PR (Byczyna).

V súbehu s existujúcim 400 kV elektrickým vedením prechádza 2x110 kV elektrické vedenie.

Obec Nededza sa zásobovaná elektrickou energiou z 22 kV elektrických vedení číslo 1398 a 1440.

Územím severne od obce prechádza VTL Kysucký plynovod DN 500 PN 4,0 MPa Varín - Čadca - Raková - Vysoká nad Kysucou. Obec je zásobovaná zemným plynom z RS Nededza s výkonom 1200 m³/h pomocou stredotlakového plynovodu.

Telefónna ústredňa je v obci Gbeľany.

e) NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA

Hlavná funkcia obce je a bude obytná. V obci je občianska vybavenosť základná pre potreby obyvateľov. Výrobná funkcia je zastúpená priemyslom, poľnohospodárstvom a lesným hospodárstvom. Rozvoj rekreácie je limitovaný vzhľadom na rozsah a atraktivnosť katastrálneho územia. Územie sa využíva pre prímestskú rekreáciu obyvateľov Žiliny (turistika, cykloturistika).

Hlavná kompozičná os obce prechádza cestou tretej triedy III/2071. V centre obce je sústredená základná občianska vybavenosť: areál materskej školy, obecný úrad, kultúrny dom, kaštieľ, kostol, predajňa potravín COOP.

Zeleň je rozdrobená na malé a úzke plochy. Sú to brehové porasty, verejná zeleň, vyhradená zeleň občianskej vybavenosti, zeleň na pozemkoch rodinných domov. Nedostatok verejnej zelene zeleň na pozemkoch rodinných domov a blízkosť lesov.

Z hľadiska priestorového usporiadania a funkčného využívania možno riešené územie rozčleniť na tieto priestory :

Urbanizované územie

- obytná časť obce Nededza
- plochy výroby
- areál bývalého družstva
- cintorín
- športový areál

Poľnohospodárska krajina

Lesy s lesohospodárskou a ekologickou funkciou

Súčasný funkčný využitie územia a navrhované lokality pre rozvoj sú dokumentované na výkrese č. 2 Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia s vyznačenou záväznou časťou riešenia a VPS – M 1 : 10 000

Budúce funkčné využitie územia ovplyvňujú tieto faktory:

- ochrana najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy,
- prírodné podmienky v okrajových častiach obce - veľká sklonitosť územia, potenciálne zosuvy,
- ochranné pásmo cesty II/583,
- ochranné pásma inžinierskych sietí (400 kV, 110 kV, 22 kV vedenia, VTL Kysucký plynovod, vodovod, kanalizácia),

V návrhu sú zapracované zistené rozvojové zámery :

- výstavba bytových domov, občianskej vybavenosti a rodinných domov v lokalite Za Chrípom,
- výstavba rodinných domov v lokalitách Záhumnie, Stav a Záplotie,
- realizácia protipovodňových opatrení na potoku a vybudovanie poldrov na zachytenie prívalových vôd, (ľavostranný bezmenný prítok potoka Kotrčiná)
- rozširovanie cyklotrás v k.ú. obce Nededza,
- rekonštrukcia kaštieľa zo 16. storočia,
- vybudovanie námestia pred obecným úradom a kaštieľom,
- vytýkovanie lokality pre umiestnenie denného stacionáru pre seniorov,
- rozširovanie skladových kapacít pre obec,
- podpora vybudovania optickej siete a podpora internetizácie,
- výstavba vzdušných elektrických vedení 2x400 kV a 1x400 kV,
- rozšírenie verejného vodovodu,

- rozšírenie verejnej kanalizácie,
- rozšírenie plynovodu,

Zásady pre urbanistickú kompozíciu

Urbanistická kompozícia obce je založená na týchto zásadách:

- za hlavnú kompozičnú os obce považovať súčasnú trasu cesty III/2071 v zastavanom území obce
- za vedľajšie kompozičné osi obce považovať cestu II/583 a miestne komunikácie, napájajúce sa na cestu III/2071 v súčasne zastavanom území obce
- za hlavný ťažiskový priestor obce považovať priestor medzi kostolom Sedembolestnej Panny Márie a Materskou školou, v rámci neho definovať plochu námestia pred Obecným úradom a Kaštieľom
- neuvažovať o výstavbe výrazných dominánt v zastavanom území obce a na navrhovaných rozvojových plochách a zachovať súčasnú siluetu obce
- riešiť zachovanie, obnovu a rekonštrukciu brehových porastov pozdĺž vodných tokov
- pri návrhu novej výstavby v maximálnej miere rešpektovať prírodnú scenériu, priehľady na panorámu okolitej prírody a nenarušovať charakter krajiny

Vymedzenie častí územia, ktoré je potrebné riešiť v podrobnosti ÚPN zóny

Po schválení ÚPN O Nededza nie je potrebné obstaráť územný plán zóny. Dopravné napojenie na existujúce komunikácie a spôsob zástavby v jednotlivých rozvojových lokalitách je možné preveriť urbanistickými štúdiami.

f) NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA

Súčasnú funkčné využitie územia a plochy pre rozvoj jednotlivých funkcií sú dokumentované na výkrese č. 2 Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia s vyznačenou záväznou časťou riešenia a VPS v mierke 1 : 10 000.

Existujúce plochy sú vyznačené ako stav (plné plochy), nové funkčné plochy ako návrh (šrafované plochy), potenciálne plochy na zástavbu po návrhovom období ako výhľad (obrysom plochy). K jednotlivým funkčným plochám sú priradené regulatívy, ktoré určujú prípustné funkcie, neprípustné funkcie a dopĺňajúce ustanovenia uvedené v kapitole r) Návrh záväznej časti.

Urbanistické regulatívy

- A - rodinné domy individuálne
- B – bytové domy
- C - cintorín
- L – lesy
- OV - občianska vybavenosť
- P - poľnohospodárska pôda
- R0 – rekreácia bez zástavby
- R1 – rekreácia s možnosťou zástavby
- Š - športové plochy
- V - výrobné prevádzky, sklady
- Z – záhrady v krajine, sady, verejná a ostatná zeleň

g) NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA, OBČIANSKEHO VYBAVENIA, VÝROBY A REKREÁCIE

d)1. Bývanie

Návrh riešenia bývania vychádza zo schváleného Zadania pre územný plán obce Nededza. V roku 2040 bude 1300 obyvateľov obce Nededza potrebovať 395 bytov pri obložnosti 3,3. Do roku 2040 bude potrebné postaviť 135 bytov v samostatne stojacich rodinných domoch.

Orientačné počty bytov a obyvateľov v jednotlivých rozvojových lokalitách

Lokalita	Počet bytov	Počet obyvateľov
Stav	40	132
Dráhy	7	23
Pod Chrípom	80	264
Prieluky (Dráhy 8 RD) Záplotie (12 RD)	20	66
Za Hôrkou	14	46
Spolu	161	531

Poznámka: Uvedený počet nových bytov a súvisiaci počet obyvateľov je potrebné považovať len za smerný a výpočet vyjadruje potenciál územia v prípade výstavby rodinných domov. Tento potenciál bude naplnený v prípade splnenia množstva čiastkových podmienok a predstavuje časové obdobie od 15-30 rokov.

d)2. Občianske vybavenie

d)2.1 Školstvo

V centre obce sa nachádza materská škola. Materská škola má kapacitu 46 detí v dvoch triedach. V areáli materskej školy je detské ihrisko. Materská škola v súčasnom období vyhovuje. V budúcnosti je možné zvýšiť kapacitu materskej školy nadstavbou existujúcej budovy. V materskej škole pracuje 8 zamestnancov.

V obci nie je základná škola. Žiaci navštevujú základnú školu v obci Gbeľany.

V súvislosti s predpokladaným rozvojom obce sú súčasné kapacity predškolských a školských zariadení vyhovujúce aj pre obdobie do roku 2040. Pre počet 1300 obyvateľov v roku 2040 bude potreba cca 44-50 miest v MŠ. Základné školstvo bude vyžadovať kapacity pre 130-150 žiakov. Z toho v ročníku 1-4 by v tomto roku malo byť cca 58-80 detí. To je počet, ktorý by vytváral predpoklady pre zriadenie obecnej ZŠ s dochádzkou pre ročníky 1-4. V prípade, že sa tak nestane budú žiaci naďalej využívať dochádzku do ZŠ v Gbeľanoch, kde patria obce Kotrčina Lúčka, Nededza, Gbeľany, Mojš a Krasňany a navštevujú ju aj žiaci z Varína (vrátane Koňhory) a Tepličky nad Váhom. ZŠ má 13 kmeňových učební s kapacitou 300 žiakov, 4 odborné učebne (2 informatické učebne, jazykovú učebňu, chemickú učebňu) a školské dielne, telocvičňu, multifunkčné ihrisko.

d)2.2 Zdravotníctvo

V obci nie je zdravotné stredisko. Obyvatelia obce Nededza navštevujú ambulancie v Tepličke, Varíne a v Žiline. Vyššie zdravotnícke služby poskytuje nemocnica s poliklinikou v Žiline.

Táto oblasť bude do roku 2040 bez zmeny.

d)2.3 Sociálna starostlivosť

V obci Nededza nie je takéto zariadenie. Obec má záujem na vybudovanie denného stacionáru pre seniorov, ale v návrhu ÚPN tento záujem nie je upresnený. Obec má určité priestorové možnosti v navrhnutých plochách občianskej vybavenosti v areáli bývalého družstva.

d)2.4 Kultúra

V centrálnej časti obce sa nachádza kultúrny dom. V objekte sa nachádza :

- sála s kapacitou 170 sedadiel,
- obecný úrad.

Obecná knižnica je v nevyhovujúcich priestoroch - bude premiestnená do kaštieľa. Kaštieľ bude využitý pre zriadenie miestnosti o histórii obce, knižnicu, spoločenské akcie.

Obecný dom na začiatku obce je využitý ako hasičská zbrojnica, kancelária urbáru a sklad obce. Kultúrno-spoločenský život v obci sa realizuje prostredníctvom kultúrnej a vzdelávacej komisie zriadenej pri obecnom úrade Nededza. V obci sa organizujú rôzne spoločenské podujatia, svadby, oslavy a iné kultúrno-spoločenské podujatia.

d)2.5 Telovýchova a šport

V obci sa nachádza športový areál. V areáli sú vybudované šatne, sociálne zariadenia, futbalové ihrisko, tenisové ihrisko. V areáli materskej školy je 1 detské ihrisko.

Obec má zámer na vybudovanie športovej haly pre obyvateľov obce v areáli OŠK, vybudovanie tribúny na futbalovom ihrisku a rozširovanie cyklotrás v k.ú. obce Nededza. Pre športovú činnosť je vyčlenená nová rozvojová plocha

d)2.6 Obchod a pohostinstvo

V obci je predajňa COOP Jednota a predajňa Môj obchod. V centre obce je pohostinstvo U Ďurka s kapacitou 20 stoličiek. V Bývalom poľnohospodárskom družstve je Piváreň pod Straníkom s kapacitou asi 60 stoličiek. Obec má zámer na vybudovanie bufetu pri cyklotrase v bližšie nešpecifikovanej polohe.

d)2.7 Verejné ubytovanie

V obci je jedno zariadenie pre verejné ubytovanie. V areáli VIX je 10 lôžok. Z ďalším rozvojom ubytovania sa v obci nepočíta.

d)2.8 Verejná správa

Obecný úrad sa nachádza v kultúrnom dome. V obecnom úrade pracuje 7 osôb. Rímskokatolícky farský úrad je v susednej obci Gbeľany. Vybavenosť vyhovuje potrebám do roku 2040.

d)2.9 Služby

V súčasnej dobe sú v obci Nededza tieto služby:

- hasičská zbrojnica,

Vybavenosť vyhovuje potrebám do roku 2040.

d)2.10 Cintorín

V riešenom území sa nachádza cintorín s domom smútku. Zariadenie je v dobrom stave, ale cintorín je takmer zaplnený. Preto obec Nededza uvažuje o rozšírení cintorína a vybudovaní parkoviska.

d)2.11 Kostol

Kostol sedembolestnej panny Márie je vo vlastníctve obce. Pre potreby obce vyhovuje.

d)3. Výroba

Na území obce Nededza sa nachádzajú firmy zväčša sústredené južne od cesty II/583. Výnimkou je firma VIX, ktorá je v polohe bývalého družstva. Výrobná zóna na juhu zahŕňa firmy:

- Automobilový závod KIA Slovakia, s.r.o.,
- HYUNDAI STEEL Slovakia,
- MOBIS Slovakia, s.r.o.,
- Grupo Antolín,
- TOP rezivo,
- Záhradníctvo Nededza,

V návrhovom období sa uvažuje s doplnením výrobnéj plochy pri firme TOP rezivo. Zameranie výroby by malo byť šetrné k životnému prostrediu a nemalo by produkovať nadmerný hluk v smere na susedné obytné územie.

Poľnohospodárstvo

Rozvoj poľnohospodárstva je limitovaný najmä prírodnými podmienkami, a aj obmedzeniami, ktoré vyplývajú z ochranných pásiem vodárenských zdrojov.

Poľnohospodársku pôdu v katastrálnom území Nededza obhospodaruje Agra Váh Varín, s.r.o. a drobní užívatelia. Agra Váh Varín, s.r.o. hospodári na prenajatých lúkach, na ktorých dorábajú seno. Spôsob hospodárenia ostane aj v budúcnosti. Bývalý poľnohospodársky dvor je nevyužitý.

Prehľad úhrnných hodnôt druhov pozemkov v riešenom území (rok 2018)

Druh pozemku	Riešené územie výmera (m ²)	Riešené územie %
orná pôda	341 221	5,41
záhrady	148 442	2,35
trvalé trávne porasty	2 318 211	36,73
poľnohospodárska pôda spolu	2 807 874	44,49
lesné porasty	2 028 323	32,14
vodné plochy	34 845	0,55
zastavané plochy	698 256	11,06
ostatné plochy	741 500	11,75
nepoľnohospodárska pôda spolu	3 502 924	55,51
Celkom	6 310 798	100,00

Zdroj: Štatistický úrad Žilina

- Z uvedených údajov je možné vyčítať resp. určiť charakteristické ukazovatele :
- poľnohospodárske využitie krajiny (percento poľnohospodárskej pôdy z celkovej výmery riešeného územia) - 44,45 % - nízke,
 - stupeň zornenia (percento ornej pôdy z celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy v riešenom území) - 12,15 % - veľmi nízky,
 - stupeň zatrávnenia (percento TTP z celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy v riešenom území) - 82,56 % - veľmi vysoký,
 - lesné porasty sa podieľajú na celkovej výmere riešeného územia - 32,14 %-mi.

Na jedného obyvateľa pripadá 0,2634 ha poľnohospodárskej pôdy, z toho 0,0320 ha ornej pôdy. Lesnej pôdy pripadá na jedného obyvateľa 0,1903 ha.

Prírodné podmienky predurčujú zameranie poľnohospodárstva na živočíšnu výrobu, najmä na výrobu sena, chov hovädzieho dobytku a oviec.

Medzi najkvalitnejšie pôdy v katastrálnom území obce Nededza patria poľnohospodárske pôdy označené kódom bonitovanej pôdno-ekologickej jednotky (BPEJ) : 0702005, 0703003, 0763212, 0763412, 0768212, 0771012, 0788212, 0863212.

Tieto pôdy treba v zmysle Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z.z. chrániť a navrhovať na nich stavebné a iné zábery len v nevyhnutných prípadoch.

Návrh:

Investičné zábery nie je možné navrhovať iba v zastavanom území obce, v prielukách existujúcej zástavby a pozdĺž vybudovaných prístupových komunikácií. Požiadavky na rozvoj bývania presahujú rámec vymedzeného zastavaného územia. Z hľadiska perspektívneho využitia sa javí areál bývalého poľnohospodárskeho družstva, ktorý má potenciál pre umiestnenie tak bývania ako aj občianskej vybavenosti chýbajúcej v obci (domov sociálnych služieb, obchodná vybavenosť, nevýrobné služby, ubytovanie a pod.)

Lesné hospodárstvo

Významnú časť v katastrálnom území obce Nededza tvoria lesy. Lesné pozemky v celkovej výmere 202,83 ha (údaj Štatistický úrad SR) patria do LHC Varín, LO - Kysucká vrchovina, lesného celku Dubeň. Všetky činnosti a zásahy v lesoch sa musia riadiť programom starostlivosti o lesy (ďalej aj PSL) schváleným na roky 2016 až 2026 pre LHC Varín.

V katastri obce Nededza sa nachádza podľa údajov LGIS 185,21 ha lesných pozemkov. Tvoria mozaikový komplex severnej časti katastrálneho územia a patria do kategórie hospodárskych a ochranných lesov (viď tabuľka *Výmera podľa kategórie lesa v k.ú. Nededza*). Z pohľadu drevinovej skladby sú tu zastúpené porasty s pôvodnou drevinovou skladbou aj porasty ľudskou činnosťou zmenené na nepôvodné monokultúry smreka. Dominantnými porastotvornými drevinami sú smrek obyčajný (*Picea abies*) - 53,87%, borovica lesná (*Pinus sylvestris*) 18,83%, buk lesný (*Fagus sylvatica*) 11,96%. Podrobnejšie drevinné zloženie je v nasledujúcej tabuľke.

Drevinné zloženie lesa v k.ú. Nededza

Drevina	Spolu (výmera v ha)	%
Agát	0,31	0,17
Borovica	34,84	18,81
Breza	11,41	6,16
Buk	22,13	11,95
Dub	1,31	0,71
Hrab	4,47	2,41
Jaseň	2,14	1,16
Javor	0,95	0,51
Jelša	2,20	1,19
Lipa	0,64	0,34
Smrek	99,66	53,81
Smrekovec	4,91	2,65
Topoľ	0,24	0,13
Spolu	185,21	100,00

Zdroj: <http://gis.nlcsk.org/lgis/>

Vekové zloženie lesa v k.ú. Nededza

Drevina	Vekové trieda (výmera v ha)							
	0 – 20	21-40	41 -60	61-80	81-100	101-120	121-140	141+
Agát			0,11			0,20		
Borovica			5,72	1,94	17,35	9,83		
Breza			10,46	0,11	0,84			
Buk	19,90	0,74	0,73		0,76			
Dub			1,31					
Hrab	0,13	0,11	2,81		1,42			
Jaseň		0,06	0,72		1,36			
Javor		0,12	0,83					
Jelša	0,47	0,07	0,28		1,25	0,13		
Lipa			0,64					
Smrek	13,85	1,95	13,18	6,14	26,48	38,06		
Smrekovec	2,47		1,10		1,34			
Topoľ					0,24			
Spolu	36,82	3,05	37,89	8,19	51,04	48,22	0,00	0,00

Zdroj: <http://gis.nlcsk.org/lgis/>

Zásoby v k.ú. Nededza

Dreviny	Zásoba v m ³	%
Ihličnaté	49 769	93,28
Listnaté	3 587	6,72
Spolu	53 356	100,00

Zdroj: <http://gis.nlcsk.org/lgis/>

Výmera podľa kategórie lesa v k.ú. Nededza

Kategória lesa	Výmera v ha	%
H (hospodárske lesy)	176,02	94,42
O (lesy ochranné)	10,41	5,58
Spolu	186,43	100,00

Zdroj: <http://gis.nlcsk.org/lgis/>

d)4. Rekreácia

Katastrálne územie obce Nededza vzhľadom na veľkosť a atraktivnosť nemá predpoklady na vybudovanie strediska cestovného ruchu. V súčasnej dobe prevládajú pohybové aktivity - turistika a cykloturistika a pobyt v chatách. V k.ú. obce sa nachádza asi 20 chát a zahradných chatiek.

Lesy a lúky v k.ú. majú potenciál pre rodinnú rekreáciu, pobyt v prírode, turistiku, cykloturistiku, v zime ak bude dostatok snehu bežeké lyžovanie. Riešené územie je pre svoju dostupnosť zaujímavé pre prímestskú rekreáciu obyvateľov Žiliny.

Katastrom obce Nededza priamo neprechádza značená turistická trasa. Najbližšia značená turistická trasa sa nachádza v k.ú. Kotrčiná Lúčka - červenou značkou značená turistická trasa ev. č. 0886a Budatín - Dubeň - Zástranie - Kotrčiná Lúčka - Slopovec.

Katastrom obce Nededza prechádzajú značené cyklotrasy :

- zelená trasa ev.č. 5476: Žilina - Teplica nad Váhom - Varín;
- zelená trasa ev. č. 8457: Nededza - Kotrčiná Lúčka;
- žltá trasa ev.č. 5448: Varín - Nededza - Kotrčiná Lúčka - Dolný Vadičov - Lopušné Pažite - Radoľa - Kysucké Nové Mesto.

Najbližšia cyklomagistrála evidovaná v rámci cyklostratégie ŽSK prechádza južne od k.ú. Nededza s ev. č. 002 Vážska cyklomagistrála (najstaršia cykloturistická trasa na Slovensku, ktorá prechádza 3 krajmi - Trnavským, Trenčianskym a Žilinským - momentálne má trasa v celej dĺžke 162 km).

Návrh:

Návrh ÚPN vychádza z predpokladu, že územie obce vyhovuje typu rekreácie a cestovného vo forme pobytu vo vidieckom a podhorskom prostredí s letnou a zimnou sezónou. V rámci pobytovej rekreácie navrhujeme lokalitu Pod lúčiny s možnosťou umiestnenia obmedzeného množstva rekreačných chát. Určitý zárodok podobného využitia je už aj v súčasnosti. Rekreačné zariadenia je potrebné situovať tak, aby nerušili prírodnú scenériu krajiny. V nadväznosti na toto územie v smere na Kotrčinú Lúčku navrhujeme rekreačné územie bez zástavby s rešpektovaním existujúcich drobných stavieb. Územie by bolo využité pre pobyt v prírode pri vodnom toku, na prechádzky, zber liečivých rastlín.

Pre vychádzkové trasy pre peších v prírodnom prostredí navrhujeme využiť už tradične definované cestičky v krajine a popri vodných tokoch a v zimnom období ich využívať ako bežeké lyžiarske trate. Existujúce vychádzkové chodníky a cyklistické trasy v prípade potreby doplniť a zabezpečiť, aby cyklotrasy nekolidovali s vychádzkovými trasami pre peších a s turistickými chodníkmi. Pozdĺž turistických chodníkov, vychádzkových trás, cyklotrás a lyžiarskych bežekých tratí je vhodné vytvoriť a udržiavať oddychové miesta. Pri lokalizácii rekreačných aktivít je potrebné zohľadniť potreby a záujmy ochrany prírody, vlastníkov a užívateľov poľnohospodárskej pôdy, lesných pozemkov a vodných tokov v riešenom území.

h) VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

Územný plán obce Nededza navrhuje do roku 2040 rozšírenie v súčasnosti zastavaného územia o navrhované plochy na rozvoj obytnej funkcie, občianskeho vybavenia a rekreácie v nadväznosti na súčasné zastavané územie obce. Zastavané územie do roku 2040 je vymedzené na výkrese č.2 a v schéme záväzných častí červenou dvojbodko-čiarkovanou čiarou.

i) VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV

V katastrálnom území obce Nededza sú vymedzené chránené územia a ochranné pásma:

Ochranné pásma vodárenského zdroja, § 32 zákona č. 364/2004 Z.z.

Časť katastra obce leží v PHO II. stupňa VZ Teplička nad Váhom. Obmedzenia z toho vyplývajúce sú stanovené vyhláškou Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 29/2005 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o určovaní ochranných pásiem vodárenských zdrojov, o opatreniach na ochranu vôd a o technických úpravách v ochranných pásmach vodárenských zdrojov.

CHVO Beskydy – Javorníky, vyhlásenej Nariadením Vlády SSR č. 13/1987

Oprávnenia pri správe vodných tokov - pobrežné pozemky, § 49, ods. 2 zákona 364/2004 Z.z.

Pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky. Pobrežnými pozemkami, v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie, sú pri vodohospodársky významnom vodnom toku pozemky do 10 m od brehovej čiary a pri drobných vodných tokoch do 5 m od brehovej čiary, pri ochrannej hrádzi vodného toku do 10 m od vzdušnej a návodnej päty hrádze.

Pásma ochrany vodohospodárskych zariadení

Pásma ochrany vodovodného potrubia verejného vodovodu alebo potrubia stokovej siete verejnej kanalizácie sú ustanovené v § 19 zákona č. 442/2002 Z. z.

Mimo súvisle zastavaného územia obce alebo územia určeného na zastavanie (ďalej len „zastavané územie“) sa pásma ochrany vymedzujú zvislými plochami vedenými po oboch stranách vodovodného potrubia verejného vodovodu alebo potrubia stokovej siete verejnej kanalizácie vedenými od ich osí vo vodorovnej vzdialenosti

- a) 1,8 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm vrátane,
- b) 3,0 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii nad priemer 500 mm.

Ochranné pásmo letiska Žilina

Katastrálne územie obce Nededza sa nachádza v ochranných pásmach letiska Žilina, určených rozhodnutím Dopravného úradu č. 2452/2017/ROP-120-OP/9575 zo dňa 29.3.2017, z ktorých vyplýva nasledovné obmedzenie stanovené kritickým ochranným pásmom proti laserovému žiareniu. V tomto ochrannom pásme sa zakazuje najmä umiestňovať, prevádzkovať a používať laserové zariadenie, ktorého úroveň vyžarovania je vyššia ako 5 $\mu\text{W}/\text{cm}^2$, ak by takéto zariadenie mohlo spôsobiť doznievanie zrkového vnemu alebo oslepenie prudkým jasom pilota a mohla byť ohrozená bezpečnosť leteckej prevádzky.

V zmysle leteckého zákona sa na území obce vyžaduje súhlas Dopravného úradu pre:

1. stavby letísk, osobitných letísk, heliportov a stavieb pre letecké pozemné zariadenia,
2. stavby, zariadenia nestavebnej povahy alebo vykonávanie činností alebo využívanie územia, ktoré by svojimi vlastnosťami mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky, ak:
 - by svojím charakterom alebo prevádzkou mohli narušiť ochranné pásma Letiska Žilina,
 - sa ich najvyšší bod nachádza vo výške 40 m a viac nad terénom,
 - môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov alebo leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia veľmi vysokého napätia 110 kV a viac, veterné turbíny, energetické zariadenia alebo vysielačie stanice,
 - môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá alebo silné svetelné zdroje, veterné

turbíny a nadzemné elektrické vedenia s napätím viac ako 1000 V vedúce ponad údolia alebo v blízkosti diaľnic, rýchlostných ciest a ciest I. triedy."

Ochranné pásmo lesa

Do ochranného pásma lesa (t.j. vzdialenosti bližšej ako 50 m od hranice lesných pozemkov v zmysle § 10 zákona o lesoch č. 326/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov) zasahujú lokality rekreácie Pod lučiny a západne od lokality Stav.

Ostatné ochranné a bezpečnostné pásma v k.ú. obce Nededza

Jav, územie	Ochranné pásmo	Legislatívny predpis
národné kultúrne pamiatky	zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu	zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu
cesta II. triedy	25 m (od osi mimo intravilánu)	zák. č. 135/61 Zb. v znení zák. č. 524/2003 Z.z.
cesta III. triedy	20 m (od osi mimo intravilánu)	zák. č. 135/61 Zb. v znení zák. č. 524/2003 Z.z.
ochranné pásmo lesa	50 m (od hranice lesného pozemku)	zák. č. 326/2005 Z.z.)
vodovod do DN 500 mm vrátane	1,8 m (od osi potrubia)	zák. č. 442/2002 Z.z., § 19
kanalizácia do DN 500 mm vrátane	1,8 m (od okraja potrubia)	zák. č. 442/2002 Z.z., § 19
vodný tok Kotrčiná	5 m	v zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z. z.
ostatné drobné vodné toky	4 m	v zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z. z.
ZVN 400 kV elektrické vedenie	25 m (od krajného vodiča)	§ 43, zák. č. 251/2012 Z.z
VVN 110 kV elektrické vedenie	-	§ 43, zák. č. 251/2012 Z.z
VN 22 kV elektrické vedenie vzdušné vodiče bez izolácie	10 m (od krajného vodiča) 7 m v lesných priesekoch	§ 43, zák. č. 251/2012 Z.z
VN 22 kV elektrické vedenie vzdušné vodiče s izoláciou	4 m (od krajného vodiča) 2 m v lesných priesekoch	§ 43, zák. č. 251/2012 Z.z
VN 22 kV elektrické vedenie káblové, zemné	1 m (od krajného vodiča)	§ 43, zák. č. 251/2012 Z.z
VTL DN 500 PN 40 - OP	8 m (od okraja potrubia)	zák. č. 251/2012 Z.z.
VTL DN 500 PN 40 - BP	50 m (od okraja potrubia)	zák. č. 251/2012 Z.z.
VTL DN 100 PN 40 - OP	8 m (od okraja potrubia)	zák. č. 251/2012 Z.z.
VTL DN 100 PN 40 - BP	20 m (od okraja potrubia)	zák. č. 251/2012 Z.z.
STL v zastavanom území - OP	1 m	zák. č. 251/2012 Z.z.
technologické objekty - OP	8 m	zák. č. 251/2012 Z.z.
technologické objekty - BP	50 m	zák. č. 251/2012 Z.z.
telekomunikačné káble	1,5 m od osi na každú stranu , hĺbka a výška 2,0 m od úrovne zeme a okruh 2,0 m pri nadzemnom vedení	zák. č. 656/2004 Z.z.

Vysvetlivky: BP – bezpečnostné pásmo, OP – ochranné pásmo

j) NÁVRH RIEŠENIA ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY, OCHRANY PRED POVODŇAMI

j) 1. Záujmy obrany štátu

V riešenom území sa nenachádzajú objekty Ministerstva obrany SR, ktoré by bolo potrebné pri návrhu územného plánu rešpektovať. Riešené územie nie je záujmovým územím MO SR.

j) 2. Požiarna ochrana

Požiarnu ochranu zabezpečuje Hasičský a záchranný zbor v Žiline. Zdrojom požiarnej vody môže byť rozvodná sieť verejného vodovodu v obci a odber povrchovej vody z potoka Kotrčiná a z existujúcej vodnej zdrže v lokalite Stav, ktorá po technických úpravách môže slúžiť aj ako požiarne nádrž.

Podrobnosti pre zabezpečenie požiarnej vody stanovuje STN 92 0400 a Vyhláška Ministerstva vnútra SR č. 699/2004 Z.z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov.

Z hľadiska požiarnej ochrany je potrebné :

- akceptovať požiadavky protipožiarnej bezpečnosti vyplývajúce z platných predpisov na úseku ochrany pred požiarmi podľa zákona NR SR č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov a vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 121/2002 Z.z. o požiarnej prevencii v znení neskorších predpisov,
- v súlade s vyhláškou č. 699/2004 Z.z. navrhnúť trasovanie vodovodu tak, aby na ňom bolo možné vytvoriť odberné miesta s týmito parametrami:
 - minimálny hydrostatický pretlak 0,25 MPa (§ 9 ods. 2 vyhl. č. 699/2004 Z.z.),
 - maximálna vzdialenosť od stavieb na bývanie a ubytovanie skupiny A (definované v § 94 ods. 3 vyhl. MV SR č. 94/2004 Z.z.) 200 m, od ostatných stavieb 80 m (§ 8 ods. 9 vyhl. č. 699/2004 Z.z.),
- najmenšiu dimenziu potrubia, resp. prietok v závislosti od druhu zástavby stanoviť podľa prílohy č. 1 vyhl. 699/2004 Z.z., resp. tabuľky 2 STN 92 0400 Požiarne bezpečnosť stavieb Zásobovanie vodou na hasenie požiarov,
- rešpektovať ustanovenia vyhlášky MV SR č. 94/2004 Z.z., ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na protipožiarne bezpečnosť pri výstavbe a pri užívaní stavieb.
- Pri navrhovaní prístupových komunikácií je nutné riešiť požiadavky protipožiarnej bezpečnosti vyplývajúce z vyhlášky MV SR číslo 94/2004, ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na protipožiarne bezpečnosť pri výstavbe a pri užívaní stavieb v znení neskorších predpisov. Napr. je potrebné riešiť v súlade s § 82 cit. vyhlášky Prístupové komunikácie v nových sídelných útvaroch. Pri neprejazdných jednopruhových prístupových komunikáciách dlhších ako 50 m na konci komunikácie riešiť slučkový objazd alebo plochu umožňujúcu otáčanie požiarneho vozidla v zmysle §82 ods.5 cit. vyhlášky.
- Pri riešení sietí verejného vodovodu uplatniť požiadavky na zabezpečenie stavieb vodou na hasenie požiarov, ktoré ustanovuje vyhláška MV SR č.669/2004 Z.z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov a STN 920400 Zásobovanie vodou na hasenie požiaru.

j) 3. Ochrana pred povodňami

Katastrálnym územím obce Nededza preteká vodný tok Kotrčiná (4-21-06-004), s plochou povodia 11,13 km³ so svojimi prítokmi. Jedná sa o malý vodný tok, ktorý v suchom období vysychá, aj v dôsledku jeho infiltrácie do kolektora podzemných vôd. Potok je zaústnený do náhradného biokoridoru, ktorý bol vybudovaný pozdĺž päty pravostrannej hrádze vodného diela.

V obci neboli v minulosti zaznamenané výrazné problémy so zvýšenou povodňovou aktivitou. Miestny vodný tok je v intraviláne obce regulovaný. Úprava spočívala v oprave a spevnení hrádze v rámci rekonštrukcie brehov potoka a úprav, aby vodný tok preniesol prietok Q₁₀₀.

Navrhujeme preveriť možnosti a účinnosť protipovodňovej ochrany územia obce na ľavostranných bezmenných prítokoch potoka Kotrčiná zriadením suchých poldrov. Minimálne raz ročne navrhujeme kontrolu stavu brehov a brehových porastov z cieľom odhaliť potenciálne riziká nahromadenia suchých brehových porastov na brehoch a prípadne zistené väčšie nedostatky riešiť so správcom tokov.

Pri protipovodňovej ochrane územia obce je potrebné rešpektovať zákon o vodách č. 364/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami a príslušné platné normy STN 75 2102 "Úpravy riek a potokov" a pod. V zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z.z. a vykonávacej normy STN 75 2102 je potrebné zachovať ochranné pásmo min. 4 m od brehovej čiary drobných vodných tokov obojstranne. V ochrannom pásme nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súběžných inžinierskych sietí. Okrem toho je potrebné zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom (bez trvalého oplotenia) z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity. Pobrežné pozemky sú, v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie, pri drobných tokoch do 5 m od brehovej čiary. Križovania inžinierskych sietí s vodnými

tokmi je potrebné technicky riešiť v súlade s STN 73 6822 "Križovanie a súbehy inžinierskych sietí s vodnými tokmi".

Riešené územie (časť k.ú. Nededza) zasahuje do Chránenej vodohospodárskej oblasti Beskydy - Javorníky, ktorá svojimi prírodnými podmienkami tvorí významnú prirodzenú akumuláciu vôd. V chránenej vodohospodárskej oblasti možno plánovať a vykonávať činnosť, len ak sa zabezpečí všestranná ochrana povrchových a podzemných vôd a ochrana podmienok ich tvorby, výskytu, prirodzenej akumulácie vôd a obnovy ich zásob.

V prípade situovania rozvojových lokalít v potenciálne zaplavovanom území si musí žiadateľ - investor protipovodňovú ochranu zabezpečiť na vlastné náklady, spolu s príslušnou projektovou dokumentáciou. Protipovodňová ochrana nesmie negatívne ovplyvniť odtokové pomery nižšie položených úsekov vodných tokov.

Taktiež je potrebné zabezpečiť ochranu inundačných území, zamedziť v nich výstavbu a iné nevhodné činnosti a vytvárať podmienky:

- pre prirodzené meandrovanie vodných tokov,
- pre spomaľovanie odtoku povrchových vôd z predmetného územia,
- v rámci odvádzania dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku je potrebné realizovať opatrenia na zadržanie pridaného odtoku v území tak, aby odtok z daného územia nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente (retencia dažďovej vody a jej využitie, infiltrácia dažďových vôd a pod.),
- podporovať inovačné postupy a technológie zabezpečujúce vsakovanie dažďovej vody do územia,
- odmedziť vypúšťanie dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku do vodných tokov,
- odvádzanie a čistenie odpadových vôd z rozvojových lokalít musí zohľadňovať požiadavky na čistenie vôd v zmysle zákona o vodách č. 364/2004 Z.z. a NV SR č. 269/2010 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd,
- komplexne riešiť odtokové pomery v povodiach s dôrazom na spomalenie odvedenia povrchových vôd z územia v súlade s ekologickými limitmi využívania územia a ochrany prírody,
- vytvárať podmienky a budovať potrebné protipovodňové opatrenia s dôrazom na ochranu intravilánu obce,
- pri vodozádržných opatreniach uprednostniť biotechnické riešenie a budovanie poldrov bez použitia železobetónových konštrukcií.
- v rámci využitia územia nesmie dôjsť k významným zásahom do režimu povrchových vôd, vodných tokov a technických diel na nich,
- stavby na území s trvalo zvýšenou hladinou podzemných vôd osádzať s úrovňou I. podlažia min. 0,5 m nad rastlým terénom, bez budovania pivničných priestorov,
- rozvojové aktivity riešiť v súlade so zákonom č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami,
- jednotlivé stavebné objekty (RD, OV a pod). situované v blízkosti vodných tokov umiestniť mimo inundačné územie nad hladinu Q₁₀₀ - ročnej veľkej vody (nad hladinu Q₅₀ - ročnej veľkej vody pri chatovej zástavbe)
- v miestach pri vodných tokoch kde nie je určené inundačné územie je potrebné navrhované stavebné objekty individuálne posúdiť hydrotechnickým výpočtom zameraným na stanovenie kapacity koryta a určenie rozsahu inundačného územia pri prietoku Q₁₀₀ a následne na základe určeného rozsahu inundačného územia správca vodného toku v zmysle §20 ods.5, 6 a 7 zákona č.7/2010 Z.z. posúdi návrh umiestnenia stavieb, objektov alebo zariadení v inundačnom území.
- dažďové plochy zo striech a spevnených plôch navrhovanej výstavby likvidovať na pozemkoch investora stavby.
- plánované zaústenia prečistených dažďových vôd zo spevnených plôch do vodných tokov je potrebné odsúhlasiť so správcom vodných tokov.

k) NÁVRH OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY A NÁVRH OCHRANY KULTÚRNO-HISTORICKÝCH HODNÔT

k) 1. Ochrana prírody a tvorba krajiny

Chránené územia národnej siete chránených území

Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny legislatívnou formou zabezpečuje zachovanie rozmanitosti podmienok a foriem života na zemi, vytvorenie podmienok na trvalé udržanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a udržanie ekologickej stability. Vymedzuje územnú a druhovú ochranu a ochranu drevín.

Územnou ochranou prírody sa v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny rozumie osobitná ochrana prírody a krajiny v legislatívne vymedzenom území v druhom až piatom stupni ochrany. Na riešenom území v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny platí 1. stupeň územnej ochrany.

Chránené územia európskej siete Natura 2000

Hlavným cieľom jej vytvorenia je zachovanie prírodného dedičstva, ktoré je významné nielen pre príslušný členský štát, ale najmä pre EÚ ako celok. Táto sústava chránených území má zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov Európskej únie a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii. Sústavu NATURA 2000 tvoria 2 typy území: chránené vtáčie územia (CHVÚ) a územia európskeho významu (SKUEV).

Na riešenom území sa nenachádzajú chránené územia národnej siete chránených území a chránené územia európskej siete Natura 2000.

Ochrana drevín

Ochrana stromov rastúcich mimo les je zakotvená v zákone č.543/2002 Z.z. a vzťahuje sa na všetky dreviny určitých parametrov, rastúce na nelesnej pôde. Pri ich výrube je nutné žiadať o povolenie orgán ochrany prírody, ktorým je v tomto prípade obec.

Stromy a ich skupiny, vrátane stromoradií, je možné podľa zákona č. 543/2002 Z.z. vyhlásiť za chránené stromy. Predmetom ochrany je ich biologická a estetická hodnota, zriedkavý výskyt a historická hodnota.

Na riešenom území sa nenachádzajú chránené stromy.

Priemet územného systému ekologickej stability

Pre riešené územie bol spracovaný dokument „Aktualizácia prvkov regionálneho územného systému ekologickej stability okresu Bytča, Žilina a Kysucké Nové Mesto“ (SAŽP 2006), kde boli zohľadnené aj závery, vyplývajúce z Aktualizácie GNÚSES pre KURS 2001. V roku 2020 bol spracovaný RÚSES Žilina (2020), ktorý je zapracovaný do tohto územného plánu obce.

Územný systém ekologickej stability (ÚSES) predstavuje takú celopriestorovú štruktúru navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základnými štrukturálnymi elementmi ÚSES sú biocentrá, biokoridory, interakčné prvky a genofondovo významné lokality.

Biocentrá - predstavujú ekosystémy alebo skupiny ekosystémov, ktoré vytvárajú trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev.

Biokoridory - predstavujú priestorovo prepojený súbor ekosystémov, ktoré spájajú biocentrá a umožňujú migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev, na ktoré priestorovo nadväzujú interakčné prvky.

Na území katastra obce Nededza sa nachádzajú nasledovné prvky kostry RÚSES:

Regionálny biokoridor Rbk 4 - Prepojenie Kysuckou vrchovinou

Kategória: Biokoridor regionálneho významu

Dĺžka/šírka: existujúca 8 km/188-871 m, navrhovaná 14,67 km/203-1105 m

Stav: prevažne vyhovujúci

Príslušnosť k ZUJ (k. ú.): Žilina (Zástranie), Kotrčiná Lúčka, Nededza, Gbeľany, Lysica, Belá, Lutiše, Terchová, (územie pokračuje do okresu Kysucké Nové Mesto)

Charakteristika a trasa biokoridoru: terestrický biokoridor významný z hľadiska šírenia teplomilných druhov. Doznievanie vplyvu teplomilných druhov bioty. Biokoridor vedie lesnými a lúčnymi spoločenstvami s NDV mimo zastavané územie obcí. Biokoridor je významný i z hľadiska šírenia druhov fauny.

Legislatívna ochrana, genofondové lokality:

Ohrozenia, konfliktné uzly:

- intenzívne lesné hospodárstvo (nešetrné zásahy do lesných porastov, nadmerná ťažba drevnej hmoty, zmena druhového zloženia porastov, zmena porastovej štruktúry, zánik prirodzených štruktúr, ťažba starých porastov nad 100 rokov, chemizácia, znečisťovanie odpadmi rôzneho druhu, budovanie lesných ciest, erózia, úmyselné rozširovanie alebo spontánny prienik nepôvodných druhov, ...),
- nízka intenzita poľnohospodárskeho využívania a zánik jeho tradičných foriem (postupný zánik nelesných biotopov, zmena druhového zloženia lúk, ústup vzácnych a ohrozených druhov flóry a fauny, šírenie ruderalných druhov, ...), zarastanie a sukcesia na trávinnobylinných biotopoch a lokalitách s výskytom chránených druhov rastlín,
- rozširujúca sa urbanizácia v bezprostrednej blízkosti prvkov RÚSES,
- konfliktné uzly predstavujú bariéry: cestná komunikácia, č. III/2035, prechádzajúca obcou Lutiše a elektrické vedenie.

Manažmentové opatrenia:

- uplatňovať prírode blízke hospodárenie v lesoch, zabezpečiť ťažbu a obnovu lesných porastov šetrnými metódami (uplatňovať iné ako veľkoplošné hospodárske spôsoby – maloplošný skupinový, výberkový a účelový), šetrné spôsoby sústreďovania drevnej hmoty (kone, lanovky, ...), predlžovať obnovnú dobu, zvyšovať rubnú dobu, ponechávať stromy a drevnú hmotu v porastoch (odumreté stojace stromy a ležaniny, skupiny stromov na dožitie), zachovať alebo cielene obnoviť geograficky pôvodné druhové zloženie lesných porastov, zvyšovať podiel prirodzenej obnovy a postupne znižovať zastúpenie stanovištne nepôvodných druhov drevín, optimalizovať ekologické podmienky v bylinnej etáži (napr. presvetlenie znižovaním zápoja) z dôvodu výskytu chránených alebo ohrozených druhov rastlín, optimalizovať výstavbu lesnej cestnej siete a jej systematickou údržbou minimalizovať vodnú eróziu, prednostne chrániť prirodzené lesy, pri rúbaňovom spôsobe hospodárenia minimalizovať veľkosť obnovovaných plôch a zvoliť nesymetrické tvary obnovovaných prvkov, ochranné lesy ponechať na samovývoj (bezzásah),
- zachovať nelesnú a sprievodnú vegetáciu - solitéry, líniové a skupinové porasty, zabrániť sukcesným procesom (odstraňovať dreviny, prípadne byliny a vyhrabávať starinu) na trávinnobylinných biotopoch a lokalitách s výskytom chránených druhov rastlín, pravidelne pást' pri dodržiavaní maximálneho zaťaženia počtom chovaného dobytku, VDJ na ha, s častým prekladaním košiarov a vykásať buriny a nedopasky,
- neurbanizovať plochy vymedzených prvkov RÚSES (vrátane zariadení stacionárnej rekreácie a CR),
- zabrániť znečisťovaniu a tvorbe nelegálnych skládok odpadov a zabezpečiť ich odstraňovanie,
- zmierňovať bariérový efekt a zamedziť výstavbe nových bariér.

Regionálny biokoridor Rbk 5 Prepojenie Brodnianka - Krivánska Fatra

Dĺžka/šírka: existujúca -, navrhovaná 15,18 km/ 43-886 m

Stav: prevažne vyhovujúci

Príslušnosť k ZUJ (k. ú.): Žilina (Zástranie, Zádubnie), Teplička nad Váhom, Kotrčiná Lúčka, Nededza, Gbeľany, Lysica, Varín, Stráža, Dolná Tižina, Belá (územie pokračuje do okresu Kysucké Nové Mesto)

Charakteristika a trasa biokoridoru: terestrický biokoridor významný z hľadiska šírenia druhov fauny. Biokoridor vedie lesnými a lúčnymi spoločenstvami s NDV mimo zastavané územie obcí.

Legislatívna ochrana, genofondové lokality: GL 13 Straník

Ohrozenia, konfliktné uzly:

- intenzívne lesné hospodárstvo (nešetrné zásahy do lesných porastov, nadmerná ťažba drevnej hmoty, zmena druhového zloženia porastov, zmena porastovej štruktúry, zánik prirodzených štruktúr, ťažba starých porastov nad 100 rokov, chemizácia, znečisťovanie odpadmi rôzneho druhu, budovanie lesných ciest, erózia, úmyselné rozširovanie alebo spontánny prienik nepôvodných druhov, ...),

- nízka intenzita poľnohospodárskeho využívania a zánik jeho tradičných foriem (postupný zánik nelesných biotopov, zmena druhového zloženia lúk, ústup vzácnych a ohrozených druhov flóry a fauny, šírenie ruderalných druhov, ...), zarastanie a sukcesia na trávinnobylinných biotopoch a lokalitách s výskytom chránených druhov rastlín,
- rozširujúca sa urbanizácia v bezprostrednej blízkosti prvkov RÚSES,
- konfliktné uzly predstavujú bariéry: elektrické vedenie.

Manažmentové opatrenia:

- uplatňovať prírode blízke hospodárenie v lesoch, zabezpečiť ťažbu a obnovu lesných porastov šetrnými metódami (uplatňovať iné ako veľkoplošné hospodárske spôsoby - maloplošný skupinový, výberkový a účelový), šetrné spôsoby sústreďovania drevnej hmoty (kone, lanovky, ...), predlžovať obnovnú dobu, zvyšovať rubnú dobu, ponechávať stromy a drevnú hmotu v porastoch (odumreté stojace stromy a ležaniny, skupiny stromov na dožitie), zachovať alebo cielene obnoviť geograficky pôvodné druhové zloženie lesných porastov, zvyšovať podiel prirodzenej obnovy a postupne znižovať zastúpenie stanovištne nepôvodných druhov drevín, optimalizovať ekologické podmienky v bylinnej etáži (napr. presvetlenie znižovaním zápoja) z dôvodu výskytu chránených alebo ohrozených druhov rastlín, optimalizovať výstavbu lesnej cestnej siete a jej systematickou údržbou minimalizovať vodnú eróziu, prednostne chrániť prirodzené lesy, pri rúbaňovom spôsobe hospodárenia minimalizovať veľkosť obnovovaných plôch a zvoliť nesymetrické tvary obnovovaných prvkov, ochranné lesy ponechať na samovývoj (bezzásah),
- zachovať nelesnú a sprievodnú vegetáciu - solitéry, líniové a skupinové porasty, zabrániť sukcesným procesom (odstraňovať dreviny, prípadne byliny a vyhrabávať starinu) na trávinnobylinných biotopoch a lokalitách s výskytom chránených druhov rastlín, pravidelne pást' pri dodržiavaní maximálneho zaťaženia počtom chovaného dobytku, VDJ na ha, s častým prekladaním košiarov a vykášať buriny a nedopasky,
- neurbanizovať plochy vymedzených prvkov RÚSES (vrátane zariadení stacionárnej rekreácie a CR),
- zabrániť znečisťovaniu a tvorbe nelegálnych skládok odpadov a zabezpečiť ich odstraňovanie,
- zmierňovať bariérový efekt a zamedziť výstavbe nových bariér.

Genofondová lokalita GL 13 Straník

Výmera: existujúca 42,47 ha, navrhovaná 105,61 ha

Príslušnosť k ZUJ (k. ú.): Kotrčiná Lúčka, Nededza, Teplička nad Váhom, Žilina (Zástranie)

Charakteristika, zastúpenie biotopov: lokalita predstavuje zachovalé teplomilné spoločenstvá krovín. Zastúpenie biotopov európskeho a národného významu: Tr1 Suchomilné trávinnobylinné a krovinné porasty na vápnom substráte (6210), Ls5.4 Vápnomilné bukové lesy (9150).

Identifikácia prípadného ohrozenia:

- intenzívne lesné hospodárstvo (zmena druhového zloženia porastov, zmena porastovej štruktúry, zánik prirodzených štruktúr, chemizácia, znečisťovanie odpadmi rôzneho druhu, budovanie lesných ciest, erózia, úmyselné rozširovanie alebo spontánny prienik nepôvodných druhov, ...).

Manažmentové opatrenia:

- uplatňovať prírode blízke hospodárenie v lesoch, zabezpečiť ťažbu a obnovu lesných porastov šetrnými metódami (uplatňovať iné ako veľkoplošné hospodárske spôsoby - maloplošný skupinový, výberkový a účelový), šetrné spôsoby sústreďovania drevnej hmoty (kone, lanovky, ...), predlžovať obnovnú dobu, zvyšovať rubnú dobu, ponechávať stromy a drevnú hmotu v porastoch (odumreté stojace stromy a ležaniny, skupiny stromov na dožitie), zachovať alebo cielene obnoviť geograficky pôvodné druhové zloženie lesných porastov, zvyšovať podiel prirodzenej obnovy a postupne znižovať zastúpenie stanovištne nepôvodných druhov drevín, optimalizovať výstavbu lesnej cestnej siete a jej systematickou údržbou minimalizovať vodnú eróziu, pri rúbaňovom spôsobe hospodárenia minimalizovať veľkosť obnovovaných plôch a zvoliť nesymetrické tvary obnovovaných prvkov.

V návrhu ÚPN O Nededza sú v grafickej časti zapracované prvky územného systému ekologickej stability a v ich blízkosti nie sú navrhované aktivity a činnosti, ktoré by na ne mohli mať negatívny vplyv. V riešení sú zachované krajinné prvky ako mokrade, remízky, významné solitérne rastúce stromy, existujúce brehové porasty.

Zasady ochrany prírody navrhované v ÚPN-O Nededza

Prioritou pri ochrane prírody je:

- a) rešpektovať prvky RÚSES okresu Žilina,
- b) v lokalitách, kde bol zistený výskyt cenných druhov a biotopov nevykonávať aktivity, ktorých realizácia by viedla k zhoršeniu ich stavu alebo k ich zániku,
- c) rešpektovať migračné trasy voľne žijúcich živočíchov,
- d) revitalizovať a chrániť vodné toky v zastavanej i otvorenej krajine rekonštruovať brehové porasty pôvodnými domácimi druhmi, eliminovať ich znečistenie TKO a splaškami a odstraňovať invázne druhy rastlín pre udržanie alebo zlepšenie ich stavu,
- e) podporovať doplnenie mimolesnej drevinovej vegetácie a jej rovnomerné rozmiestnenie v krajine tak, aby umožňovala prepojenie jednotlivých významných krajinných prvkov a aby umožňovala migráciu živočíšnych druhov medzi nimi,
- f) nekvalitné lesné porasty s ekologicky a stanovištné nevhodnou štruktúrou premeniť na porasty s prírode bližšou štruktúrou a drevinovým zložením,
- g) na odľahlých, opustených a neobhospodarovných lokalitách zabrániť možnému zvýšenému nástupu invázných druhov rastlín,
- h) chrániť a budovať plochy sídelnej zelene v zastavanom území obce,
- i) v prípade nevyhnutnosti vykonania obmedzených zásahov do územia biotopov postupovať podľa príslušných ustanovení zákona č. 543/2002 Z.z.,
- j) nepripustiť na nezastavaných plochách v extraviláne možnosť umiestnenia fotovoltaiických elektrární,
- k) rešpektovať vodné toky so sprievodnými brehovými porastmi ako lokálne hydrické biokoridory,
- l) na plochách, ktoré nie sú určené na zástavbu a poľnohospodárske a rekreačné využitie, vylúčiť devastáčné zásahy, ktoré by mohli spôsobiť zhoršenie existenčných podmienok a biotickej integrity rastlín a živočíchov týchto ekosystémov
- m) pri zásahoch do verejnej zelene sa riadiť normou STN 83 7010 Ošetrovanie, udržiavanie a ochrana stromovej vegetácie
- n) lokalitu Stav nerozširovať v budúcnosti východným smerom, nakoľko sa jedná o zosuvné územie s výskytom lúčnych biotopov a chránených druhov rastlín

k) 2 Návrh ochrany kultúrohistorických hodnôt

Vznik obce

Územie obce bolo osídlené už v mladšej dobe kamennej. Najstarší doklad, v ktorom sa prvý raz spomína Nededza, je kráľovská listina, obsahujúca právo na majetok pre príslušníkov rodiny Nedeckých. Uhorská kráľovná, ktorá panovala v rokoch 1382 - 1385, na začiatku svojej vlády darovala Nededzu Ladislavovi, Petrovi a Jánovi. Platnosť tejto donácie potvrdil aj neskorší kráľ Žigmund. Text o týchto kráľovských rozhodnutiach napísaný v latinskej reči znie: Kráľ Žigmund v roku 1412 potvrdil platnosť donácie majetku Nededze, ktorú na rozkaz kráľovnej v roku 1384 vykonal žilinský kráľovský kastelán Mikuláš pre Ladislava, Petra a Jána za ich oddanosť a služby. Toto je jeden z najstarších písomných dokladov, v ktorom sa prvý raz spomína Nededza ako územie, ktoré už z hľadiska vtedajších pomerov znamenalo vymedzenú hospodársku a snáď aj správnu jednotku. V listine spomínaný rok 1384 je vlastne nespornou existenciou obce Nededza. Názov obce sa viac razy menil. Prvý názov Nedecz v roku 1483 sa zmenil na Nedecza, v r. 1598 mal už dnešnú podobu Nededza, ale neskôr zas Nedec a od roku 1906 do roku 1915 bol úradný názov v maďarčine Vágnedecz.

Vznik Nededze spadá do obdobia plne rozvinutých feudálnych vzťahov v Uhorsku, ku ktorému patrili aj slovenské hornouhorské župy. V období prechodu z feudalizmu do kapitalizmu, t.j. v polovici 19 storočia, žili v Nededzi grófske rodiny Pongrárcovcov a Nyáryovcov, pár zemanov a niekoľko desiatok chudobných roľníckych rodín. Obyvatelia obce Nededza sa zaoberali poľnohospodárstvom a chovom dobytká.

V Nededzi bol postavený ešte za feudalizmu rozsiahly zámocký kaštieľ s menším kostolíkom vybaveným organom. Kaštieľ bol poschodovou budovou, opatrený vežou a ochradený kamenným múrom. Model kaštieľa je uložený v Historickom múzeu vo Viedni. Kaštieľ bol postavený v polovici 16. storočia a stál vedľa dnešného kultúrneho domu. Patril grófskej rodine Pongrárcovej. Západná časť kaštieľa ešte dnes stojí a dáva tušiť jeho predošlú veľkosť. V tomto kaštieli žil v minulom storočí gróf

Štefan Pongrác. Ďalšia grófska rodina Nyáryovcov bývala v kaštieli postavenom v prvej polovici 19. storočia. Je to budova, v ktorej je dnes predajňa potravín COOP Jednota a miestne pohostinstvo.

K historickým budovám Nededze patrí tiež klasicistická kúria z prvej polovice 19. storočia na vyšnom konci dediny po ľavej strane potoka. Z druhej polovice 18. storočia je socha sv. Jána Nepomuckého pri kaštieli na dolnom konci obce.

Prvý údaj o počte obyvateľov je z roku 1598, kedy Nededza mala 32 domov a 422 obyvateľov.

Kultúrne pamiatky a zaujímavé objekty

Na ochranu pamiatkového fondu sa vzťahuje zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov. Tento zákon upravuje podmienky ochrany národných kultúrnych pamiatok, pamiatkových území, archeologických nálezov a archeologických nálezísk v súlade s vedeckými poznatkami a na základe medzinárodných zmlúv v oblasti európskeho a svetového kultúrneho dedičstva, ktorými je Slovenská republika viazaná.

Obec Nededza sa prvýkrát spomína v roku 1384 pod názvom *Nedecz*. Nachádza sa na južných svahoch Kysuckých vrchov pri vyústení Kotrčinej doliny do Žilinskej kotliny. Rozlohou chotára ide o stredne veľkú obec. Riešené územie nie je pamiatkovým územím.

V katastri obce Nededza sa nachádza niekoľko evidovaných a potenciálnych archeologických nálezísk, ktoré možno rozdeliť do dvoch skupín:

1) Pamiatka zapísaná v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ďalej len „ÚZPF“) ako nehnuteľná národná kultúrna pamiatka a tak isto v Centrálnej evidencii archeologických nálezísk Slovenskej republiky:

a. NEDEDZA, poloha „*pozemky reg. KN-C parcely č. 11, 13 a 14/1*“ – 9. – 10. storočie, mohyla, číslo ÚZPF 2142, zaužívaný názov: Mohyla (bod č. 2281).

b. NEDEDZA – na pomedzí s obcou Kotrčiná Lúčka, poloha „*Hrádek*“ – púchovská kultúra, stredovek, hradisko, číslo ÚZPF 2142, zaužívaný názov: Hrádek Kotrčiná Lúčka (bod č. 988).

2) Z dostupnej odbornej literatúry a na základe historických prameňov a terénnych názvov môžeme vyčleniť nasledujúce archeologické, resp. potenciálne archeologické náleziská:

a. NEDEDZA, poloha „*Hlavná ulica pri pozemkoch reg. KN-C parcely č. 11, 13 a 14/1*“ – 9. – 10. storočie, mohyla (bezprostredne vedľa bodu č. 2281).

b. NEDEDZA, poloha „*Športová ulica*“ – novovek, zaniknutá prícestná kaplnka (bod č. 2284).

c. NEDEDZA, poloha „*Potočná ulica, pozemok reg. KN-C parcela č. 423*“ – 1. polovica 19. storočia, zaniknutý prícestný hostinec (bod č. 2285).

d. NEDEDZA, poloha „*Roľnícka ulica, pozemok reg. KN-C parcela č. 101/96*“ – minimálne 18. storočie, kaplnka (bod č. 2288).

e. NEDEDZA, poloha „*centrum obce, pozemky reg. KN-C parcely č. 3, 39/1-6, 40, 41, 42, 44/2, 44/3, 45/2*“ – 16. storočie a novovek, Kaštieľ Pongrácovcov a zaniknutý kostol (polygón č. 2280).

f. NEDEDZA, poloha „*centrum obce, pozemky reg. KN-C parcely č. 131/1-3, 132, 133, 134, 135*“ – novovek, zaniknutý majer alebo šľachtická kúria (bod č. 2282).

g. NEDEDZA, poloha „*Hlavná ulica, pozemky reg. KN-C parcely č. 131/3, 136/1, 136/2, 137, 139/1, 139/3, 139/4*“ – novovek, šľachtická kúria (bod č. 2283).

h. NEDEDZA, poloha „*centrum obce, obe strany Majerskej ulice*“ – novovek, zaniknutý majer (bod č. 2292).

i. NEDEDZA, poloha „*Hlavná ulica, pozemky reg. KN-C parcely č. 140, 141/1, 141/4, 142, 143/1*“ – novovek, možno zaniknutá šľachtická kúria (bod č. 2293).

j. NEDEDZA, poloha „*Potočná ulica, pozemok reg. KN-C parcela č. 351*“ – 19. storočie, zvonica (bod č. 2287).

k. NEDEDZA, poloha „*Predná a Zadná hôrka*“ – pravek, podľa názvu možné archeologické nálezisko neznámeho určenia (bod č. 2290).

l. NEDEDZA, poloha „pri ceste č. 2071, pozemky reg. KN-E parcela 206/6 a časť parcely č. 685/3“ – novovek, zaniknutý vodný mlyn (bod č. 2289).

m. NEDEDZA – na pomedzí s obcou Gbeľany, poloha „medzi polohou V Lasci a Hrby“ – pravek, osídlenie (polygón č. 266).

n. NEDEDZA – na pomedzí s obcou Gbeľany, poloha „Hradisko“ – pravek, stredovek, hradisko (bod č. 261).

o. NEDEDZA – na pomedzí s obcou Gbeľany, poloha „Babine“ – pravek, včasný stredovek, podľa názvu možné pohanské kultové miesto (bod č. 772).

p. NEDEDZA, poloha „Čunkovce“ – 9. storočie, mohyla (bod č. 1838).

Archeologické a potenciálne archeologické náleziská sú dokumentované na výkrese č. 6 Problémový výkres.

Ako plochy s predpokladaným značným výskytom archeologických nálezov a nálezísk treba považovať aj historickú časť chotára obce Nededza, ktorá je rekonštruovaná na základe I. (1769), II. (1823 – 1825) a III. vojenského mapovania (1882) a historickej ortofotomapy obr. 1, 2, 3, 4, 5.

V historickom jadre obce (fialový polygón na obr. 6 – 12, 16) je predpoklad archeologických nálezov aj v interiéroch jestvujúcich domov. Vzhľadom na to je potrebné požiadať o vyjadrenie aj v prípade asanácií a rekonštrukcií jestvujúcich domov pokiaľ sa predpokladá zásah do terénu (znižovanie podláh, budovanie suterénov, nové inžinierske siete, drenáže...) aj v prípade, že ide o práce, ktoré je možné realizovať ako drobné stavebné úpravy.

Podľa § 2 ods. 6 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a úprav (ďalej len „pamiatkový zákon“): „Archeologické nálezisko je nehnuteľná vec na topograficky vymedzenom území s odkrytými alebo neodkrytými archeologickými nálezmi v pôvodných nálezových súvislostiach“ pričom podľa § 2 ods. 5 je „archeologický nález... hnutelná vec, ktorá je dokladom o živote človeka a o jeho činnosti od najstarších dôb do roku 1918...“

Archeologickým nálezom je tiež zbraň, munícia, strelivo, súčasť uniformy, vojenská výstroj alebo iný vojenský materiál... a pochádza pred rokom 1946.“ Súčasný vedecký trend v archeológii pritom však považujú za archeologické nálezisko a archeologický nález už aj nehnuteľné objekty a hnutelné predmety pred rokom 1946.

Niektoré z uvedených archeologických nálezísk a potenciálnych nálezísk sú známe len z historických prameňov a nie sú dodnes presne verifikované v teréne. Vychádzame preto len z opisu polohy, čo v praxi znamená, že vyznačenie polôh na mape je v niektorých prípadoch orientačné. Rovnako je v niektorých prípadoch orientačné uvedenie parciel.

Na základe vyššie uvedeného možno konštatovať, že obec Nededza má bohatý archeologický potenciál a vzhľadom k tomu, že v jej katastri sa doteraz nerealizoval systematický archeologický prieskum je veľký predpoklad, že sa tu nachádzajú doteraz nevedované a nám neznáme archeologické náleziská, ktoré môžu byť narušené akoukoľvek stavebnou činnosťou. Z uvedeného dôvodu je nevyhnutné, aby v územných a stavebných konaniach akejkoľvek stavby, pri ktorej sa predpokladá zásah do terénu (zakladanie stavieb všetkého druhu, líniové podzemné vedenia, komunikácie, hrubé terénne úpravy, rekultivácie a pod.), musí byť oslovený Krajský pamiatkový úrad Žilina, ktorého záväzné stanovisko bude podkladom pre vydanie územného rozhodnutia a stavebného povolenia. V opodstatnených prípadoch – predovšetkým na vyznačenom území archeologického potenciálu Krajský pamiatkový úrad Žilina stanoví požiadavku na zabezpečenie archeologického výskumu.

Podľa § 41 ods. 4 pamiatkového zákona krajský pamiatkový úrad v spolupráci s príslušným stavebným úradom zabezpečuje podmienky ochrany archeologických nálezov a nálezísk. V súvislosti so stavebnou činnosťou, resp. zemnými prácami v územných konaniach, stavebných konaniach, resp. zlúčených územných a stavebných konaniach podľa stavebného zákona je dotknutým orgánom Krajský pamiatkový úrad Žilina z dôvodu zabezpečenia podmienok ochrany archeologických nálezov. Podmienkou pre vydanie územného rozhodnutia a stavebného povolenia bude vydanie záväzného stanoviska podľa § 30 ods. 4 pamiatkového zákona.

Zároveň podľa § 30. ods. 4 pamiatkového zákona sa záväzné stanovisko krajského pamiatkového úradu vyžaduje ku všetkým rozhodnutiam iných orgánov štátnej správy a orgánov

územnej samosprávy, ktorými môžu byť dotknuté záujmy chránené týmto zákonom (hospodárska činnosť, výstavba lesných ciest...). Orgán štátnej správy a orgán územnej samosprávy, ktorý vedie konanie, v ktorom môžu byť dotknuté záujmy ochrany pamiatkového fondu, môže vo veci samej rozhodnúť až po doručení právoplatného rozhodnutia alebo záväzného stanoviska orgánu štátnej správy na ochranu pamiatkového fondu.

Väčšina uvedených archeologických nálezísk nie je evidovaných ako národné kultúrne pamiatky. Avšak v budúcnosti, pod vplyvom nových poznatkov, môže dôjsť k vyhláseniu niektorého archeologického náleziska za národnú kultúrnu pamiatku. Národné kultúrne pamiatky podliehajú osobitnej ochrane podľa pamiatkového zákona a preto nie je možné ich územie využívať na akékoľvek stavebné zámery.

Vzhľadom na ochranu prípadných archeologických nálezov, nájdených mimo povoleného pamiatkového výskumu sa uplatňuje postup podľa § 40 ods. 2 – 3 pamiatkového zákona v spojitosti s § 127, ods. 1) a 2) zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov.

Podľa § 40 ods. 2 pamiatkového zákona a § 127 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov v prípade zistenia, resp. narušenia archeologických nálezov počas stavby musí nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonávanie prác ihneď ohlásiť nález Krajskému pamiatkovému úradu Žilina. Nález sa musí ponechať bez zmeny až do obhliadky krajským pamiatkovým úradom alebo ním poverenou odborne spôsobilou osobou. Do obhliadky krajským pamiatkovým úradom je nálezca povinný vykonať všetky nevyhnutné opatrenia na záchranu nálezu, najmä zabezpečiť ho proti poškodeniu, znehodnoteniu, zničeniu a odcudzeniu, pokiaľ o ňom nerozhodne stavebný úrad po dohode s krajským pamiatkovým úradom. Podľa § 40 ods. 3 pamiatkového zákona archeologický nález môže vyzdvihnúť a premiestniť z pôvodného miesta a z nálezových súvislostí iba oprávnená osoba metódami archeologického výskumu a podľa § 40 ods. 4 nález, ktorým je strelivo alebo munícia pochádzajúca pred rokom 1946, môže vyzdvihnúť iba pyrotechnik Policajného zboru, ktorý je povinný krajskému pamiatkovému úradu predložiť do 30 dní od vyzdvihnutia nálezu oznámenie; oznámenie obsahuje základné údaje o mieste nálezu, type nálezu a fotodokumentáciu nálezu.

I) NÁVRH VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA

I) 1. Doprava a dopravné zariadenia

Riešeným územím obce Nededza prechádzajú cesty II. a III. triedy, ktoré tvorí základnú kostru cestnej dopravy v riešenom území. Na základnú kostru cestnej dopravy sa napája sieť obslužných a účelových komunikácií. Katastrálnym územím neprechádza železničná trať a nenachádza sa ani letisko.

Cestná doprava, organizácia dopravy v obci, dopravný systém

Južnou časťou obce prechádza cesta II. triedy číslo II/583 v smere Žilina - Terchová. Cesta II/583 plní funkciu zbernej komunikácie, funkčnej triedy B2, kategórie C 11,5/70. Z cesty II/583 sa odpája cesta III/2071 pokračuje na sever cez obec Nededza a smeruje do obce Kottrčiná Lúčka, kde končí pred Obecným úradom. Podľa údajov z Cestnej Databanky je dĺžka cesty III/2071 2,972 km a priemerná šírka 6,5 m. Cesta III. triedy plní funkciu zbernej komunikácie, funkčnej triedy B3, pričom plní funkciu aj obslužnej komunikácie.

Základnú kostru cestnej dopravy obce Nededza dopĺňa sieť obslužných komunikácií funkčnej triedy C3, ktoré umožňujú priamu obsluhu územia a objektov pri vylúčení tranzitnej dopravy. Povrchovú úpravu komunikácií tvorí asphalt alebo štrk. Šírka komunikácií sa pohybuje v rozmedzí cca 2,5 - 6,0 m podľa priestorových možností. Komunikácie tak svojou smerovou, šírkovou a povrchovou úpravou nie vždy vyhovujú kladeným požiadavkám. Preto ich doporučujeme rekonštruovať (podľa možností obce).

Existujúce miestne komunikácie, ktoré svojimi šírkovými parametrami nevyhovujú obojsmernej premávke a s ohľadom na okolitú zástavbu nemôžu byť ďalej rozširované, môžu byť zjednosmernené. V prípade, že takéto komunikácie budú naďalej používané ako obojsmerné, bolo by

vhodné ich opatrit' výhybňami (podľa finančných možností obce a priestorových možností danej lokality).

Na sieť obslužných komunikácií sa napájajú účelové cesty, poľné a lesné cesty, ktoré umožňujú sprístupnenie extravilánu obce.

Na niektorých miestnych komunikáciách boli identifikované závady bodové a líniové.

- Bodové závady - výškové pripojenie vedľajšej komunikácie na hlavnú (ulica Fatranská). Na úrovňovej križovatke musí byť riešenie pozdĺžnych sklonov vedľajšej komunikácie v mieste križovania prispôsobené priečnym sklonom hlavnej komunikácie, aby sa dosiahlo plynulé pripojenie. Nevhodné prevýšenie v mieste napojenia je možné odstrániť realizáciou násypu, čo však nie je možné z dôvodu existencie zástavby. Možným riešením by bolo zrušenie napojenia alebo ponechanie len jednosmernej premávky (smerom nadol).
- Líniové závady - nedostatočné priestorové pomery na ulici Hlavná (III/2071) a Potočná z dôvodu existujúcej zástavby a potoka. Pre stiesnené pomery Na ulici Hlavná nie je možné rozšíriť teleso MK, realizovať chodník, zastávkové pruhy a osadiť prístrešok.

Návrh:

Z hľadiska koncepcie rozvoja cestnej siete ÚPN O Nededza rešpektuje nadradenú ÚPD Žilinského kraja, a mimo zastavaného územia navrhuje rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie cesty III/2071 v kategórii C7,5/70 v zmysle STN 73 6101 a v zastavanom území výhľadové šírkové usporiadanie v kategórii MZ 8,5/50, resp. MZ 8,0/50, vo funkčnej triede B3 v zmysle STN 73 6110.

Nové miestne obslužné navrhujeme realizovať ako dvojpruhové, obojsmerné, vzájomne zokruhované komunikácie alebo ako komunikácie slepé s otáčacím kladivom. V prípade stiesnených priestorových pomerov realizovať cesty ako jednopruhovú, obojsmernú s výhybňami alebo jednopruhovú, jednosmernú.

Uvažované kategórie miestnych ciest definujú šírkové usporiadanie a návrhovú rýchlosť v rozvojových územiach - cesty miestne obslužné (MO), funkčnej triedy C3, napr. kategórie MO 6,5/30 (2 x 2,75 m jazdný pruh + 2 x 0,50 m bezpečnostný odstup) alebo kategórie MOK 7,0/30 (2 x 2,75 m jazdný pruh + 2 x 0,75 m krajnica), alebo MOK 6,5/30 (modifikované - 2 x 2,75 m jazdný pruh + 2 x 0,50 m krajnica).

V prípade realizácie oplotenia súkromných pozemkov, oplotenie bude zhotovené až za bezpečnostným odstupom, t.j. 0,5 m od okraja komunikácie. Minimálna šírka obslužnej cesty musí byť zabezpečená v rozmeroch MOK 4,0/30 (1 x 3,00 m jazdný pruh + 2 x 0,50 m krajnica). Pre túto cestu je potrebné ponechať čistý priestor medzi plotmi 4,0 m, čo je podmienka pre prístup hasičskej techniky, záchranných zložiek a vozidiel zabezpečujúcich odvoz TKO. V prípade že tento rozmer nie je dodržaný nie je možné zabezpečiť všetky služby v území obsluženom takouto cestou. Sklon obslužných ciest musí byť v limite do 12%. V prípade , že je tento sklon väčší nie je možné danú komunikáciu považovať za obslužnú a zabezpečiť jej plnohodnotnú letnú a zimnú údržbu.

Samostatnú kategóriu ciest tvoria lesné cesty. Pri využívaní územia je nutné aby boli zachované pôvodné prístupové trasy na lesné pozemky za účelom obhospodarovania lesa a nezabránilo sa tak riadnemu hospodáreniu v zmysle zákona o lesoch t.j. ponechať preluky v rámci lokalít a nezastávať tak celý priestor popod lesné porasty najmä na existujúcich približovacích trasách.

Hromadná doprava

Hromadná autobusová doprava obce Nededza je riešená ako prímestská hromadná doprava. Prepravu zabezpečuje SAD Žilina. Prímestskú hromadnú dopravu osôb v rámci obce zabezpečujú autobusy prechádzajúce po ceste II. a III. triedy. V obci sú lokalizované 3 autobusové zástavky (Nededza / rázcestie, Nededza / Jednota, Nededza / Škorvánkovia).

Vybavenosť autobusových zastávok :

- Nededza / rázcestie (ul. Fatranská - cesta II/583) - zastávkový pruh, prístrešok, označník.
- Nededza / Jednota, Nededza / Škorvánkovia (ulica Hlavná - cesta III/2071) - bez zastávkového pruhu, bez prístrešku, len označník.

Izochróna pešej dostupnosti od existujúcich autobusových zastávok s polomerom 500 m pokrýva dostupnosť autobusových zastávok v rámci intravilánu obce. Na konci obce severne od lokality Stav navrhujeme zriadiť ešte jednu zastávku SAD, ktorá by bola len na znamenie a slúžila by pre novú zástavbu rodinných domov a rekreačnú lokalitu Pod lúčiny.

Železničná doprava

Najbližšie železničné stanice sa nachádzajú v obciach Varín a Žilina.

Letecká doprava

V riešenom území sa nenachádza žiadne letisko, heliport ani letecké pozemné zariadenie. Do riešeného územia zasahuje ochranné pásmo (OP) Letiska Žilina - OP proti laserovému žiareniu.

Letisko Žilina sa nachádza v katastrálnom území obce Dolný Hričov, je vzdialené od obce Nededza asi 20 km.

Pešie trasy a verejné priestranstvá

O doprave pešej ako samostatnom druhu dopravy sa hovoriť nemôže. Chodec je vo väčšine prípadov vedený v rámci miestnych ciest. Existujúci chodník ako miestna komunikácia pre chodcov, funkčnej triedy D3 sa nachádza len týchto úsekoch : prepojenie ulíc Poľná - po križovanie ulíc Potočná / Hlavná v oblúku zo severovýchodu (v oblúku), od križovania ulíc Potočná / Hlavná po ulicu Fatranská smerom autobusovej zastávke.

V centre obce navrhujeme vytvoriť chodník pozdĺž cesty III/2071 (ulica Hlavná). Pre stiesnené pomery (existujúca zástavba a vodný tok) ho nemožno zrealizovať v normou požadovanom šírkovom usporiadaní, preto navrhujeme preveriť možnosti vybudovať aspoň fragmenty pešieho chodníka, ktoré môžu aspoň čiastočne zvýšiť bezpečnosť dopravy. Pre tento účel navrhujem preveriť možnosti technickou štúdiou a prerokovať so správcom cesty (ŽSK).

Statická doprava, parkovanie a odstavovanie vozidiel

Odstavovanie vozidiel v individuálnej bytovej výstavbe je zabezpečené na vlastných pozemkoch v garážach alebo na spevnených plochách pod prístreškom alebo bez prístrešku.

Parkovanie vozidiel pri objektoch občianskeho vybavenia je riešené formou spevnených plôch parkovísk alebo spevnených plôch, ktoré sú súčasťou uličného priestoru.

V návrhu riešenia dopravy v ÚPN O Nededza sa uvažuje, že potrebné nápočty a situovanie odstavných a parkovacích stojísk pre uvažované objekty bývania a vybavenosti budú riešiť projektové dokumentácie pre konkrétne objekty. Nápočty je potrebné realizovať v zmysle „STN 73 6110 Projektovanie miestnych komunikácií“ pre výhľadový stupeň automobilizácie.

Odstavovanie vozidiel v rozvojových územiach obce v individuálnej bytovej výstavbe bude zabezpečené na vlastných pozemkoch (v garážach alebo na spevnených plochách pod prístreškom alebo bez prístrešku) v počte min. 2 stojísk na 1 rodinný dom v zmysle STN 736110.

Vodná doprava

V katastrálnom území obce Nededza sa nenachádza vodná cesta.

Značené turistické trasy

Katastrom obce Nededza priamo neprechádza značená turistická trasa. Najbližšia značená turistická trasa sa nachádza v k.ú. Kotrčiná Lúčka - červenou značkou značená turistická trasa ev. č. 0886a Budatín - Dubeň - Zástranie - Kotrčiná Lúčka - Slopovec (<http://www.freemap.sk/>).

Značené cyklistické trasy

Cyklistická doprava miestneho významu využíva existujúce miestne cesty obce Nededza. Katastrom obce Nededza prechádzajú značené cyklotrasy (<http://www.freemap.sk/>) :

- zelená trasa ev.č. 5476: Žilina - Teplica nad Váhom - Varín;
- zelená trasa ev. č. 8457: Nededza - Kotrčiná Lúčka;
- žltá trasa ev.č. 5448: Varín - Nededza - Kotrčiná Lúčka - Dolný Vadičov - Lopušné Pažite - Radoľa - Kysucké Nové Mesto.

Najbližšia cyklomagistrála evidovaná v rámci cyklostratégie ŽSK prechádza južne od k.ú. Nededza s ev. č. 002 Vážska cyklomagistrála (najstaršia cykloturistická trasa na Slovensku, ktorá prechádza 3 krajmi - Trnavským, Trenčianskym a Žilinským - momentálne má trasa v celej dĺžke 162 km).

Dopravné zariadenia

V katastrálnom území obce Nededza sa nachádzajú obslužné dopravné zariadenia, ktoré sú zastúpené vo forme autobusových zastávok, parkovísk pri objektoch občianskeho vybavenia.

Vplyv dopravy na územie obce

Doprava má na obytné územie obce negatívny vplyv. Intenzita dopravy na ceste III. triedy pravdepodobne len o málo prekračuje intenzitu prijateľnú z pohľadu životného prostredia. Hladina hluku vo vonkajšom priestore je stanovená podľa vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z., ktorým sa

ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v hodnotách 50 dB pre dennú dobu, 50 dB pre večer a 45 dB pre noc (22:00 - 06:00).

Výpočet izofóny 50 dB pri ceste II. triedy :

Výpočet pre nočnú dobu 22 - 6 hod. :

RPDI = 2503 skutočných vozidiel (sčítanie dopravy 2015 [novšie údaje nie sú k dispozícii, nakoľko sčítanie dopravy bolo pre pandemické opatrenia zrušené] na ceste II/583 - sčítací úsek 93506, súčet všetkých automobilov a prívesov - T = 365, O = 2118, M = 20, S = 2503).

Kategória : C11,5/70 → v = 55 km/hod. (pre výpočet)

N = 14,6% (percentuálny podiel nákladných vozidiel 365/2503x100)

s = 1,0 % (pozdĺžny sklon)

Výhľadová intenzita Id :

Id = RPDI x 1,15 = 2503 x 1,15 = 2878,45 voz/24 hod.

RPDI - ročný priemer denných intenzít

1,15 - koeficient pre stanovenie návrhovej intenzity priemerného hospodárskeho dňa pre zmiešanú dopravu

Špičkové zaťaženie komunikácie :

n = Id x k = 2878,45 x 0,01 = 28,78 voz/hod.

k = 1 / 8 x 0,08 = 0,01 pre cestnú sieť v extraviláne a prieťahu zástavbou pre nočnú dobu

Výpočtová veličina :

X = F1 x F2 x F3 x n

Faktor vyjadrujúci vplyv rýchlosti dopravného prúdu „v“ a percentuálny podiel nákladných vozidiel „N“:

Kategória : C11,5/70 pre rýchlosť v = 70 km/hod. → hodnota „v“ pre výpočet 55 km/hod.

N = 14,6% (percentuálny podiel nákladných vozidiel)

F1 = (1 - (N/100)) x 10^(v-58/60) + N/100 x ((v-10)/5)

F1 = 2,075

Faktor vyjadrujúci vplyv pozdĺžneho sklonu nivelety „s“ pre obojsmernú komunikáciu :

s = 1,0%

pre s = 0 - 6% → F2 = 10^(s / 34)

F2 = 1,070

Faktor vyjadrujúci vplyv krytu komunikácie :

pre živičný kryt :

F3 = 1,000

X = F1 x F2 x F3 x n = 1,918 x 1,070 x 1,000 x 28,78 = 35,71

Vzdialenosť izofóny hodnoty 50 dB :

d50 = 10^{3,682 - ((Lx - 10 log X + 10,4)/30,2)^2}

d50 = 52 m

Izofóna prípustnej hodnoty 50 dB pre referenčný časový interval „noc“ je pre navrhované obytné územie uvažované na výstavbu má vypočítanú vzdialenosť hodnotu 52 m od osi cesty II. triedy. Vzhľadom na vypočítanú vzdialenosť, je treba realizovať protihlukové opatrenia.

Poznámka:

V prípade zníženia rýchlosti zo 70 km/h na 50 km/h by bola izofóna 50 dB vo vzdialenosti 39,3 m od osi cesty II/583.

Návrh riešenia :

Vzhľadom na to, že izofóna o veľkosti 50 dB sa nachádza vo vzdialenosti 52,0 m, čo je viac ako ochranné pásmo cesty II. triedy 25 m (extravilán), doporučujeme realizovať protihlukové opatrenia:

- dopravné - organizačné protihlukové opatrenia (obmedzenie rýchlosti so 70 km/h na 50 km/h, zníženie intenzity dopravy zákazom vjazdu určitých druhov vozidiel, ...);
- urbanisticko - architektonické protihlukové opatrenia (dostatočná vzdialenosť od zdroja, ak sa nedá dodržať, tak obývacie miestnosti a spálne riešiť na odvrátenej strane RD od komunikácie, ďalej navrhnuť pohltivú fasádu, princíp balkónov a loggií, nútené vetranie..);
- stavebno - technické protihlukové opatrenia (hlukové bariéry - zeleň, stena, zárez, fasádna clona; tlmiace účinky zelene ako samostatného prvku proti hlukovej ochrane sa významnejšie prejavuje až od súvislých kompaktných pásov o minimálnej šírke 20 m).

Prekročenie hluku je možné zistiť priamym meraním hluku z dopravy v danej lokalite a následne navrhnuť optimálne opatrenie.

Ochranné pásma

Mimo zastavaného územia, alebo územia určeného k zastavaniu, sú na ochranu ciest a premávky na nich určené ochranné pásma definované v Zákone o pozemných komunikáciách - Zákon č. 135/61 Z.z. v znení zákona č. 524/2003 Z.z. V prípade obce Nededza sa uplatnia tieto ochranné pásma :

- cesta II. triedy - 25 m od osi cesty na obe strany,
- cesta III. triedy - 20 m od osi cesty na obe strany.

Ochranné pásma Letiska Žilina :

Katastrálne územie obce Nededza sa nachádza v ochranných pásmach (OP) Letiska Žilina, určených rozhodnutím Dopravného úradu č. 2452/2017/ROP-120-OP/9575 zo dňa 29.03.2017, z ktorých pre toto územie vyplýva nasledovné obmedzenie stanovené kritickým ochranným pásmom proti laserovému žiareniu. V tomto OP sa zakazuje najmä umiestňovať, prevádzkovať a používať laserové zariadenie, ktorého úroveň vyžarovania je vyššia ako $5 \mu\text{W}/\text{cm}^2$, ak by takéto zariadenie mohlo spôsobiť doznievanie zrakového vnemu alebo oslepenie prudkým jasom pilota a mohla byť ohrozená bezpečnosť leteckej prevádzky.

V zmysle leteckého zákona sa na území obce vyžaduje súhlas Dopravného úradu pre:

1. stavby letísk, osobitných letísk, heliportov a stavieb pre letecké pozemné zariadenia,
2. stavby, zariadenia nestavebnej povahy alebo vykonávanie činností alebo využívanie územia, ktoré by svojimi vlastnosťami mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky, ak:
 - by svojím charakterom alebo prevádzkou mohli narušiť ochranné pásma Letiska Žilina,
 - sa ich najvyšší bod nachádza vo výške 40 m a viac nad terénom,
 - môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov alebo leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia veľmi vysokého napätia 110 kV a viac, veterné turbíny, energetické zariadenia alebo vysielacie stanice,
 - môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá alebo silné svetelné zdroje, veterné turbíny a nadzemné elektrické vedenia s napätím viac ako 1000 V vedúce ponad údolia alebo v blízkosti diaľnic, rýchlostných ciest a ciest I. triedy."

Zásady rozvoja dopravy

- rešpektovať existujúce trasy, výhľadové kategórie, ako aj rozvojové zámery cesty č. II/583 a č. III/2071, vrátane ochranného pásma mimo zastavaného územia v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. a vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb.
- pri realizácii ciest dosiahnuť navrhnuté a vo výkrese dopravy vyznačené funkčné triedy a výhľadové kategórie ciest v zmysle STN 736101 a STN 736110
- mimo zastavaného územia rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie cesty tretej triedy v kategórii C 7,5/70 v zmysle STN 73 6101; v zastavanom území rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie cesty tretej triedy v kategórii MZ 8,5/50, resp. MZ 8,0/50, vo funkčnej triede B3 v zmysle STN 73 6110,
- za účelom ochrany vodohospodárskych záujmov je nutné minimalizovať križovania s vodným tokom a navrhovať obsluhu územia pomocou jednej cesty v súbehu, s vodným tokom pre väčšiu oblasť (urbanistický okrsok, obytný súbor a pod.) jedným križovaním vodného toku vo vhodnom profile pripojiť na ostatné obslužné cesty, pričom je potrebné prednostne využiť už vybudované mostné objekty ak existujú,

- na jestvujúcom cestnom systéme priebežne odstraňovať zistené závady na technickom stave cestného telesa,
- pri budovaní cestného komunikačného systému postupovať v zmysle zvolenej koncepcie urbanistického riešenia a pri formovaní križení ciest dbať na zaistenie rozhľadových trojuholníkov vo vzťahu k oplateniam pozemkov.
- existujúce miestne cesty v zastavanom území obce, ktoré svojimi šírkovými parametrami nevyhovujú obojsmernej premávke a s ohľadom na okolitú zástavbu nemôžu byť ďalej rozširované, využívať ako jednosmerné, vzájomne zokruhované, prípadne ako obojsmerné s výhybňami
- novo navrhované cesty riešiť ako dvojpruhové, obojsmerné, vzájomne zokruhované, bez návrhu zaslepených ciest a miestne cesty navrhovať v zmysle STN 73 61 10
- dopravné napojenie navrhovaných ciest realizovať v súlade s STN 73 61 10 a STN 73 61 02
- zníženie škodlivých vplyvov dopravy – hluku a znečistenia hlavne od cesty II/583 realizovať vhodnou výsadbou zelene a prípadne inými doplnkovými protihlukovými opatreniami
- polohu autobusových zastávok je vhodné zachovať a zriadiť samostatné zástavkové pruhy s bezpečným prístupom peších k zastávkam tj. vybudovať pešie chodníky popri ceste III/2071
- v lokalite Stav na obratisku uvažovať so zriadením novej autobusovej zastávky
- povinnosť zabezpečiť plochy pre statickú dopravu pri jednotlivých navrhovaných, ale aj existujúcich funkciách v území v zmysle STN 736110 vyžadovať na prevádzkovateľoch zariadení, ktoré vyžadujú parkovacie miesta
- Výpočty parkovacích stojísk pre objekty bývania a vybavenosti riešiť v projektových dokumentáciách pre konkrétne objekty v zmysle STN 73 6110 pre výhľadový stupeň automobilizácie 1: 2,5,
- odstavovanie vozidiel v rozvojových územiach obce v individuálnej bytovej výstavbe (RD) bude zabezpečené na vlastných pozemkoch (v garážach alebo na spevnených plochách pod prístreškom alebo bez prístrešku) v počte min. 2 stojiská na 1 rodinný dom s jednou bytovou jednotkou v zmysle STN 736110,
- cyklistickú dopravu je možné realizovať cez zastavané územie iba v telese cesty III/2071 a v smere na Kotrčinú Lúčku je v extraviláne navrhnuté vytvoriť bezpečnú cyklistickú a pešiu trasu v samostatnom telese v šírke umožňujúcej aj bezpečný pohyb chodcov a cyklistov
- šírkové usporiadanie cyklotrás je potrebné navrhnuť v zmysle STN 736110

I) 2. Vodné hospodárstvo

ÚPN -O Nededza v oblasti vodného hospodárstva rešpektuje:

- Záväzné regulatívy územného rozvoja ÚPN VÚC Žilinského kraja,
- Všeobecne záväzné nariadenie Žilinského samosprávneho kraja číslo 6/2005 o záväzných častiach zmien a doplnkov Územného plánu veľkého územného celku Žilinského kraja,
- Zákon o vodách č. 364/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov
- Vyhlášku MŽP SR č. 684/2006 Z.z. zo dňa 14.11.2006,
- Príslušné normy a predpisy.

I) 2.1. Zásobovanie pitnou vodou

Širšie vzťahy

Zásobovanie obce pitnou vodou je realizované zo skupinového vodovodu SKV Žilina v správe Sevak, a.s. Žilina. Zásobovaná je z vodárenského zdroja Gbeľany - vrt HVG 1, (vyhlásené ObÚŽP Žilina pod č.j. VH-810-1/86-405/En zo dňa 17.6.1986) s výdatnosťou 15 l/s. Voda do obce je dopravovaná zásobným potrubím PVC D 160 z VDJ Gbeľany 2x400 m³. Zásobný vodojem Gbeľany má kóty hladín max/min: 424,00 / 419,00 m n.m. Rozvodná vodovodná sieť v obci je z PVC D 110. V obci Sevak, a.s. prevádzkuje verejný vodovod aj vo vlastníctve obce na základe nájomnej zmluvy. Dĺžka vodovodnej siete v majetku Sevak, a.s. je 5,46 km a dĺžka vodovodnej siete, ktorú Sevak, a.s. prevádzkuje na základe nájomnej zmluvy s obcou je 1,2 km.

Súčasný stav

V súčasnej dobe je pitná voda dopravovaná zásobným potrubím PVC D 160 z VDJ Gbeľany 2x400 m³. Rozvodná vodovodná sieť v obci je z PVC D 110. Počet zásobovaných obyvateľov pitnou vodou je 968 a počet odberných miest je 282. Špecifická spotreba vody z vody fakturovanej pre celú obec je 90,6 l/os/d. Špecifická spotreba vody z vody vyrobenej je 104,3 l/os/d.

Potreba požiarnej vody

Rozvodná vodovodná sieť v obci je podľa dostupných údajov vybavená niekoľkými podzemnými prevádzkovými hydrantami, ktoré v prípade potreby môžu slúžiť aj pri požiarnej zásahoch (mapový podklad SEVAK a.s. Žilina zo dňa 23.8.2021 doručený obci). Tlakové pomery pre odber požiarnej vody sú v súčasnosti postačujúce. Celková potreba vody na hasenie požiarov pre stavby sa stanovuje podľa vyhl. MV SR č. 699/2004 Z. z. a STN 92 0400. Zväčša sa jedná o stavby na bývanie skupiny B) s plochou $S \leq 120 \text{ m}^2$, kde potreba požiarnej vody $Q = 7,5 \text{ l.s}^{-1}$ pre $v = 1,5 \text{ m.s}^{-1} = 450,0 \text{ l.min}^{-1}$. (v = rýchlosť prúdenia vody v potrubí). Na základe zbežného výpočtu je súčasné vodovodné vedenie s priemerom DN 110 mm schopné produkovať prietok $14,3 \text{ l.s}^{-1}$ a s priemerom DN 80 mm $7,5 \text{ l.s}^{-1}$, čo postačuje pre potreby požiarnej ochrany.

Návrh

Potreba pitnej vody

Návrh predpokladá, že na verejný vodovod bude v roku 2040 napojených 1300 obyvateľov, zariadenia občianskej vybavenosti, rekreácie a športu.

Výpočet potreby pitnej vody pre návrhové obdobie (rok 2040)

Výpočet potreby pitnej vody (podľa Vyhlášky MŽP SR č. 684/2006 zo dňa 14.11.2006):

Pre obyvateľstvo (návrh pre 100% zásobovaného obyvateľstva)

- pre bytový fond ($k_d = 1,6$, $k_h = 1,8$) – pre veľkosť územia do 1000 obyvateľov – špecifická potreba vody je závislá od vybavenia bytov, navrhujeme $120 \text{ l.obyv}^{-1} \cdot \text{deň}^{-1}$
- pre základnú občiansku a technickú vybavenosť navrhujeme $15 \text{ l.osoba}^{-1} \cdot \text{deň}^{-1}$.

Názov lokality	Počet obyvateľov v roku 2040	Qd priemerná $\text{m}^3 \cdot \text{d}^{-1}$	Qd max $\text{m}^3 \cdot \text{d}^{-1}$	Qd max l.s^{-1}	Qh l.s^{-1}
Bývanie	1300	156	249,6	2,8889	5,2000
Občianska vybavenosť	1300	19,5	31,2	0,3611	0,6500
Priemysel	500	60	96	1,1111	2,0000
Potreba pitnej vody celkom		235,500	376,800	4,361	7,850

Poznámka: Potreba vody pre rekreáciu nebola špecifikovaná, lebo nie je predpoklad zásobovania vodou.

Z tabuľky vyplýva celková potreba vody pre obec:

Priemerná denná spotreba: $Q_p^{\text{obyv}} = 235 \text{ l.deň}^{-1} \Rightarrow 2,725 \text{ l.s}^{-1}$

Max. denná potreba: $Q_m^{\text{obec}} = Q_p^{\text{obec}} \times k_d = 376 \text{ 8500 l.deň}^{-1} \Rightarrow 4,361 \text{ l.s}^{-1}$

Posúdenie vodojemu

Potrebná minimálna akumulácia vody je 60 % z maximálnej dennej potreby. Posúdenie vodojemu nie je možné realizovať v rámci tejto dokumentácie, nakoľko vodojem Gbeľany zásobuje územia Gbeľany, Nededza a Varín, ktoré majú svoje špecifické potreby meniace sa v čase. V čase spracovania tejto dokumentácie je kapacita vodojemu dostatočná aj pre obdobie do roku 2040.

Rozvodná vodovodná sieť

ÚPN obce navrhuje rozšírenie rozvodnej vodovodnej siete HDPE DN100 a DN 110 vo väzbe na uvažovaný územný rozvoj. Verejný vodovod navrhujeme prednostne ako zokruhovaný. Najvyššie položené časti územia dosahujú nadmorskú výšku 391 m n.m., čo dokáže zásobný vodojem Gbeľany (kóty hladín max/min: 424,00 / 419,00 m n.m.) zásobovať bez použitia tlakových staníc.

Návrh riešenia

Existujúca vodovodná sieť je rozsahom dostatočná a rozšíriteľná, vytvára vhodné podmienky aj pre plánovaný nárast výstavby. Navrhované rozvody vody korešpondujú so súčasnou, resp.

budúcou zástavbou. Vytvárajú podmienky pre napojenie navrhovaných objektov na vodovodnú sieť. Pre navrhované nové vetvy vodovodov je uprednostnené trasovanie v komunikáciách a verejnej zeleni v snahe vyhnúť sa súkromným pozemkom s problémami vstupov pre výstavbu a obsluhu. Vodovodný systém je v čo najväčšej možnej miere navrhovaný ako zokruhováný, čím sa docieli vyššia kvalita dodávanej pitnej vody ako i dostupnosť dodávky v prípade porúch na vodovodnom potrubí.

Pri návrhu zástavby sú rešpektované trasy existujúcich a navrhovaných vodovodných potrubí a poloha vodohospodárskych objektov, vrátane ich ochranných pásiem (zákon č. 442/2002 Z.z.). Pre všetky riešené lokality je navrhovaný verejný vodovod pre zabezpečenie vody pre pitné účely.

Jednotlivé navrhované nehnuteľnosti v lokalitách budú napojené na verejný vodovod prostredníctvom vodovodných prípojok, na ktorých bude osadená vodomerná zostava spolu s fakturačným vodomermom. Vybudovaná vodovodná sieť musí byť v súlade s platnými normami a predpismi. Kvalita pitnej vody musí zodpovedať príslušnému Nariadeniu vlády SR č. 354/2006 Z.z.

ÚPN-O Nededza z hľadiska zásobovania pitnou vodou navrhuje:

- rešpektovať Chránenú vodohospodársku oblasť (CHVO) Beskydy – Javorníky
- rešpektovať ochranné pásmo II. stupňa vodárenského zdroja Teplička nad Váhom na území obce
- rešpektovať trasy existujúcej a navrhovanej vodovodnej a kanalizačnej siete a polohu vodohospodárskych objektov, vrátane ich ochranných pásiem v zmysle zákona č. 442/2002 Z. z.
- rozšíriť rozvody vody a kanalizácie do navrhovaných plôch bývania a občianskej vybavenosti, tak že budú situované vo verejných pozemkoch v koridore obslužných komunikácií s možnosťou ich zokruhovania, dodržať STN 736 005
- odkanalizovanie navrhovaných lokalít realizovať gravitačným spôsobom, min. DN 300, pričom je potrebné rešpektovať zákon o vodách č. 364/2004 Z. z. a príslušné platné STN 736822, 752102 atď.

Návrh zásobovania pitnou vodou je zakreslený v grafickej časti ÚPN-O Nededza vo výkrese č. 4. Výkres verejného technického vybavenia - vodné hospodárstvo. Navrhované vodovodné zariadenia sú špecifikované ako verejnoprospešné stavby a sú uvedené v príslušnom článku Záväznej časti ÚPN-O Nededza.

Potreba požiarnej vody

Voda z verejného vodovodu prioritne slúži pre hromadné zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou. S poukazom na avizovaný nesúhlas správcu verejného vodovodu s osadením nadzemných hydrantov, riešiť na navrhovanom vodovodnom potrubí iba podzemné hydranty, ktoré budú primárne slúžiť na prevádzkové účely – odkalenie a odvzdušnenie vodovodného potrubia.

V súlade s ustanovením § 17, odsek 1, písmeno f) zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách je však prevádzkovateľ verejného vodovodu povinný umožniť prístup k verejnému vodovodu a umožniť odber vody hasičským jednotkám pri požiarnej zásahu a teda využiť v takejto situácii podzemné hydranty ako odberné miesto v súlade s ustanovením § 8, odsek 1, písmeno b) vyhláška Ministerstva vnútra SR č. 699/2004 Z.z..

V prípade avizovaného nezabezpečenia dostatku požiarnej vody prevádzkovateľom verejného vodovodu bude tento nedostatok vody kompenzovaný odberom povrchovej vody z potoka Kotrčiná a z existujúcej vodnej zdrže v lokalite Stav, ktorá po technických úpravách môže slúžiť aj ako požiarne nádrž.

Minimálny profil vodovodného potrubia, na ktorom sú umiestnené hydranty je daný typom zástavby. Pre obytné zóny s nízkou rodinnou zástavbou je min. profil DN 80, odporúča sa používať min. profil DN 100.

Vnútornú potrebu požiarnej vody bude pre vybrané objekty zabezpečená podľa platných legislatívnych predpisov formou hasiacich prístrojov resp. vnútorných požiarnych hydrantov.

Vnútornú potrebu požiarnej vody bude pre vybrané objekty zabezpečená podľa platných legislatívnych predpisov formou hasiacich prístrojov resp. vnútorných požiarnych hydrantov.

Zabezpečenie požiarnej vody pre výrobné prevádzky v obci je veľmi špecifické musí byť riešené samostatnými projektami požiarnej ochrany a v rámci možností rozvodnej vodovodnej siete.

Podrobnosti pre zabezpečenie požiarnej vody stanovuje STN 92 0400 a vyhláška Ministerstva vnútra SR č. 699/2004 Z.z.

Zásobovanie úžitkovou vodou

Zdrojmi úžitkovej vody sú vlastné zdroje, prípadne vodné toky v území. Podmienkou využívania vôd je dodržiavanie globálnych ekologických limitov, ktoré predstavujú medznú hodnotu, pod ktorú nesmie poklesnúť prirodzený prietok v povrchovom toku. Doporučená hodnota limitu $MQ_{eko} = /0,65-0,7/x Q_{364d}$, (podľa - „Generel ochrany a racionálneho využívania vôd“).

I) 2.2. Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd

Súčasný stav

Splašková kanalizácia

V obci Nededza sa nachádza verejná kanalizácia, ktorá je v správe Sevak, a.s. Žilina. Verejná kanalizácia v obci je gravitačná PVC DN 300, 400 v dĺžke 6,8 km. Splašková odpadová voda je ďalej odvádzaná cez k.ú. Teplička nad Váhom, Žilina a Strážov do SČOV Horný Hričov.

Počet napojených obyvateľov je 945 a počet odberných miest je 303. Množstvo odkanalizovanej vody celkom je 30 385 m³/rok.

Dažďová kanalizácia

V obci nie je vybudovaný systém dažďovej kanalizácie. Väčšia časť dažďových vôd je odvádzaných rigolmi do recipientov, prípadne vsakovaním do podlažia.

Limitné hodnoty pre vypúšťanie do podzemných resp. povrchových vôd stanovuje nariadenie vlády SR č. 269/2010 Z.z.

Návrh

Splašková kanalizácia

Územný plán navrhuje dobudovať splaškovú kanalizačnú sieť v navrhovaných lokalitách a pripojiť na existujúcu skupinovú kanalizáciu v Nededzi a čistením v SČOV v Hornom Hričove.

Trasy kanalizácie sú navrhované tak, aby korešpondovali s navrhovanou zástavbou a boli prispôsobené danostiam terénu. Potrubie jednotlivých navrhovaných vetiev je navrhované profilu DN 300, šachty betónové, resp. plastové. Celé rozšírenie kanalizácie bude gravitačné. Jednotlivé nehnuteľnosti budú napojené na verejnú kanalizáciu pomocou kanalizačných prípojek, ktoré budú ukončené na hranici parcely (vo vnútri parcely) revíznou šachtou.

Lokality resp. objekty, ktoré nebude možné odkanalizovať gravitačne bude potrebné napojiť na verejnú kanalizačnú sieť pomocou čerpacích staníc. Z tohto pohľadu je čiastočne problematická lokalita Pod Chrípom, ktorej malá juhozápadná časť bude pravdepodobne vyžadovať prečerpávanie. Touto problematikou sa budú podrobnejšie zaoberať ďalšie stupne PD. Pre potreby ÚPN je celé územie odkanalizované gravitačne.

V prípade výstavby prevádzok, kde môžu vznikať odpadové vody s obsahom tuku, bude potrebné takéto vody pred zaústením do splaškovej kanalizácie prečistiť v lapači/odlučovači tukov.

Vypúšťané odpadové vody do verejnej splaškovej kanalizácie musia byť v súlade s prevádzkovým poriadkom kanalizačnej siete, ktorého limitné hodnoty znečistenia stanovuje vyhláška MŽP SR č. 55/2005 Z.z.

ÚPN obce Nededza z hľadiska odvádzania a zneškodňovania odpadových vôd navrhuje:

- odvádzanie odpadových vôd skupinovú gravitačnou kanalizáciou s čistením v SČOV v Hornom Hričove
- navrhuje budovanie kanalizačnej siete profilu DN 300 vo väzbe na existujúci a plánovaný územný rozvoj
- v odľahlejších lokalitách ICHR splaškové vody zachytávať v nepriepustných žumpách,
- odvádzanie a čistenie odpadových vôd musí zohľadňovať požiadavky na čistenie odpadových vôd v zmysle Zákona o vodách č. 364/2004 Z.z. a NV SR č. 269/2010 Z.z..

Návrh splaškovej kanalizácie je zakreslený v grafickej časti ÚPN O Nededza vo výkrese č. 4. Výkres verejného technického vybavenia - vodné hospodárstvo Budovanie splaškovej kanalizácie, vrátane príslušenstva, je špecifikovaná ako verejnoprospešná stavba v príslušnom článku Záväznej časti ÚPN O Nededza.

Dažďová kanalizácia

V obci nie je vybudovaný systém dažďovej kanalizácie. Odvádzanie vôd z povrchové odtoku (padnuté na strechy - t.j. vody neznečistené) navrhujeme likvidovať lokálne, v mieste ich vzniku do geologického podložia vsakovaním. Presný návrh vsakovania vykonať na základe podrobného hydrogeologického posudku. Alternatívne možno vody z povrchového odtoku zaústiť do miestnych vodných tokov resp. systému cestných rigolov.

V rámci odvádzania dažďových vôd možno realizovať opatrenia na zadržanie povrchového odtoku v území tak, aby odtok z daného územia do miestnych recipientov nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente (retencia dažďovej vody a jej využitie v území, predčistenie a pod.). V rámci riešenia odvádzania povrchových vôd sú navrhnuté dva vsakovacie podzemné objekty umiestnené pri ceste II/583. Ich úlohou je zachytiť zrážkové vody z verejných komunikácií, ktoré nemajú prirodzený recipient, ale sú zastavené telesom cesty II/583, ktorá je položená vyššie a neumožňuje ich prirodzené otekanie do voľného terénu a postupné vsakovanie. Nahromadená zrážková voda spôsobuje problémy s vytápaním nehnuteľností pri privalových dažďoch.

Limitné hodnoty pre vypúšťanie do povrchových a podzemných vôd stanovuje nariadenie vlády SR č. 269/2010 Z.z. V prípade požiadavky príslušného vodohospodárskeho orgánu navrhnúť odľučovače ropných látok pre komunikácie resp. spevnené plochy na parkovanie.

I) 2.3. Vodné toky

Riešené územie patrí do povodia stredného toku Váhu, úmoria Čierneho mora. Rieka Váh, ako stredohorský typ rieky, má snehovo - dažďový režim odtoku, s najvyššími vodnými stavmi v apríli až máji a najnižšími v neskorých jarných mesiacoch. Prirodzený režim Váhu je silne ovplyvnený prevádzkou sústavy vodných diel na hornom toku rieky Váh a rieky Orava.

Katastrálnym územím obce preteká menší pravostranný prítok Váhu - vodný tok Kotrčiná s plochou povodia 11,13 km². Vodný tok pramení severne od obce Kotrčiná Lúčka, na južných svahoch Kučerovky (744 m.n.m.), v časti Záhorčie, v nadmorskej výške asi 600 m.n.m. Ide o malý vodný tok, ktorý v suchom období vysychá. Vodný tok je zaústený do náhradného biokoridoru, ktorý bol vybudovaný pozdĺž päty pravostrannej hrádze Vodného diela. Do vodného toku Kotrčiná sa vlieva Gbeliansky potok s plochou povodia 2,08 km². Sútok sa nachádza mimo k.ú. obce Nededza.

Pre obdobie do roku 2040 navrhujeme minimalizovať zásahy do vodných tokov s výnimkou protipovodňových opatrení na ľavostranných bezmenných prítokoch potoka Kotrčiná a odstránenia prípadných nedostatkov na regulácii potoka v zastavanej časti územia.

I) 2.4. Ochrana územia pred povodňami

Súčasný stav

Katastrálnym územím obce Nededza preteká vodný tok Kotrčiná (4-21-06-004) so svojimi prítokmi. V obci neboli v minulosti zaznamenané výrazné problémy so zvýšenou povodňovou aktivitou. Miestny vodný tok je v intraviláne obce regulovaný. Oblasť protipovodňovej ochrany rieši podrobnejšie kapitola j)3 Ochrana pred povodňami.

I) 2.5. Zásady v oblasti vodného hospodárstva

V rámci riešenia ÚPN O Nededza navrhujeme uplatniť nasledovné zásady a opatrenia.

- a) rešpektovať Chránenú vodohospodársku oblasť (CHVO) Beskydy – Javorníky a rešpektovať ochranné pásmo II. stupňa vodárenského zdroja Teplička nad Váhom na území obce,
- b) rešpektovať trasy existujúcej a navrhovanej vodovodnej a kanalizačnej siete a polohu vodohospodárskych objektov, vrátane ich ochranných pásiem v zmysle zákona č. 442/2002 Z. z.
- c) rekonštruovať nevyhovujúcu rozvodnú vodovodnú sieť s priemerom menším ako DN 100 a rozšíriť vodovodnú sieť HDPE DN100 a DN 110 vo väzbe na uvažovaný územný rozvoj
- d) novo navrhované vodovodné potrubia v zastavanom území situovať do verejných pozemkov v koridore obslužných komunikácií s možnosťou ich zokruhovania,
- e) doplniť vybudovaný systém odvádzania odpadových vôd z riešeného územia gravitačným spôsobom, min. DN 300

- f) riešiť odvádzanie vôd z povrchového odtoku (dažďové vody) zo zastavaného územia s deleným systémom odvádzania odpadových vôd
- g) rešpektovať pobrežné pozemky
- h) rešpektovať zákon o vodách č. 364/2004 Z. z. a príslušné platné STN 736822, 752102 atď.
- i) rešpektovať ochranné pásmo toku Kotrčiná (min. 5,0 m) a ostatných drobných tokov v šírke min. 4,0 m od brehovej čiary, resp. vzdušnej päty hrádze obojstranne
- j) zabezpečiť ochranu inundačného územia vodných tokov
- k) akúkoľvek investorskú činnosť a výsadbu porastov v dotyku s vodnými tokmi odsúhlasiť so správcom toku
- l) zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity, pobrežné pozemky sú vymedzené v závislosti od druhu opevnenia a pobrežnej vegetácie u drobných tokov do 5 m od brehovej čiary a pri ochrannej hrádzi vodného toku do 10 m od vzdušnej a návodnej päty hrádze.
- m) rešpektovať prirodzené meandrovanie vodných tokov, zabezpečiť spomaľovanie odtoku povrchových vôd z predmetného územia v súlade s ekologickými limitami využívania územia a ochrany prírody
- n) v rámci využitia územia minimalizovať zásahy do režimu povrchových vôd, vodných tokov a technických diel na nich
- o) nové dopravné a technické riešenie územia, miestne komunikácie resp. dopravné vybavenie akéhokoľvek druhu, ktoré budú križovať vodný tok, navrhovať:
 - ako jednotnú zbernú komunikáciu pre ucelenú oblasť (urbanistický obvod, lokalitu a pod.) v súbehu s vodným tokom a s následným (jedným spoločným) križovaním vodného toku, umiestneným vo vhodnom profile vodného toku
 - ako dopravné a technické riešenie, ktoré bude prednostne využívať už vybudované mostné objekty
 - križovanie s vodnými tokmi technicky riešiť v súlade s STN 73 6822 „Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“ a v súlade s STN 73 6201 „Projektovanie mostných objektov“
- p) v rámci odvádzania dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku je potrebné realizovať opatrenia na zadržanie pridaného odtoku v území tak, aby odtok z daného územia nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente
- q) obmedziť vypúšťanie dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku do vodných tokov
- r) odvádzanie a čistenie odpadových vôd z rozvojových lokalít musí zohľadňovať požiadavky na čistenie odpadových vôd v zmysle Zákona o vodách č.364/2004 Z. z. a NV SR č. 269/2010 Z. z.
- s) v prípade realizácie úprav koryta miestnych tokov a doplnenia protipovodňových opatrení (retencie, poldre) dodržať požiadavky správcu toku a ekologické postupy
- t) rešpektovať ciele a opatrenia vodnej politiky zadefinované v strategickom dokumente "Konceptia vodnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050", ktorý bol spracovaný v roku 2022 Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky.

I) 3. Zásobovanie elektrickou energiou

Širšie vzťahy

Katastrálnym územím obce Nededza prechádza 400 kV nadzemné elektrické vedenie V404 Varín - št. hranica (Nošovice), ktoré prevádzkuje Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s. v zmysle zákona č. 251/2001 Z.z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Ochranné pásmo je 25 m od krajných vodičov. V ochrannom pásme a pod elektrickým vedením je okrem prípadov podľa odseku 14 zakázané:

- zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky,
- vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m,
- uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky,
- vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku,
- vykonávať činnosti ohrozujúce elektrické vedenie a bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy.

Plánované elektrické vedenia v koridore existujúceho 400 kV elektrického vedenia:

1x400 kV elektrické vedenie Varín - št. hranica SR/ČR (Nošovice),

2x400 kV elektrické vedenie Varín - št. hranica SR/PR (Byczyna).

V súbehu s existujúcim 400 kV elektrickým vedením prechádza 2x110 kV elektrické vedenie. Jeho ochranné pásmo je 15 m od krajných vodičov.

Riešené územie

Katastrálne územie obce Nededza sa zásobuje elektrickou energiou z 22 kV elektrických vedení číslo 1398 a 1440 a je v súčasnosti vyhovujúce. Predpokladaná nová zástavba bude vyžadovať zvýšenie výkonu existujúcich trafostaníc a vybudovanie novej NN elektrickej siete. Pre zásobovanie lokality Pod Chrípom navrhujeme novú kioskovú trafostanicu.

Pre nápočet elektrického príkonu pre boli použité tieto merné ukazovatele:

IBV	3,5 kW/RD
OV, výroba	150 kW/ha

Nápočet elektrického príkonu pre rok 2040

Druh spotreby	Počet MJ	kW
Bývanie - súčasný stav + návrh do roku 2040	395	1382,5
Občianska vybavenosť - súčasný stav + návrh do roku 2040	2,15	322,5
Výroba - súčasný stav + návrh do roku 2040	11,2	1680
Spolu		3385
Sudobosť 0,8		2708

Poznámka: Potreba výroby je iba odhad a môže sa líšiť od skutočnej požiadavky na odberný výkon.

Nápočet elektrického príkonu pre navrhované lokality bývania

Lokalita	Počet bytov	kW	zásobovanie
Stav	40	140,0	Z existujúcej trafostanice
Dráhy	7	24,5	Z existujúcej trafostanice
Pod Chrípom	80	280,0	Z navrhovanej trafostanice
Prieluky (Dráhy 8 RD) Záplotie (12 RD)	20	70,0	Z existujúcej trafostanice
Za Hôrkou	14	49,0	Z existujúcej trafostanice
Spolu	161	563,5	

Poznámka: Na základe predchádzajúcej tabuľky a vyplývajúcej zvýšenej potreby elektrickej energie sa dajú pre zásobovanie elektrickou energiou využiť existujúce trafostanice. Lokalita Pod Chrípom nespĺňa podmienku aby NN vývody z trafostanice nepresahovali dĺžku 350 m, preto navrhujeme vybudovať novú kioskovú trafostanicu.

VN vedenia

22 kV vedenie je v riešenom území vybudované po betónových stĺpoch. Z neho sú vedené vzdušné a káblové VN prípojky k stožiarovým a kioskovým trafostaniciam. Pri realizácii stavieb je potrebné dodržať ochranné pásmo existujúcich VN vzdušných a podzemných vedení v zmysle zákona č. 251/2012 Z.z.. VN prípojky k trafostaniciam v zastavanej časti obce navrhujeme realizovať ako zemné káblové.

Transformačné stanice

Odberatelia elektrickej energie sú zásobovaní z existujúcich trafostaníc.

Výkony trafostaníc Stredoslovenská distribučná, a.s. neposkytla, pretože tieto údaje považuje za svoje interné tajomstvo, ktoré nezverejňuje.

Na základe navrhovaného plošného rozvoja obce a z toho vyplývajúcej zvýšenej potreby elektrickej energie navrhujeme využiť pre zásobovanie elektrickou energiou existujúce trafostanice a zväčšiť ich výkon a realizovať novú kioskovú trafostanicu pre lokalitu Pod Chrípom s výkonom do 630 kVA tak, aby NN vývody z trafostanice nepresahovali dĺžku 450 m.

Sekundárna sieť

Sekundárna sieť obce je prevedená prevažne vzdušným rozvodom po betónových stĺpoch. Rozvod verejného osvetlenia je vzdušným vedením na betónových stĺpoch spoločne s rozvodom nízkeho napätia. Verejné osvetlenie bude riešené LED svetidlami.

NN vedenia riešiť ako zemné káblové so zokruhovaním z dôvodu zabezpečenia spoľahlivosti a plynulosti dodávky elektrickej energie. Pri výstavbe iných zemných inžinierskych sietí dodržať ochranné pásmo od zemného káblového vedenia a manipulačný priestor od podperných bodov 1 m a neporušenie ich stability. Elektromerové rozvádzače plánovanej zástavby riešiť na verejne prístupnom mieste.

Ochranné pásma

Ochranné pásmo je územie bezprostredne priľahlé ku elektrickému zariadeniu a vedeniu, jeho vzdialenosť je od krajných vodičov na každú stranu :

- 400 kV vedenie 25 m,
- 110 kV vedenie - návrh 15 m,
- 22 kV vedenie 10 m,
- 22 kV vedenie v lesných priesekoch 7 m,
- trafostanice 22/0,4 kV 10 m od konštrukcie stožiaru,
- 22 kV káblové vedenie 1 m,
- NN vedenia 1 m.

V ochrannom pásme vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia a pod elektrickým vedením je zakázané:

- zriaďovať stavby, konštrukcie, skládky,
- vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m,
- vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti do 2 m od krajného vodiča vzdušného vedenia s jednoduchou izoláciou,
- uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky,
- vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku,
- vykonávať činnosti ohrozujúce elektrické vedenie a bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy.

I) 4. Zásobovanie plynom

Obec Nededza je zásobovaná zemným plynom z VTL Kysuckého plynovodu DN500 PN40. Prívod do regulačnej stanice (RS) Nededza je zabezpečený pripojovacím plynovodom PR Nededza DN100 PN40. Z RS Nededza je obec Nededza zásobovaná pomocou plynovodu STL. V k.ú. Nededza sa nachádzajú zariadenia katódovej ochrany SKAO Nededza.

Názov RS	Vstupný tlak (MPa)	Výstupný tlak (MPa)	Výkon [m ³ /h]
RS Nededza	4,0	0,28	1200

V obci Nededza je zrealizovaná celoplošná plynofikácia. Celé zastavané územie je zásobované plynom o pretlaku 0,28 MPa z regulačnej stanice Nededza. Miestne distribučné plynovody sú budované z ocele a polyetylénu.

Jednotlivé nehnuteľnosti sú na distribučný plynovod napojené pomocou pripojovacieho plynovodu (plynovodnej prípojky). Tento je spravidla ukončený skrinkou merania a regulácie (MaR), kde je umiestnený hlavný uzáver plynu (HUP), regulátor a plynomer. Skrinka je osadená na hranici parcely odberateľa tak, aby bol k nej prístup z verejnej parcely pre účely údržby, resp. odčítania plynomerov.

Distribučné plynovody v území sú v správe a vlastníctve SPP-distribúcia a.s., Bratislava. Plánované zábery na SPP - Distribúcia neboli evidované žiadne. Príslušná výkresová dokumentácia je spracovaná na základe podkladov od správcu siete - SPP-d.

Návrh zásobovanie plynom

Existujúca plynovodná sieť je rozsahom dostatočná pre existujúce rodinné domy a objekty občianskej vybavenosti. Územný plán navrhuje rozšírenie plynovodov do navrhovaných rozvojových lokalít. Uvažuje sa, že v roku 2040 bude asi 90 % obývaných domov zásobovaných plynom. Ku koncu návrhového obdobia sa javí potreba rekonštrukcie regulačnej stanice plynu na vyšší výkon. Pri navrhovanej zástavbe boli rešpektované ochranné a bezpečnostné pásma existujúcich plynovodov v území (podľa zákona 251/2012 Z.z.),

Zemný plyn sa navrhuje na vykurovanie, prípravu teplej úžitkovej vody a na varenie. Základné údaje pre nápočet potreby plynu:

- hodinová potreba plynu pre 1 RD je 1,6 m³
- ročná spotreba plynu pre 1 RD je cca 2425 m³

- pre súčasnú a navrhovanú občiansku vybavenosť cca 15% z potreby bytov,
- potreba pre výrobné územie je potreba určená odhadom.

Výpočet potreby plynu pre obdobie do roku 2040 (počet všetkých bytov 395)

Druh spotreby	Počet domov	Objekty zásobované plynom 90%	hodinová potreba plynu m ³ /h	ročná spotreba plynu v m ³
Bývanie - súčasný stav + návrh do roku 2040	395	355	568	860 875
Občianska vybavenosť - súčasný stav + návrh do roku 2040 (15% z potreby RD)	395	355	85	129 131
Výroba - stav + návrh do roku 2040	-	-	300	600
Spolu			953	990 606

Kapacita existujúcich plynárenských zariadení RS Nededza (1200 m³/h) pre vypočítanú spotrebu zemného plynu obce (953 m³/h) je postačujúca.

V prípade, že obec Nededza nebude realizovať zásobovanie plynom naraz, ale postupne po jednotlivých lokalitách, SPP-distribúcia, a.s. vie zabezpečiť zásobovanie zemným plynom len do kapacity existujúcej RS Nededza a prepravnej kapacity STL2 distribučnej siete pri splnení technických a obchodných podmienok SPP-distribúcia, a.s., po prekročení bude potrebné realizovať zvýšenie výkonu existujúcej regulačnej stanice tak, aby boli splnené technické a obchodné podmienky SPP-distribúcia, a.s.

Ochranné pásma

Je to priestor v bezprostrednej blízkosti priameho plynovodu alebo plynárenského zariadenia vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia meraný kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia. Vzdialenosť na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia je:

- 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm
- 8 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 201 do 500 mm,
- 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území obce s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa,
- 8 m pre technologické objekty

Bezpečnostné pásmo

Je to priestor vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi plynovodu alebo od pôdorysu plynárenského zariadenia meraný kolmo na os alebo na pôdorys. Vzdialenosť na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu plynárenského zariadenia je:

- 20 m pri plynovodoch s tlakom do 4 MPa s menovitou svetlosťou do 300 mm,
- 50 m pri regulačných staniach, filtračných staniach, armatúrnych uzloch,
- 10 m pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území,
- pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa, ak sa nimi rozvádza plyn v súvislej zástavbe bezpečnostné pásmo určí prevádzkovateľ siete.

I) 5. Zásobovanie teplom

Obec Nededza má decentralizovaný systém zásobovania teplom. Ako vykurovacie médium sa používa prevažne zemný plyn a pevné palivá (uhlie, drevo), menej elektrina. Existujúce zdroje tepla v objektoch občianskej vybavenosti sú použiteľné len pre vlastnú potrebu objektov. V roku 2011 bolo 78,60 % bytov napojených na verejný plynovod a takmer 80 % bytov malo ústredné kúrenie.

Riešené územie spadá do oblasti s vonkajšou výpočtovou teplotou - 18° C v zmysle STN 060210.

Zásobovanie obce teplom aj v návrhovom období do roku 2070 bude úplne decentralizované z objektových zdrojov tepla so spaľovaním zemného plynu a pevných palív. Postupne bude potrebné vzhľadom na pripravované zmeny v EÚ počítať s náhradou zemného plynu za iný zdroj tepla. Zdroj musí spĺňať požiadavky na zníženie vypúšťaných škodlivín do ovzdušia.

Výpočet potreby tepla pre obdobie do roku 2040 (počet všetkých bytov 395)

Návrh riešenia rok 2040

V období do roku 2040 navrhujeme zamerať sa na znižovanie tepelných nárokov navrhovanej výstavby, využívanie slnečnej energie pre prípravu teplej vody a využitie netradičných zdrojov energií bez negatívnych dopadov na čistotu ovzdušia najmä v zimnom období.

I) 6. Pošta a telekomunikácie

Pošta

Poštová prevádzka sa v obci Nededza nenachádza. Obyvatelia chodia na poštu v Gbeľanoch.

Telekomunikácie

Obec Nededza podľa súčasnej štruktúry ST a.s. patrí do Regionálneho centra sieťovej infraštruktúry Žilina (RCSI ZA) s telekomunikačnou príslušnosťou v sekundárnej oblasti Žilina, kde v celom telekomunikačnom obvode platí miestna telefónna prevádzka. Telefónna ústredňa je v budove pošty v obci Gbeľany.

Ostatné slaboprúdové zariadenia

TV signál

Príjem televíznych programov je zabezpečený televíznymi vykryvačmi Straník a Krížava. Individuálny príjem televízneho signálu je riešený aj satelitnými anténami.

Mobilná sieť

Služby mobilnej telefónnej siete sú v riešenom území zabezpečované operátormi ORANGE, T-Mobile a Telefonica O2.

Miestny rozhlas

Sieť miestneho rozhlasu je riešená vzdušným rozvodom v súbehu s miestnymi komunikáciami. Signál miestneho rozhlasu je zabezpečený z rozhlasovej ústredne situovanej v objekte OÚ Nededza.

Rozšírenie miestneho rozhlasu do plôch navrhovaných realizovať v prípade potreby tak, aby dosah bol dostatočný pre najvzdialenejšie objekty.

Internet

V riešenom území obce Nededza je umožnený prístup k využívaniu internetu, príjem signálu je zabezpečený pevnou telekomunikačnou sieťou Telekomu, sieťou mobilných operátorov a bezdrôtovou sieťou WIFI.

I) 7. Civilná ochrana

Civilná ochrana rieši tieto okruhy:

- zabezpečenie ochrany obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok pri mimoriadnej udalosti spojené s ich únikom (vyhláška MV SR č. 533/2006 Z. z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení neskorších predpisov),
- zabezpečenie druhu a rozsahu stavebnotechnických požiadaviek zariadení civilnej ochrany zameraných na ochranu života, zdravia a majetku a technických podmienok zariadení na utváranie predpokladov na znižovanie rizík a následkov mimoriadnej situácie a v čase vojny a vojnového stavu (vyhláška MV SR č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a o technických podmienkach zariadení civilnej ochrany v znení neskorších predpisov),
- zabezpečenie materiálom civilnej ochrany a humanitárnej pomoci (vyhláška MV SR č. 314/1998 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie hospodárenia s materiálom civilnej ochrany v znení neskorších predpisov),
- zabezpečenie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany (vyhláška MV SR č. 388/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany v znení neskorších predpisov).
- Zabezpečenie ochrany obyvateľstva pred účinkami prielomovej vlny prostredníctvom evakuácie v prípade porušenia hrádze vodného diela (vyhláška MV SR č. 328/2012 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o evakuácii).

1. V riešenom k. ú. Nededza sa nenachádza stacionárny podnik či zariadenie používajúce vo výrobnom procese nebezpečné látky, ktorých únik by mohol ohroziť zdravie obyvateľov obce.
2. Podľa § 4 ods. (3) zariadenia civilnej ochrany zameraných na ochranu života, zdravia a majetku v čase vojny a vojnového stavu ako jednoduché úkryty budované svojpomocou je potrebné budovať:

- a) v budovách zabezpečujúcich úkrytie pre najpočetnejšiu zmenu zamestnancov a pre osoby prevzaté do starostlivosti,
- b) v budovách poskytujúcich služby obyvateľstvu, najmä v nemocniciach, hoteloch, ubytovniach, internátoch, všetkých typov škôl, bankách, divadlách, kinách, poisťovniach, telovýchovných objektoch, zabezpečujúcich úkrytie podľa prevádzkovej a ubytovacej kapacity pre personál a osoby prevzaté do starostlivosti,
- c) v hypermarketoch a polyfunkčných domoch podľa projektovanej kapacity návštevnosti pre personál a osoby prevzaté do starostlivosti,
- e) v bytových budovách pre navrhovaný počet osôb.

Obvodové konštrukcie jednoduchých úkrytov budovaných svojpomocou musia dosahovať minimálny predpísaný ochranný súčiniteľ stavby - koeficient $K_o = 50$.

3. V súvislosti s rastom počtu obyvateľov zabezpečí obec Nededza pre obyvateľov obce doplnenie materiálu CO do skladov CO.
4. V obci Nededza je na obecnom úrade inštalovaná siréna s dosahom na celé zastavané územie obce. Z dôvodu zabezpečenia počuteľnosti vyznenia potencionálne ohrozených obyvateľov obce vznikom mimoriadnych udalostí bude potrebné rozšíriť obecný rozhlas do navrhovaných rozvojových plôch bývania.

V ďalších stupňoch dokumentácie rešpektovať ustanovenia vyhlášky MV SR č. 388/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany v znení neskorších predpisov.

Z hľadiska ďalších požiadaviek civilnej ochrany dodržiavať nasledovné regulatívy:

- nepovoliť novú výstavbu do územia ohrozeného 50 ročnou resp. 100 ročnou vodou z miestnych tokov,
- novú výstavbu do zosuvného územia umiestniť iba za predpokladu zabezpečenia územia proti zosuvom a vykonania geologického prieskumu,
- individuálnu a hromadnú bytovú výstavbu umiestňovať mimo územia určeného na výstavbu a prevádzkovanie priemyselných zón,
- v ďalších stupňoch územnoplánovacej dokumentácie riešiť spôsob a rozsah úkrytia obyvateľstva obce podľa § 4 Vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a o technických podmienkach zariadení civilnej ochrany a § 15 ods. 1 písm. e) Zákona NR SR č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane

obyvateľstva v znení neskorších predpisov, v prípade bytovej výstavby bude rozsah povinnej výstavby zariadení CO riešený budovaním ochranných stavieb v jednoduchých úkrytoch budovaných svojpomocne,

- v ďalších stupňoch územnoplánovacej dokumentácie spôsob a rozsah ukrytia zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti právnických a fyzických osôb riešiť podľa § 4 ods. 4 Vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a o technických podmienkach zariadení civilnej ochrany a § 16 ods. 1 písm. h) - (ohrozovateľ) resp. § 16, ods. 2 písm. h) - (iné PaF osoby) Zákona NR SR č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov.

m) Koncepcia starostlivosti o životné prostredie

m.1) Ochrana ovzdušia

Kvalita ovzdušia v riešenom území je dobrá. Je ovplyvňovaná malými zdrojmi znečisťovania ovzdušia nachádzajúcimi sa priamo v riešenom území najmä počas vykurovacieho obdobia. Na stave kvality ovzdušia sa podieľa aj automobilová doprava a vplyv imisií zo vzdialených zdrojov. Ako vykurovacie médium sa používať prevažne zemný plyn.

Legislatívnu ochranu ovzdušia zabezpečuje zákon 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a zmene a doplnení niektorých zákonov. Najdôležitejším momentom pri ochrane ovzdušia je celospoločensky rešpektovať ustanovenia tohto zákona a permanentne monitorovať stav ovzdušia. V prípade zistenia zdrojov znečistenia obťažujúcich okolie vykonať neodkladnú nápravu.

V riešenom území do roku 2040 navrhujeme neuvažovať s budovaním veľkých zdrojov znečisťovania ovzdušia. Vykurovanie naďalej realizovať s využitím zemného plynu. Všetky existujúce a navrhované cesty v zastavanom území realizovať so spevneným, bezprašným povrchom a v rámci obce neumiestňovať také prevádzky, ktoré by prašnosťou a produkciou škodlivých látok mohli nevhodne ovplyvniť kvalitu ovzdušia v obytnom území. Pre zníženie vplyvu emisnej záťaže z dopravy realizovať výsadbu zelene pozdĺž ciest vo dvoch úrovniach – kríková zeleň a vrstlé stromy. Výsadba musí rešpektovať bezpečnosť dopravy po cestách (rozhľadové trojuholníky, nesmie prekryvať dopravné značky a znížovať viditeľnosť plôch osvetlených verejným osvetlením v miestach prechodov chodcov)

m.2) Ochrana povrchových a podzemných vôd

Základným právnym dokumentom v oblasti vody je zákon č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon). Tento zákon vytvára podmienky na :

- všestrannú ochranu vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých ekosystémov v krajine,
- zachovanie alebo na zlepšenie stavu vôd,
- účelné, hospodárne a trvalo udržateľné využívanie vôd,
- manažment povodí a zlepšenie kvality životného prostredia a jeho zložiek,
- znížovanie nepriaznivých účinkov povodní a sucha,
- zabezpečenie funkcií vodných tokov,
- bezpečnosť vodných stavieb.

Tento zákon upravuje práva a povinnosti fyzických a právnických osôb k vodám a nehnuteľnostiam, ktoré s nimi súvisia, pri ochrane, účelnom a hospodárnom využívaní, oprávnenia a povinnosti orgánov štátnej vodnej správy a zodpovednosť za porušenie povinností podľa tohto zákona.

Systém územnej ochrany vôd pozostáva z troch druhov ochrany:

- Všeobecná ochrana vôd a vodných zdrojov platí podľa zákona č. 364/2004 Z.z.(vodný zákon) z 13.5.2004 v plnom rozsahu pre celé územie SR bez výnimky,
- Regionálna - širšia ochrana vôd sa uskutočňuje formou chránených vodohospodárskych oblastí - CHVO (používa sa aj termín chránené oblasti prirodzenej akumulácie vôd), ako aj formou významných vodohospodárskych oblastí. Znamená to, že v určitých vodohospodárskych významných územiach môžu vodohospodárske orgány upraviť alebo zakázať činnosti, ktoré by

mohli ohroziť vodohospodárske záujmy. Táto ochrana vyplýva okrem iného zo zákona vodách a realizuje sa nariadením vlády č. 13/1987 Zb. o určení chránených vodohospodárskych oblastí (CHVO),

- Sprísnená špeciálna ochrana vyplýva zo spomínaného zákona o vodách a realizuje sa jednak formou pásiem hygienickej ochrany, ako aj stanovením vodárenských tokov a ich povodí v zmysle Vyhlášky MP SR č. 211/2005 Z.z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov.

Chránené vodohospodárske oblasti

V zmysle vodného zákona územie, ktoré svojimi prírodnými podmienkami tvorí významnú prirodzenú akumuláciu vôd, vláda môže vyhlásiť za chránenú vodohospodársku oblasť (ďalej CHVO). V chránenej vodohospodárskej oblasti možno plánovať a vykonávať činnosť len ak sa zabezpečí všestranná ochrana povrchových a podzemných vôd a ochrana podmienok ich tvorby, výskytu, prirodzenej akumulácie vôd a obnovy ich zásobovania. Činnosti, ktorých vykonávanie je v CHVO zakázané stanovuje zákon o vodách.

Riešené územie sa nachádza v CHVO Beskydy – Javorníky, vyhlásenej Nariadením Vlády SR č. 138/1973.

Ochranné pásma vodárenských zdrojov

V zmysle zákona č. 364/2004 Z.z. z 13.5.2004 (vodný zákon) na ochranu výdatnosti, kvality a zdravotnej bezchybnosti vody vodárenských zdrojov, ktoré sa využívajú, orgán štátnej vodnej správy určí ochranné pásma (OP) na základe posudku orgánu na ochranu zdravia (Zákon NR SR č. 272/1994 Z.z. v znení neskorších predpisov). OP sa člení na OP I. stupňa a OP II. stupňa a orgán štátnej vodnej správy na zvýšenie ochrany vodárenského zdroja môže určiť aj OP III. stupňa.

Do riešeného územia obce Nededza zasahuje ochranné pásmo II. stupňa vodárenského zdroja Teplička nad Váhom na území obce, ktoré je potrebné rešpektovať

Vodohospodársky významné vodné toky

V povodí vodárenských tokov a vodohospodársky významných tokov platí sprísnená špeciálna ochrana. Na akúkoľvek činnosť je potrebný súhlas príslušného vodohospodárskeho orgánu. Toto opatrenie má zabezpečiť, že sa akákoľvek činnosť vykoná tak, aby nemala negatívne dôsledky na kvalitu ani na kvantitu vody vo vodárenských tokoch a ich povodiach.

V k.ú obce Nededza sa vodohospodársky významné vodné toky nenachádzajú.

Ochranné pásma, vyhlásené na ochranu prírodných zdrojov minerálnych a stolových vôd

Ochranné pásma zdrojov minerálnych stolových vôd vyhlasuje všeobecne záväzným predpisom Ministerstvo zdravotníctva na základe § 26 zákona č. 538/2005 o prírodných liečivých vodách, prírodných liečebných kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách.

Minerálne vody s vyhláseným ochranným pásmom sa v riešenom území nenachádzajú.

Citlivé oblasti

Za citlivé oblasti v zmysle vodného zákona sú považované vodné útvary povrchových vôd, v ktorých dochádza alebo môže dôjsť v dôsledku zvýšenej koncentrácie živín k nežiadúcemu stavu kvality vôd, ktoré sú využívané ako vodárenské zdroje alebo sa môžu využívať ako vodárenské zdroje, ako aj tie, ktoré si vyžadujú v záujme zvýšenej ochrany vôd vyšší stupeň čistenia vypúšťaných odpadových vôd.

V zmysle nariadenia vlády č. 617/2004 Z.z. sa za citlivé oblasti ustanovujú vodné útvary povrchových vôd, ktoré sa nachádzajú na území SR, alebo týmto územím pretekajú, teda celé územie k.ú. Nededza patrí k citlivým oblastiam.

Zraniteľné oblasti

Zraniteľné oblasti sú v zmysle vodného zákona poľnohospodársky využívané územia, z ktorých zrážkové vody otekajú do povrchových vôd alebo vsakujú do podzemných vôd, v ktorých je koncentrácia dusičnanov vyššia ako 50 mg/l, alebo sa môže v blízkej budúcnosti prekročiť. Hospodárenie sa riadi podľa podmienok hospodárenia na poľnohospodárskej pôde v súlade so Smernicou Rady 91(676)EC o ochrane vodných zdrojov pred znečistením dusičnanmi pochádzajúcimi z poľnohospodárstva.

Katastrálne územie obce Nededza nie je zaradené medzi zraniteľné oblasti.

Zdroje znečisťovania povrchových a podzemných vôd

V riešenom území nie sú evidované významné zdroje znečisťovania podzemných a povrchových vôd. Kvalitu podzemných a povrchových vôd do veľkej miery ovplyvňuje skutočnosť, že obec nemá vybudovanú spaškovú kanalizáciu. Kvalita podzemných ani povrchových vôd v riešenom území nie je známa a nie je sledovaná ani v širšej oblasti.

Návrh územného plánu obce Nededza nepočíta a ani nepredpokladá činnosti ohrozujúce znečistenie povrchových a podzemných vôd.

m.3) Ochrana pôdy

Poľnohospodárske pôdy v k.ú. Nededza podľa obsahu cudzorodých látok, nepresahujú najvyššie povolené hodnoty množstiev nežiadúcich látok v pôde určenej k pestovaniu poľnohospodárskych plodín.

Legislatívnu ochranu pôdy zabezpečuje zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia.

Pre ochranu pôdy je primárne dôležitá starostlivosť o jej čistotu od cudzorodých látok, (plasty, ropné látky, chemické postreky a pod.), ekologické obhospodarovanie, kultivácia a v neposlednom rade jej zachovanie v dobrom stave pre ďalšie generácie.

Zásady ochrany poľnohospodárskej pôdy:

- chránenú poľnohospodársku pôdu zastavovať len v nevyhnutných a odôvodnených prípadoch
- prednostne využívať na zástavbu pozemky v zastavanom území obce, pozemky okolo vybudovaných inžinierskych sietí a pozemky v priľukách existujúcej zástavby
- nenarušovať organizáciu obhospodarovania poľnohospodárskej pôdy, neobmedzovať prístupnosť a obráбатelnosť pozemkov, bezdôvodne drobiť pozemky, zachovať prístup na menej prístupné hony, v prípade potreby budovať účelové poľné cesty
- dodržiavať zásady ochrany lesných pozemkov a všeobecné záujmy lesného hospodárstva bez záberov a trieštenia lesných pozemkov a zabezpečením prístupu k lesným porastom
- rešpektovať platný PSOL pre LHC Dubeň na roky 2016 – 2026 a pre LHC Varín na roky 2016 – 2026
- v prípade potreby ako vhodné pozemky pre náhradnú výsadbu za výrub drevín pri všetkých uskutočnených a plánovaných líniových stavbách ako aj iných aktivitách spojených s trvalým odlesnením využiť tie kde sú zistené aktívne, alebo potenciálne zosuvy území s prihliadnutím na fakt či ide o zosuv iba povrchový, alebo hĺbkový.

m.4) Odpadové hospodárstvo

Mikroregión Terchovská dolina realizuje od r. 2011 spoločný integrovaný systém separovaného zberu vďaka podpore zo štrukturálnych fondov EU (Operačný program pre ŽP), čo prinieslo výrazné skvalitnenie nakladania s odpadmi na tomto území. Súčasťou projektu bola aj intenzívna informačná kampaň na podporu povedomia a účasti občanov na efektívnom a environmentálne prijateľnom odpadovom hospodárstve.

V roku 2015 sa v obci Nededza vyprodukovalo 228 t odpadov. 183 t tvoril komunálny odpad a 45 t odpadov tvoril vyseparovaný odpad, čo predstavuje 19,7 % z celkového množstva. Na jedného obyvateľa pripadalo 214 kg. Zber komunálneho odpadu zabezpečuje firma T+T.

Na území obce je zavedený separovaný zber nasledovných zložiek komunálneho odpadu: sklo, papier, plasty, tetrapaky a kov. Separovaný odpad sa vyváža do Horného Hričova, kde sa dotriedi a následne sa rieši jeho zneškodnenie. Biologický odpad sa zhodnocuje v domových a obecných kompostéroch.

V riešenom území sa nachádzajú podľa podkladov Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra dve evidované skládky odpadov – jedna odvezená, druhá opustená bez prekrytia a osem potenciálnych svahových deformácií.

Tvorba odpadov je silne závislá na životnej úrovni danej krajiny, regiónu či obce. Do budúcnosti sa nepredpokladá znižovanie celkového množstva odpadov. Predpokladáme však odklon od skládkovania odpadov smerom k zhodnocovaniu odpadov a to najmä k materiálovej recyklácii a zhodnocovaniu BIO odpadov.

Úlohou obce do roku 2040 bude:

- zneškodňovanie odpadov na území obce Nededza realizovať v zmysle v platných znení Programu odpadového hospodárstva (POH) Žilinského samosprávneho kraja a POH Slovenskej republiky.

- pri nakladaní s odpadmi je nutné aplikovať ustanovenia zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a doplnení niektorých zákonov v platnom znení a vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch v platnom znení,
- pri nakladaní s odpadmi aplikovať opatrenia zamerané na zníženie množstva zmesového komunálneho odpadu, na zvýšenie podielu triedených komunálnych odpadov a ich následné zhodnotenie, znižovanie množstva biologicky rozložiteľných odpadov ukladaných na skládku odpadov, zvýšenie zhodnotenia komunálneho odpadu a zvýšenie informovanosti obyvateľov o triedenom zbere komunálnych odpadov
- prioritným cieľom odpadového hospodárstva musí byť predchádzanie vzniku odpadov, zvýšenie recyklácie odpadov a minimalizácia negatívnych dôsledkov nakladania s odpadmi na životné prostredie.
- biologicky rozložiteľný odpad z údržby verejnej zelene, parkov, záhrad, cintorínov kompostovať v navrhovanej a už čiastočne realizovanej kompostárni pri futbalovom ihrisku, biologicky rozložiteľný odpad zo súkromných záhrad rodinných domov kompostovať na vlastných pozemkoch
- eliminovať výskyt čiernych skládok pravidelným monitorovaním opustených území a v prípade zistenia zabezpečiť odstránenie odpadov s cieľom zamedziť poškodeniu životného prostredia.
- vytvoriť v obci v navrhovaných lokalitách miesta pre nádoby na separovaný odpad a vybudovať areál zberného dvora pre odovzdávanie oddelených zložiek komunálnych odpadov, pre drobný stavebný odpad a elektroodpad z domácností
- naďalej zabezpečovať separovanie komunálneho odpadu v rámci spoločného integrovaného systému separovaného zberu v mikroregióne Terchovská dolina

m.5) Svahové deformácie

Štátny geologický ústav Dionýza Štúra eviduje v katastrálnom území Nededza eviduje 4 potenciálne svahové deformácie.

m.6) Radónové riziko

Podľa mapy „Prognóza radónového rizika“ uverejnenej v atlase krajiny Slovenskej republiky katastrálne územie Nededza sa nachádza v oblasti stredného radónového rizika.

m.7) Hluk

Zdrojom hluku je doprava po cestách II/583 a III/2071. Vzhľadom na dopravné zaťaženie ciest možno predpokladať, že prípustná hodnota 50 dB pre referenčný časový interval „noc“ pre obytné územie v dotyku s cestou III/2071 nie je prekročená. Pri ceste II/583 sa obytná zástavba nachádza v minimálnom rozsahu a zväčša sa jedná o existujúcu zástavbu.

Pre ochranu pred účinkami nadmerného hluku navrhujeme neumožniť v obytnom a rekreačnom území, ani v jeho okolí budovanie prevádzok produkujúcich nadmerný hluk a vibrácie. (§ 22, ods. 2/zákona č.355/2007 Z. z.) a pri realizácii nových ciest, alebo rekonštrukcii starých je nutné postupovať v súlade s Vyhláškou MZ SR č.237/2009 Z. z., ktorou sa dopĺňa Vyhláška MZ SR č.549/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí.

n) VYMEDZENIE PRIESKUMNÝCH ÚZEMÍ, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBYVACÍCH PRIESTOROV

Obvodný banský úrad v Prievidzi v katastrálnom území obce Nededza neeviduje prieskumné územia, chránené ložiskové územia a dobývacie priestory.

Štátny geologický ústav Dionýza Štúra v katastrálnom území obce Nededza neeviduje výhradné ložiská OVL, ložiská nevyhradeného nerastu, prieskumné územia a staré banské diela.

o) VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU

ÚPN O Nededza vymedzuje tieto plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu:

- biokoridor regionálneho významu,
- genofondové lokality regionálneho významu,
- registrované zosuvné územia,
- evidované skládky odpadov.

p) VYHODNOTENIE DÔSLEDKOV STAVEBNÝCH ZÁMEROV A INÝCH NÁVRHOV NA POĽNOHOSPODÁRSKEJ A LESNEJ PÔDE

Pôdy, vyskytujúce sa v riešenom území, sú vytvorené na hlinitých aluviálnych náplavách karbonátových, stredne ťažké a ťažké, bez skeletu alebo slabo skeletovité, hlboké alebo stredne hlboké, úrodné - v zastavanom území využívané ako prídomové záhrady, prípadne záhumienky. Ďalším pôdotvorným substrátom sú flyšové sedimenty, vápence, dolomity a svahové hliny so skeletom, na ktorých sa vytvorili hnedé pôdy, stredne ťažké typické, slabo až stredne skeletovité, stredne hlboké až hlboké (30-60 a viac cm) - pasienky

p.1) Prírodné podmienky

Navrhované lokality v ÚPN O Nededza patria podľa kódu do klimatického regiónu :

07 – mierne teplého, mierne vlhkého, s priemernou teplotou vzduchu v januári –2 až –5°C a s priemernou teplotou vzduchu za vegetačné obdobie 13-15°C.

Na dotknutých lokalitách sa vytvorili na pôdotvorných substrátoch tieto druhy pôdy:

- 02 - fluvizeme typické karbonátové, stredne ťažké
- 03 - fluvizeme kultizemné, karbonátové, ťažké
- 63 - kambizeme typické na minerálne bohatých zvetralinách flyša, stredne ťažké
- 68 - kambizeme typické kyslé na svahových hlinách, stredne ťažké až ťažké
- 71 - kambizeme pseudoglejové na svahových hlinách , stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)
- 77 - kambizeme plytké na vulkanických horninách, stredne ťažké
- 82 - kambizeme modálne, zo zvetralín flyša, na výrazných svahoch: 12–25°, stredne ťažké až ťažké
- 88 - regozeme typické až regozeme pelické, ojedinelé hnedozeme erodované , alebo kambizeme erodované na slieňoch, alebo íloch, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)
- 92 – rendziny typické na výrazných svahoch 12-25°, stredne ťažké až ťažké

Dotknuté BPEJ sú zaradené do týchto kvalitatívnych skupín :

- 5 0768212, 0771012, 0763212, 0763412
- 6 0702002, 0788212
- 7 0703003, 0788443, 0788442
- 8 0777065,
- 9 0792683, 0782883, 0782682

p.2) Vyhodnotenie záberov poľnohospodárskej pôdy

Urbanistický návrh rieši rozvoj jednotlivých funkčných zložiek v lokalitách zdokumentovaných v tabuľkách . p.2.2 Prehľad stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde.

Celková výmera riešených lokalít v k.ú. Nededza kde sa predpokladá záber poľnohospodárskej pôdy je spolu **27,47** ha, z toho **15,55** ha je pravdepodobný záber poľnohospodárskej pôdy. Do zoznamu najkvalitnejšej pôdy z uvedenej plošnej výmery pôdy patrí **10,09** ha.

Tabuľka p.2.1 Prehľad riešených lokalít a ich funkčné zameranie

Označenie vo výkrese č. 6	Funkčné využitie	poznámka
1	Lokalita určená pre rozvoj technickej vybavenosti, a výstavbu zberného dvora, kompostárne	-
2	Lokalita určená pre rozvoj športu nadväzujúc na existujúce športové plochy	-
3	Lokalita určená pre rozvoj výroby	Záber bol odsúhlasený aj v pôvodnom ÚPN
4	Lokalita určená pre rozvoj obecnej občianskej vybavenosti	V súčasnosti areál obecného domu
6, 8, 9, 10, 11,	Lokality určené pre rozvoj individuálneho bývania	Záber bol vo väčšom rozsahu odsúhlasený v pôvodnom ÚPN
7	Lokality určené pre rozvoj cintorína	
12,13	Lokality určené pre rozvoj rekreácie	Záber je max 10% pozemku

Poznámka: V súvislosti s riešením povodňovej ochrany obce Nededza boli lokalizované predpokladané miesta umiestnenia retenčných nádrží. Nakoľko vytipované miesta sa nachádzajú na pobrežných pozemkoch, ktoré neslúžia na plnohodnotné poľnohospodárske využitie a retenčné stavby majú minimálne zábery PP, pričom po odtečení prívalových vôd sa môžu pôdy naďalej užívať nie sú tieto lokality predmetom vyhodnotenia PP. Ich lokalizácia bude predmetom samostatného skúmania ich umiestnenia.

Tabuľka p.2.2 Prehľad stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde

Lokalita číslo	Kataster	Funkčné využitie	Výmera lokality celková v ha	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy				Vykonané investičné zásahy v ha	Užívateľ poľnohosp. pôdy
				celkom v ha	z toho				
					kód/skupina BPEJ	Výmera lok v ha	Najkvalitnejšia PP v ha		
1	NDZ	TV, Kompost.	1,16	1,16	0768212/5	1,16	1,16	-	SO
2	NDZ	šport	0,91	0,91	0703003/7	0,91	0,91	-	SO
3	NDZ	Výroba	1,12	1,12	0703003/7	1,12	1,12	-	SO
4	NDZ	OV	0,26	0,26	0703003/7	0,17	0,17	-	SO
					0702002/6	0,09	-	-	Obec NDZ
5	NDZ	IBV (prieluky)	1,52	1,52	0703003/7	0,91	0,91	-	SO
					0788443/7	0,61	-	-	SO
6	NDZ	IBV	3,65	1,83	0788443/7	1,72	-	-	AGV
					0792683/9	0,11	-	-	AGV
7	NDZ	Cintorín	0,11	0,11	0782883/9	0,11	-	-	SO
8	NDZ	IBV, OV	11,91	5,79	0768212/5	2,23	2,23	-	AGV
					0777065/8	0,18	-	-	AGV
					0771012/5	1,94	1,94	-	AGV
					0788212/6	1,12	-	-	AGV
					0788442/7	0,31	-	-	AGV
					0702002/6	0,01	-	-	AGV
9	NDZ	IBV	1,29	0,61	0788442/7	0,46	-	-	SO
					0782682/9	0,15	-	-	SO
10	NDZ	IBV (prieluky)	0,35	0,17	0788442/7	0,09	-	-	SO
					0782682/9	0,08	-	-	
11	NDZ	IBV	3,83	1,94	0763212/5	1,19	1,19	-	SO
					0763412/5	0,41	0,41	-	SO
					0792683/9	0,34	-	-	SO
12	NDZ	REK	0,51	0,05	0763212/5	0,05	0,05	-	SO
13	NDZ	REK	0,85	0,08	0788443/7	0,08	-	-	SO
Celkom lokality			27,47	15,55		15,55	10,09		

Vysvetlivky: NDZ – k.ú. Nededza, TV, Kompost – funkcia technickej vybavenosti, kompostáreň a všetky prípustné funkcie v zmysle príslušného regulatívu, IBV funkcia individuálneho bývania v rodinných domoch vrátane prístupových ciest, verejnej zelene, REK - funkcia rekreácie a všetky prípustné funkcie v zmysle regulatívu R1, OV - funkcia občianskej vybavenosti a všetky prípustné funkcie v zmysle regulatívu O, AGV - Agra-Váh s.r.o., SO - súkromné osoby

Hydromeliorácie

Hydromeliorácie, š.p. neevdujú v k.ú. Nededza žiadne hydromelioračné zariadenia v ich správe.

p.3) Najkvalitnejšia poľnohospodárska pôda

Nariadením vlády SR č. 58/2013 z 13. marca 2013 o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy sa niektoré pôdy preradili do zoznamu najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy. Z dotknutých pôd sú v katastri obce Nededza tieto BPEJ: 0702005, 0703003, 0763212, 0763412, 0768212, 0771012, 0788212, 0863212. Hrubo vyznačené BPEJ sú predmetom záujmu budúceho odňatia poľnohospodárskej pôdy.

Do zoznamu najkvalitnejšej pôdy z plošnej výmery lokalít riešených v ÚPN O Nededza patrí **10,09 ha**.

p.4) Zdôvodnenie záberov najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy

Obec Nededza je vidiecke sídlo určené pre bývanie, priemasnú a poľnohospodársku výrobu, rekreačné využitie. Stavebný rozvoj bytovej výstavby je možný iba v rámci záhrad rodinných domov, alebo vo vymedzených lokalitách v bezprostrednej nadväznosti na zastavané územie. Z urbanistického hľadiska je logické pokračovať v rozvoji obce v nadväznosti na skutočne zastavané územie a vybudovanú technickú infraštruktúru. Vzhľadom k tomu, že najkvalitnejšie poľnohospodárske pôdy sa nachádzajú po obvode zastavaného územia, nedá sa vyhnúť ich záberu. Navrhované lokality na rozvoj sa budú zastavovať postupne, tak aby sa poľnohospodárska pôda dala využívať čo najdlhšie.

p.5) Vyhodnotenie záberov lesných pozemkov

K záberom lesných pozemkov v riešení ÚPN O Nededza nedochádza. Z uvedených lokalít zasahujú do ochranného pásma lesa (t.j. do vzdialenosti bližšej ako 50 m od hranice lesných pozemkov v zmysle §10 zákona o lesoch č.326/2005 Z.z.. v znení neskorších predpisov) lokality č.6,8,12. Ochranné pásmo lesa definované v §10 zákona o lesoch č.326/2005 Z.z.. v znení neskorších predpisov musí byť dodržané tak, aby minimálna odstupová vzdialenosť navrhovaných stavieb v rámci lokalít bola od hranice lesných pozemkov min. 25 m.

q) HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA Z HĽADISKA ENVIRONMENTÁLNYCH, EKONOMICKÝCH, SOCIÁLNYCH A ÚZEMNOTECHNICKÝCH DÔSLEDKOV

Územný plán obce Nededza je spracovaný v súlade so Zadaním pre územný plán obce Nededza, ktoré bolo schválené uznesením obecného zastupiteľstva obce Nededza č. 337 zo dňa 27. januára 2022.

Počet obyvateľov v roku 2040 by mal dosiahnuť 1300. Počet trvalo obývaných bytov by mal v roku 2040 dosiahnuť 395. Územný plán navrhuje plochy disponibilné pre 135 bytov v rodinných domoch a primeranú rezervu 20% čo predstavuje cca 26 RD. Disponibilná plocha bývania teda umožňuje spolu výstavbu pre 135-161 RD. Rozvoj obytných plôch s rezervou je navrhnutý vzhľadom na výhodnú polohu obce ku krajskému mestu Žilina. V súčasnosti stavebnej činnosti bráni usporiadanie pozemkov, ktoré neumožňuje zmysluplné vytvorenie obytných celkov, optimálne usporiadanie cestnej siete a podmienky pre výstavbu technickej infraštruktúry. Na lokalitu Pod Chrípom je vhodné vypracovať malé pozemkové úpravy aby sa mohlo uvažovať o výstavbe.

Územný plán obce Nededza je spracovaný s ohľadom na ochranu prírody v zmysle platnej legislatívy - rešpektuje vymedzený biokoridor a genofondové lokality regionálneho významu, brehové porasty popri potokoch a nelesnú drevinovú vegetáciu.

Stále zvyšujúca sa životná úroveň obyvateľov sa prejavuje v potrebe na dobudovanie komplexného dopravného a technického vybavenia obce, čo si vyžiada nemalé finančné prostriedky. Návrhy ÚPN O budú realizované po etapách podľa priority obce a dostupných finančných zdrojov stavebníkov, ktorí sa budú finančne podieľať aj na výstavbe technickej infraštruktúry. Výstavba rodinných domov prispeje k nárastu a stabilizácii populácie obce.

Rozvoj obce do roku 2040 sa navrhuje na ploche približne 27,47 ha, z toho zabieraná poľnohospodárska pôda tvorí 15,55 ha. Do zoznamu najkvalitnejšej pôdy z uvedenej plošnej výmery pôdy patrí 10,09 ha. V súčasnosti platnom ÚPN O Nededza boli zábery pôdy ešte väčšie.

Navrhované riešenie je z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územnotechnických dôsledkov primerané veľkosti, významu a polohy obce v aglomerácii krajského mesta Žilina.

r) NÁVRH ZÁVÄZNEJ ČASTI

Článok 1

Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia

1. Zásady pre urbanistickú kompozíciu
 - a) za hlavnú kompozičnú os obce považovať súčasnú trasu cesty III/2071 v zastavanom území obce
 - b) za vedľajšie kompozičné osi obce považovať cestu II/583 a miestne cesty, napojené na cestu III/2071 v súčasne zastavanom území obce
 - c) za hlavný ťažiskový priestor obce považovať priestor medzi kostolom Sedembolestnej Panny Márie a Materskou školou, v rámci neho vytvoriť plochu námestia pred Obecným úradom a Kaštieľom s pobytovými prvkami (mobiliár, zeleň)
 - d) nepripustiť výstavbu dominánt v zastavanom území obce a na navrhovaných rozvojových plochách a zachovať súčasnú siluetu obce
 - e) zachovať a obnoviť brehové porasty pozdĺž vodných tokov
 - f) pri umiestňovaní stavieb v rámci navrhovanej výstavby v maximálnej miere rešpektovať prírodnú scenériu, priehľady na panorámu okolitej prírody a nenarušovať charakter krajiny
2. Územie obce Nededza možno z hľadiska priestorového usporiadania a funkčného využívania rozčleniť na tieto priestorové jednotky :
 - a) **Urbanizované územie**
 - obytná časť obce Nededza
 - plochy výroby
 - areál bývalého družstva
 - cintorín
 - športový areál
 - b) **Poľnohospodárska krajina**
 - c) **Lesy s lesohospodárskou a ekologickou funkciou**
3. Priestorové jednotky sú členené na funkčné plochy, ku ktorým sú priradené regulatívy.

Článok 2

Prípustné, obmedzujúce a vylučujúce podmienky na využitie jednotlivých plôch

1. **A - rodinné domy individuálne**
 - a) Prípustné funkcie: bývanie v rodinných domoch (suterén + 2 nadzemné podlažia, alebo suterén + nadzemné podlažie + podkrovie), základná občianska vybavenosť pre obyvateľov územia, malé ihriská pre neorganizovaný šport pre obyvateľov územia, nevyhnutné plochy technického vybavenia územia, pešie, cyklistické a motorové komunikácie a zastávky autobusov, nevyhnutné odstavné plochy pre automobily, parkovo upravená zeleň, zeleň okrasných a úžitkových záhrad, malé ubytovacie zariadenia penziónového typu, malé zariadenia administratívy, sociálne, zdravotnícke zariadenia, nevýrobné a nerušiace výrobné služby ako súčasť pozemkov rodinných domov a doplnková funkcia bývania.
 - b) Nepripustné funkcie: iné ako prípustné.
 - c) Doplňujúce ustanovenia: odstavné miesta obyvateľov musia byť riešené v rámci pozemkov rodinných domov, parkovanie užívateľov zariadení komerčného vybavenia musí byť riešené tak aby neobmedzovalo verejný komunikačný priestor. Forma rodinných domov – výlučne samostatne stojace izolované rodinné domy, vo vyznačenom areáli VIX prípustná radová forma rodinných domov
 - d) Min. index ozelenenia: 0,5 (minimálny podiel zelene v území 50%).
2. **B – bytové domy**
 - a) Prípustné funkcie: bývanie v bytových domoch (suterén + 3 nadzemné podlažia + podkrovie), základná občianska vybavenosť pre obyvateľov územia, malé ihriská pre neorganizovaný šport pre obyvateľov územia, nevyhnutné plochy technického vybavenia územia, pešie, cyklistické a motorové komunikácie a zastávky autobusov, nevyhnutné odstavné plochy pre automobily, parkovo upravená zeleň, zariadenia administratívy, sociálne, zdravotnícke zariadenia.

- b) Nepripustné funkcie: iné ako prípustné.
 - c) Doplňujúce ustanovenia: odstavovanie vozidiel obyvateľov bytových domov a parkovanie užívateľov zariadení komerčného vybavenia musí byť riešené tak aby neobmedzovalo verejný komunikačný priestor
 - d) Min. index ozelenenia: 0,35 (minimálny podiel zelene v území 35%).
3. **C - cintorín**
- a) Prípustné funkcie: hrobové miesta, pamätníky, plochy zelene, malá architektúra a mobiliár slúžiaci primárnej funkcii cintorína, pešie komunikácie súvisiace s hlavnou funkciou, dom smútku, nevyhnutné plochy technického vybavenia, verejné hygienické zariadenie.
 - b) Nepripustné funkcie: iné ako prípustné.
 - c) Doplňujúce ustanovenia: v blízkosti cintorína neumiestňovať činnosti, ktoré môžu negatívne ovplyvniť pietny charakter cintorína.
4. **L - lesy**
- a) Prípustné funkcie: pri obhospodarovaní lesov rešpektovať platný PSL pre LHC Dubeň a LHC Varín, pohybové rekreačné aktivity (turistické a prechádzkové trasy, náučné chodníky, lyžiarske bežecké stopy, cyklistické trasy, prvky malej architektúry (lavičky, prístrešky a pod. na vhodných miestach), poľovníctvo, zber liečivých rastlín a lesných plodov v primeranom rozsahu.
 - b) Nepripustné funkcie: činnosti uvedené v § 31 zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch.
 - c) Doplňujúce ustanovenia: pri návrhu novej výstavby rešpektovať ochranné pásmo lesa v súlade s ustanovením § 10 ods.1) zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch.
5. **OV - občianska vybavenosť**
- a) Prípustné funkcie: školské zariadenia (materská škola, kultúrny dom, kluby, komerčné druhy občianskej vybavenosti), potrebná technická vybavenosť, nevyhnutné odstavné plochy pre automobily návštevníkov a zamestnancov, parkovo upravená zeleň.
 - b) Nepripustné funkcie: iné ako prípustné.
 - c) Doplňujúce ustanovenia: odstavné miesta pre návštevníkov zariadení občianskej vybavenosti musia byť riešené v rámci pozemkov ich prevádzkovateľov.
 - d) Min. index ozelenenia: 0,25 (minimálny podiel zelene v území 25%).
6. **P - poľnohospodárska pôda**
- a) Prípustné funkcie: poľnohospodárska výroba, činnosti spojené s obhospodarovaním ornej pôdy a trvalých trávnych porastov v podhorských polohách, líniové inžinierske siete, účelové komunikácie, účelové poľnohospodárske objekty (salaš, senník a pod.), pohybové rekreačné aktivity po poľných cestách.
 - b) Nepripustné funkcie: mobilné domy, reklamné stavby, fotovoltaičné zariadenie na komerčnú produkciu elektrickej energie, činnosti s nepriaznivým vplyvom na kvalitu pôdy.
 - c) Doplňujúce ustanovenia: Minimalizovať chemické postreky proti škodcom, uprednostniť biologickú ochranu a preferovať ekologické spôsoby hospodárenia.
7. **R0 – rekreácia bez zástavby**
- a) Prípustné funkcie: rekreačná vybavenosť (ohniská, prístrešky, lavičky, zeleň a pod.). Oplocovanie rekreačných pozemkov je neprípustné.
 - b) Nepripustné funkcie: iné ako prípustné
8. **R1 - rekreácia s možnosťou zástavby**
- a) Prípustné funkcie: malé súkromné chaty s jedným nadzemným podlažím a podkroviem v rozsahu do 100 m² stavbou zastavanej plochy. Úžitková a okrasná zeleň, siete technickej infraštruktúry, spevnené plochy. Prípustná je rekreačná vybavenosť (ohniská, prístrešky, lavičky, zeleň a pod.).
 - b) Nepripustné funkcie: iné ako prípustné
 - c) Doplňujúce ustanovenia: parkovanie a odstavovanie vozidiel majiteľov realizovať na vlastnom pozemku. Rekreačné objekty zapojiť do okolitej krajiny pomocou vysokej zelene. Oplocovanie pozemkov rekreačných domov je prípustné. Pri výstavbe objektov rešpektovať bezpečnostné pásmo plynu, prípadné odstupy odsúhlasiť správcom siete.
 - d) Min. index ozelenenia: 0,85 (minimálny podiel zelene v území 85%).

9. **Š - športové plochy**

- a) Prípustné funkcie: športové a telovýchovné plochy a zariadenia, stravovacie zariadenia pre návštevníkov, športové kluby, odstavné a parkovacie miesta pre potreby športových zariadení, pešie, cyklistické a motorové komunikácie, nevyhnutné plochy technického vybavenia, parkovo upravená zeleň.
- b) Neprípustné funkcie: iné ako prípustné.
- c) Doplňujúce ustanovenia: vyčleniť dostatočné plochy pre parkovanie návštevníkov.
- d) Min. index ozelenenia: 0,10 (minimálny podiel zelene v území 10%)

8. **V - výrobné prevádzky, sklady**

- a) Prípustné funkcie: zariadenia výroby, ktorá nebude mať negatívne vplyvy na okolité obytné plochy, sklady, podnikové predajne, administratívne a sociálne budovy, manipulačné plochy, plochy dopravného a technického vybavenia, vnútroareálová zeleň.
- b) Neprípustné funkcie: iné ako prípustné.
- c) Doplňujúce ustanovenia: parkovanie a odstavovanie vozidiel majiteľov, zamestnancov riešiť na vlastnom pozemku; zabezpečiť aby negatívne vplyvy výroby na okolité funkčné plochy boli minimalizované.
- d) Min. index ozelenenia: 0,10 (minimálny podiel zelene v území 10%)

9. **Z – záhrady v krajine, sady, verejná a ostatná zeleň**

- a) Prípustné funkcie: vysoká a nízka okrasná a úžitková zeleň, činnosti spojené s obhospodarovaním záhrad a sádov, verejnú zeleň možné doplniť mobiliárom, brehové porasty raz ročne skontrolovať a odstrániť poškodené jedince a invázne druhy, retenčné opatrenia na vybraných úsekoch tokov vykonať citlivo s prihliadnutím na ochranu biotopov, Prípustné sú líniové siete technickej infraštruktúry, nevyhnutné spevnené plochy pre údržbu a obsluhu územia, križenia s účelovými cestami, vodné toky a plochy.
- b) Neprípustné funkcie: iné ako prípustné.
- c) Doplňujúce ustanovenia: preferovať ekologické spôsoby hospodárenia.

Článok 3

Zásady a regulatívy umiestnenia občianskeho vybavenia

1. Pri riešení problematiky občianskeho vybavenia v obci Nededza je potrebné :

- a) rozšíriť cintorín,
- b) zriadiť zberný dvor odpadov.
- c) vo väzbe na plochy občianskej vybavenosti riešiť dostatočný počet parkovacích miest pre motorové vozidlá.,
- d) priebežne monitorovať súčasné kapacity občianskeho vybavenia hlavne predškolských a školských zariadení a v prípade zvýšenej potreby riešiť ich doplnenie
- e) vo väzbe na existujúci športový areál uvažovať s jeho rozšírením a umiestnením športovej haly
- f) využitím rekonštruovaného kaštieľa pre funkciu občianskeho vybavenia vytvoriť atraktívnu ponuku v centre obce a zapojiť kaštieľ do budúceho námestia
- g) v polohe bývalého hospodárskeho dvora poľnohospodárskeho družstva zachovať možnosť pre umiestnenie domu sociálnych služieb a chýbajúcich zariadení občianskej vybavenosti v oblasti nevýrobných služieb
- h) voľné zbytkové plochy popri cestách, tokoch v centre obce využiť pre umiestnenie verejnej zelene vo forme kríkovej a stromovej vegetácie, tak aby to nebolo na úkor bezpečnosti cestnej premávky
- i) zariadenia občianskej vybavenosti musia mať dostatočný počet parkovacích miest pre motorové vozidlá návštevníkov

Článok 4

Zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného a technického vybavenia územia

1. Dopravné vybavenie územia

- a) rešpektovať trasu cesty II/583 a III/2071 vrátane rozvojových zámerov,
- b) rešpektovať navrhované trasy a úpravy miestnych obslužných komunikácií,
- c) pri cestných komunikáciách uvažovať o nasledovných funkčných triedach a kategóriách:

- mimo zastavaného územia rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie cesty tretej triedy v kategórii C 7,5/70,
- v zastavanom území rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie cesty tretej triedy v kategórii MZ 8,5(8,0)/50, vo funkčnej triede B3,
- navrhované miestne obslužné komunikácie riešiť ako dvojpruhové, obojsmerné, vzájomne zokruhované alebo ako komunikácie slepé s otáčacím kladivom (pri dĺžke väčšej ako 50 m), funkčnej triedy C3 a kategórie MO 6,5/30, MOK 6,5/30, MOK 4,0/30,
- d) dopravné napojenia na existujúcu sieť riešiť systémom miestnych obslužných ciest a ich následným napojením na cesty vyššieho dopravného významu v súlade s platnými STN 73 6110 a STN 73 6102,
- e) mimo zastavaného územia rešpektovať ochranné pásma cesty tretej triedy v zmysle zákona 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon),
- f) vedenia každého druhu umiestňovať vzhľadom k pozemným komunikáciám v súlade s § 18 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách,
- g) priechody pre chodcov a cyklistov navrhovať v súlade s STN 73 6110 (čl. 12.2.2 a 12.3.3) a STN 736102 (čl. 6.15).
- h) zastávky hromadnej dopravy riešiť v súlade s STN 736425,
- i) zeleň pozdĺž pozemných komunikácií riešiť v súlade s STN 736101 a STN 736110,
- j) križovatky treba navrhovať tak, aby bol na nich zaistený dostatočný rozhľad v zmysle STN 736102
- k) existujúce miestne komunikácie v zastavanom území obce, ktoré svojimi šírkovými parametrami nevyhovujú obojsmernej premávke a s ohľadom na okolitú zástavbu nemôžu byť ďalej rozširované, riešiť ako jednosmerné, vzájomne zokruhované,
- l) navrhnuť dostatočné plochy pre statickú dopravu pri jednotlivých navrhovaných funkciách v území v zmysle STN 73 6110,
- m) šírkové usporiadanie cyklistických a peších trás navrhnuť a realizovať v zmysle STN 73 6110,
- n) z dôvodu bezpečnosti segregovať cyklistické trasy od turistických chodníkov nenavrhovať cykloturistické trasy na lesných chodníkoch,
- o) vybaviť zastávky SAD, kde to priestorové pomery dovoľia, samostatnými zastavovacími pruhmi,
- p) zachovať pôvodné prístupové trasy na lesné pozemky za účelom obhospodarovania lesa.

2. v oblasti vodného hospodárstva:

- a) rešpektovať trasy existujúcej a navrhovanej vodovodnej a kanalizačnej siete a polohu vodohospodárskych objektov, vrátane ich ochranných pásiem v zmysle zákona č. 442/2002 Z. z.
- b) rekonštruovať nevyhovujúcu rozvodnú vodovodnú sieť s priemerom menším ako DN 100 a rozšíriť vodovodnú sieť HDPE DN100 a DN 110 vo väzbe na uvažovaný územný rozvoj
- c) novo navrhované vodovodné potrubia v zastavanom území situovať do verejných pozemkov v koridore obslužných komunikácií s možnosťou ich zokruhovania,
- d) doplniť vybudovaný systém odvádzania odpadových vôd z riešeného územia gravitačným spôsobom, min. DN 300
- e) v rámci odvádzania dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku je potrebné realizovať opatrenia na zadržanie pridaného odtoku v území tak, aby odtok z daného územia nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente a odvádzanie dažďových vôd z verejných komunikácií realizovať samostatnou dažďovou kanalizáciou zaústenou do vsakovacích objektov, dažďových záhrad alebo recipientu
- f) rešpektovať pobrežné pozemky vodných tokov,
- g) rešpektovať zákon č.364/2004 Z.z. o vodách, v znení platných predpisov a č.7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami, v znení platných predpisov a príslušné technické normy: STN 752102 Úpravy riek a potokov, STN 736822 Križovanie a súběhy vedení a komunikácií s vodnými tokmi, STN 736201 Projektovanie mostných objektov a pod.
- h) zabezpečiť ochranu inundačného územia vodných tokov
- i) akúkoľvek investorskú činnosť a výsadbu porastov v dotyku s vodnými tokmi odsúhlasiť so správcom toku
- j) z dôvodu realizácie opráv, údržby, investičných akcií, povodňovej aktivity a pod. je nutné zachovať prístup ťažkej mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom, pobrežné pozemky sú vymedzené v závislosti od druhu opevnenia a pobrežnej vegetácie

- pri drobných tokoch do 5 m od brehovej čiary a pri ochrannej hrádzi vodného toku do 10 m od vzdušnej a návodnej päty hrádze.
- k) v rámci využitia územia minimalizovať zásahy do režimu povrchových vôd, vodných tokov a technických diel na nich
 - l) nové dopravné a technické riešenie územia, miestne komunikácie resp. dopravné vybavenie akéhokoľvek druhu, ktoré budú križovať vodný tok, navrhovať:
 - ako jednotnú zbernú komunikáciu pre ucelenú oblasť (urbanistický obvod, lokalitu a pod.) v súbehu s vodným tokom a s následným (jedným spoločným) križovaním vodného toku, umiestneným vo vhodnom profile vodného toku
 - ako dopravné a technické riešenie, ktoré bude prednostne využívať už vybudované mostné objekty
 - križovanie s vodnými tokmi technicky riešiť v súlade s STN 73 6822 „Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“ a v súlade s STN 73 6201 „Projektovanie mostných objektov“
 - m) odvádzanie a čistenie odpadových vôd z rozvojových lokalít musí zohľadňovať požiadavky na čistenie odpadových vôd v zmysle Zákona o vodách č.364/2004 Z. z. a NV SR č. 269/2010 Z. z.

3. v oblasti zásobovania elektrickou energiou:

- a) rešpektovať existujúce a navrhované trasy 400 a 110 kV elektrických vedení,
- b) rešpektovať existujúce a navrhované VN vedenia,
- c) navrhované trafostanice riešiť ako kioskové výkonovo do 630 kVA,
- d) umiestnenie navrhovaných trafostaníc riešiť tak, aby NN vývody z jednotlivých trafostaníc nepresahovali 350 m,
- e) prípojky na trafostanice riešiť ako zemné káblové,
- f) NN sieť na plochách navrhovanej bytovej výstavby a občianskej vybavenosti budovať zemným káblovým vedením, verejné osvetlenie realizovať na oceľových stĺpoch s úsporným zdrojom svetla a zemným káblovým prepojením,
- g) dodržať ochranné pásma v zmysle zákona č. 251/2012 Z.z.

4. v oblasti zásobovania plynom:

- a) rozšíriť STL rozvody plynu do navrhovaných rozvojových lokalít,
- b) akceptovať potrebu prehodnotenia prenosových možností existujúcich plynárenských zariadení správcom zariadenia z dôvodu budúceho nárastu odberu zemného plynu,
- c) pre nové vetvy plynovodov uprednostniť trasovanie v komunikáciách, vyhnúť sa súkromným pozemkom s problémami vstupov pre výstavbu a obsluhu,
- d) V lokalitách Zá hôrkou, Stav a Pod lúčiny neumiestňovať stavby v bezpečnostnom a ochrannom pásme VTL plynovodu

5. v oblasti zásobovania teplom:

- a) preferovať v zastavanom území zásobovanie teplom spaľovaním ekologických palív (zemný plyn, drevo, upravený drevený odpad), využitím netradičných zdrojov tepla ako solárna energia a technologicky úsporných spôsobov získavania energie napr.: tepelné čerpadlá, fotovoltaické panely a pod.
- b) zamerať sa na znižovanie energetickej potreby a využívanie netradičných ekologických druhov energií,
- c) potrebu tepla riešiť decentralizovaným systémom z objektových a domových zdrojov tepla,

6. v oblasti telekomunikácií a pôšt:

- a) rozšíriť kapacitu RSU Gbeľany podľa aktuálnej požiadavky,
- b) rozšíriť portfólium služieb o dátové služby,
- c) rozšíriť miestnu telekomunikačnú sieť do navrhovaných rozvojových území,

7. v oblasti civilnej ochrany obyvateľstva:

- a) zabezpečiť ochranu obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok pri mimoriadnej udalosti spojené s ich únikom (vyhláška MV SR č. 533/2006 Z.z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení neskorších predpisov),
- b) zabezpečiť druh a rozsah stavebnotechnických požiadaviek zariadení civilnej ochrany zameraných na ochranu zdravia a majetku a technických podmienok zariadení na utváranie predpokladov na znižovanie rizík a následkov mimoriadnej situácie a v čase vojny a vojnového stavu (vyhláška MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a o technických podmienkach zariadení civilnej ochrany v znení neskorších predpisov),

- c) zabezpečiť materiálom civilnej ochrany a humanitárnej pomoci (vyhláška MV SR č. 314/1998 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečovanie hospodárenia s materiálom civilnej ochrany v znení neskorších predpisov),
- d) zabezpečiť technické a prevádzkové podmienky informačného systému civilnej ochrany (vyhláška MV SR č. 388/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany v znení neskorších predpisov),
- e) situovanie nových stavebných objektov navrhovať v súlade so Zákonom č.7/2010 Z.z. O ochrane pred povodňami a neumiestňovať novú výstavbu do územia ohrozeného 50 ročnou resp. 100 ročnou vodou z miestnych tokov,
- f) v ďalších stupňoch územnoplánovacej dokumentácie riešiť spôsob a rozsah ukrytia obyvateľstva mesta podľa vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a o technických podmienkach zariadení civilnej ochrany a § 15 ods. 1 písm. e) zákona NR SR č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov,
- g) v ďalších stupňoch územnoplánovacej dokumentácie spôsob a rozsah ukrytia zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti právnických a fyzických osôb riešiť podľa § 4 ods. 3, 4 vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a o technických podmienkach zariadení civilnej ochrany a § 16 ods. 1 písm. e) ods. 12 zákona NR SR č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov,
- h) v prípade bytovej výstavby riešiť rozsah povinnej výstavby zariadení CO budovaním ochranných stavieb v jednoduchých úkrytoch budovaných svojpomocne. Obvodové konštrukcie jednoduchých úkrytov budovaných svojpomocne musia vyhovovať predpísanému koeficientu K_o - 50.

Článok 5

Zásady a regulatívy zachovania kultúrohistorických hodnôt, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny

1. Ochrana kultúrneho dedičstva:
 - a) rešpektovať národné kultúrne pamiatky
 - „pozemky reg. KN-C parcely č. 11, 13 a 14/1“ – 9. – 10. storočie, mohyla, číslo ÚZPF 2142, zaužívaný názov: Mohyla (bod č. 2281).
 - Nededza, na pomedzí s obcou Kotrčiná Lúčka, poloha „Hrádek“ – púchovská kultúra, stredovek, hradisko, číslo ÚZPF 2142, zaužívaný názov: Hrádek Kotrčiná Lúčka (bod č. 988).
 - b) rešpektovať pamäti hodnosti na území obce a archeologické a potenciálne archeologické náleziská a lokality podľa údajov Krajského pamiatkového úradu v Žiline
 - c) v súvislosti so stavebnou činnosťou spojenou s vykonávaním zemných prác je povinnosťou stavebníka a organizácie uskutočňujúcej stavbu alebo zabezpečujúcej jej prípravu alebo vykonávajúcej iné práce podľa tohto zákona ohlásiť prípadný archeologický nález podľa § 40 ods. 4) zákona č.49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (pamiatkový zákon) v súlade s § 127, ods. 1) a 2) zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (stavebný zákon) na Krajskom pamiatkovom úrade v Žiline,
 - d) v územných konaniach resp. v zlúčených územných a stavebných konaniach v zmysle stavebného zákona je vždy dotknutým orgánom Krajský pamiatkový úrad resp. vždy príslušný orgán podľa § 30, ods. 4) pamiatkového zákona; pri príprave stavieb a inej hospodárskej činnosti na území, kde sa predpokladá ohrozenie pamiatkových hodnôt a archeologických nálezov, je nevyhnutné vykonať záchranný výskum podľa § 37.ods. 1) a § 39, ods. 3) zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu.
2. Ochrana prírodných zdrojov:
 - a) rešpektovať existujúce vodárenské zdroje a ich ochranné pásma,
 - b) vzhľadom na možnosť čo najdlhšie využívať poľnohospodársku pôdu na poľnohospodárske účely, zástavbu jednotlivých lokalít uskutočňovať postupne po etapách;
3. Ochrana prírody a tvorba krajiny:

- a) rešpektovať prvky RÚSES okresu Žilina, - regionálne biokoridory Rbk 4 - Prepojenie Kysuckou vrchovinou, Rbk 5 Prepojenie Brodnianka - Krivánska Fatra, genofondovú lokalitu GL 13 Straník
- b) v lokalitách, kde bol zistený výskyt cenných druhov a biotopov nenavrhnúť aktivity, ktorých realizácia by viedla k zhoršeniu ich stavu alebo k ich zániku,
- c) rešpektovať migračné trasy voľne žijúcich živočíchov,
- d) revitalizovať a chrániť vodné toky v zastavanej i otvorenej krajine rekonštruovať brehové porasty pôvodnými domácimi druhmi, eliminovať ich znečistenie TKO a splaškami a odstraňovať invázne druhy rastlín pre udržanie alebo zlepšenie ich stavu,
- e) podporovať doplnenie mimolesnej drevinovej vegetácie a jej rovnomerné rozmiestnenie v krajine tak, aby umožňovala prepojenie jednotlivých významných krajinných prvkov a aby umožňovala migráciu živočíšnych druhov medzi nimi,
- f) rešpektovať vodné toky so sprievodnými brehovými porastmi ako lokálne hydrické biokoridory,
- g) na odľahlých, opustených a neobhospodarovateľných lokalitách zabrániť možnému zvýšenému nárastu inváznych druhov rastlín,
- h) chrániť a budovať plochy sídelnej zelene v zastavanom území obce,
- i) v prípade nevyhnutnosti vykonania obmedzených zásahov do územia biotopov postupovať podľa príslušných ustanovení zákona č. 543/2002 Z.z.,
- j) nepripustiť na nezastavaných plochách v extraviláne možnosť umiestnenia fotovoltických elektrární,

Článok 6

Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie

1. Ochrana ovzdušia
 - a) uvažovať o plyne ako o hlavnom vykurovacom médiu v obci, riešiť rozšírenie plynofikácie na navrhované rozvojové plochy
 - b) všetky existujúce a navrhované cesty v zastavanom území riešiť so spevneným, bezprašným povrchom,
 - c) stavebné práce na území obce vykonávať s použitím všetkých dostupných prostriedkov a technológií na zamedzenie zvýšenia sekundárnej prašnosti počas realizácie prác (zakrytie sypkých materiálov, zákaz spaľovania materiálov).
 - d) rešpektovať ustanovenia zákona 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia
2. Ochrana podzemných a povrchových vôd
 - a) rešpektovať územie Chránenej vodohospodárskej oblasti Beskydy-Javorníky, vrátane stanovených opatrení a obmedzení, a rešpektovať ochranné pásmo II. stupňa vodárenského zdroja Teplička nad Váhom na území obce
 - b) rešpektovať ustanovenia zákona 364/2004 Z. z. o vodách
 - c) rešpektovať ochranné pásma ostatných drobných vodných tokov v šírke min. 6 m od brehovej čiary
 - d) revitalizovať korytá a brehy miestnych tokov vrátane rekonštrukcie a doplnenia brehových porastov
 - e) všetkými dostupnými prostriedkami zabrániť znečisťovaniu povrchových a podzemných vôd splaškovými vodami a komunálnym odpadom
 - f) rešpektovať prirodzené meandrovanie vodných tokov, zabezpečiť spomaľovanie odtoku povrchových vôd z predmetného územia v súlade s ekologickými limitami využívania územia a ochrany prírody
 - g) v prípade realizácie úprav koryta miestnych tokov a doplnenia protipovodňových opatrení (retencie, poldre) dodržať požiadavky správcu toku a ekologické postupy
3. Ochrana poľnohospodárskej pôdy
 - a) rešpektovať platnú legislatívu (zákon NR SR č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy,
 - b) realizovať trvalé vyňatie z poľnohospodárskej pôdy iba na plochách odsúhlasených trvalých záberov poľnohospodárskej pôdy postupne podľa záujmu o výstavbu,
 - c) na plochách dočasných záberov poľnohospodárskej pôdy realizovať dočasné vyňatie z poľnohospodárskej pôdy, následne ich rekultiváciu,
 - d) pôdy trvalého záberu odhumusovať a vrchnú humusovú vrstvu pôdy použiť na rekultiváciu plôch na území obce,

- e) po stavebných prácach zabezpečiť rekultiváciu územia, po ukončení terénnych a stavebných prác realizovať terénne úpravy s následným zatrávnením voľných nezastavaných plôch a doplnením vyššej vegetácie.
4. Ochrana pred hlukom a vibráciami
- a) neumožniť v obytnom a rekreačnom území budovanie prevádzok produkujúcich nadmerný hluk a vibrácie,
 - b) pri realizácii nových, alebo rekonštrukcii starých ciest je nutné postupovať v súlade s Vyhláškou MZ SR č.237/2009 Z. z., ktorou sa dopĺňa Vyhláška MZ SR č.549/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí
5. Ochrana pred účinkami zápachu
- a) v riešenom území vo väzbe na obytné a rekreačné územie nebudovať poľné hnojiská ani iné prevádzky a zariadenia, ktoré by zápachom obťažovali obytné a rekreačné územia.
6. Odpady
- a) zneškodňovanie odpadov na území obce Nededza realizovať v zmysle v platných znení Programu odpadového hospodárstva (POH) Žilinského samosprávneho kraja a POH Slovenskej republiky.
 - b) pri nakladaní s odpadmi je nutné aplikovať ustanovenia zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a doplnení niektorých zákonov v platnom znení a vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch v platnom znení,
 - c) pri nakladaní s odpadmi aplikovať opatrenia zamerané na zníženie množstva zmesového komunálneho odpadu, na zvýšenie podielu triedených komunálnych odpadov a ich následné zhodnotenie, znižovanie množstva biologicky rozložiteľných odpadov ukladaných na skládku odpadov, zvýšenie zhodnotenia komunálneho odpadu a zvýšenie informovanosti obyvateľov o triedenom zbere komunálnych odpadov
 - d) prioritným cieľom odpadového hospodárstva musí byť predchádzanie vzniku odpadov, zvýšenie recyklácie odpadov a minimalizácia negatívnych dôsledkov nakladania s odpadmi na životné prostredie.
 - e) biologicky rozložiteľný odpad z údržby verejnej zelene, parkov, záhrad, cintorínov kompostovať v navrhovanej a už čiastočne realizovanej kompostárni pri futbalovom ihrisku, biologicky rozložiteľný odpad zo súkromných záhrad rodinných domov kompostovať na vlastných pozemkoch
 - f) eliminovať výskyt čiernych skládok pravidelným monitorovaním opustených území a v prípade zistenia zabezpečiť odstránenie odpadov s cieľom zamedziť poškodeniu životného prostredia.
 - g) vytvoriť v obci navrhovaných lokalitách miesta pre nádoby na separovaný odpad a vybudovať areál zberného dvora pre odovzdávanie oddelených zložiek komunálnych odpadov, pre drobný stavebný odpad a elektroodpad z domácností
 - h) naďalej zabezpečovať separovanie komunálneho odpadu v rámci spoločného integrovaného systému separovaného zberu v mikroregióne Terchovská dolina
7. Opatrenia zo Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy
- a) Opatrenia voči častejším a intenzívnejším vlnám horúčav:
 - koncipovať urbanistickú štruktúru tak, aby umožňovala lepšiu cirkuláciu vzduchu,
 - zabezpečiť zvyšovanie podielu vegetácie a vodných prvkov v sídlach,
 - zabezpečiť a podporovať zamedzovanie prílišného prehrievania stavieb, napríklad vhodnou orientáciou stavby k svetovým stranám, tepelnou izoláciou, tienením transparentných výplní,
 - podporovať a využívať vegetáciu, svetlé a odrazové povrchy na budovách a v dopravnej infraštruktúre,
 - zabezpečiť a podporovať, aby boli dopravné a energetické technológie, materiály a infraštruktúra prispôsobené meniacim sa klimatickým podmienkam,
 - vytvárať a podporovať vhodnú mikroklímu pre chodcov a cyklistov v obciach Zabezpečiť a podporovať ochranu funkčných brehových porastov v sídlach,
 - zabezpečiť prispôsobenie výberu drevín pre výsadbu v sídlach meniacim sa klimatickým podmienkam,
 - vytvárať komplexný systém plôch zelene v sídle v prepojení do kontaktných hraníc sídla a do príľahlej krajiny.

- b) Opatrenia voči častejšiemu výskytu silných vetrov a víchric:
 - zabezpečiť a podporovať výsadbu lesa, alebo spoločenstiev drevín v extravilánoch obcí,
 - zabezpečiť udržiavanie dobrého stavu, statickej a ekologickej stability stromovej vegetácie,
 - zabezpečiť dostatočnú odstupnú vzdialenosť v blízkosti elektrického vedenia,
 - zabezpečiť a podporovať implementáciu opatrení proti veternej erózii, napríklad výsadbu vetrolamov, živých plotov, aplikáciu prenosných zábran.
 - c) Opatrenia voči častejšiemu výskytu sucha:
 - podporovať a zabezpečiť opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody,
 - zabezpečiť minimalizáciu strát vody v rozvodných sieťach,
 - v menších obciach podporovať výstavbu domových čistiarní odpadových vôd,
 - samosprávy by mali podporovať a pokiaľ možno zabezpečiť zvýšené využívanie lokálnych vodných plôch a dostupnosť záložných vodných zdrojov.
 - d) Opatrenia voči častejšiemu výskytu intenzívnych zrážok:
 - zabezpečiť a podporovať zvýšenie retenčnej kapacity územia pomocou hydrotechnických opatrení, navrhnutých ohľaduplne k životnému prostrediu, ak opatrenia zelenej infraštruktúry nepostačujú,
 - zabezpečiť a podporovať zvýšenie infiltračnej kapacity územia diverzifikovaním štruktúry krajiny pokrývky s výrazným zastúpením vsakovacích prvkov v extraviláne a minimalizovaním podielu nepriepustných povrchov a vytvárania nových nepriepustných plôch na urbanizovaných pôdach v intraviláne obcí,
 - zabezpečiť a podporovať zvyšovanie podielu vegetácie pre zadržiavanie a infiltráciu dažďových vôd v sídlach,
 - zabezpečiť a podporovať renaturáciu a ochranu tokov a mokradí,
 - usmernenie odtoku pomocou drobných hydrotechnických opatrení,
 - zabezpečiť a podporovať opatrenia proti vodnej erózii, zosuvom pôdy.
8. Zosuvy
- a) Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom potenciálnych a stabilizovaných zosuvov je potrebné posúdiť inžinierskogeologickým prieskumom. Územia s výskytom aktívnych svahových deformácií nie sú vhodné pre stavebné účely.
9. Radónové riziko
- a) Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 98/2018 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarovania pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

Článok 7

Vymedzenie zastavaného územia obce

1. Územný plán obce Nededza navrhuje do roku 2040 rozšírenie v súčasnosti zastavaného územia o navrhované plochy na rozvoj obytnej funkcie, občianskeho vybavenia a rekreácie v nadväznosti na súčasné zastavané územie obce. Zastavané územie do roku 2040 je na výkresoch vymedzené plnými a zvislo šrafovanými plochami.

Článok 8

Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov

1. V katastrálnom území obce Nededza sú vymedzené chránené územia a ochranné pásma:
 - a) Ochranné pásma vodárenského zdroja, § 32 zákona č. 364/2004 Z.z.
 Časť katastra obce leží v PHO II. stupňa VZ Teplička nad Váhom. Obmedzenia z toho vyplývajúce sú stanovené vyhláškou Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 29/2005 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o určovaní ochranných pásiem vodárenských zdrojov, o opatreniach na ochranu vôd a o technických úpravách v ochranných pásmach vodárenských zdrojov.
 - b) rešpektovať obmedzenia platné na území CHVO Beskydy – Javorníky, vyhlásenej Nariadením Vlády SSR č. 13/1987

c) Oprávnenia pri správe vodných tokov - pobrežné pozemky, § 49, ods. 2 zákona 364/2004 Z.z.
Pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky. Pobrežnými pozemkami, v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie, sú pri vodohospodársky významnom vodnom toku pozemky do 10 m od brehovej čiary a pri drobných vodných tokoch do 5 m od brehovej čiary, pri ochrannej hrádzi vodného toku do 10 m od vzdušnej a návodnej päty hrádze.

d) Pásma ochrany vodohospodárskych zariadení

Pásma ochrany vodovodného potrubia verejného vodovodu alebo potrubia stokovej siete verejnej kanalizácie sú ustanovené v § 19 zákona č. 442/2002 Z. z.

Mimo súvisle zastavaného územia obce alebo územia určeného na zastavanie (ďalej len „zastavané územie“) sa pásma ochrany vymedzujú zvislými plochami vedenými po oboch stranách vodovodného potrubia verejného vodovodu alebo potrubia stokovej siete verejnej kanalizácie vedenými od ich osi vo vodorovnej vzdialenosti

- a) 1,8 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm vrátane,
- b) 3,0 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii nad priemer 500 mm.

e) Ochranné pásmo letiska Žilina

Katastrálne územie obce Nededza sa nachádza v ochranných pásmach letiska Žilina, určených rozhodnutím Dopravného úradu č. 2452/2017/ROP-120-OP/9575 zo dňa 29.3.2017, z ktorých vyplýva nasledovné obmedzenie stanovené kritickým ochranným pásmom proti laserovému žiareniu. V tomto ochrannom pásme sa zakazuje najmä umiestňovať, prevádzkovať a používať laserové zariadenie, ktorého úroveň vyžarovania je vyššia ako $5\mu\text{W}/\text{cm}^2$, ak by takéto zariadenie mohlo spôsobiť doznievanie zrkovného vnemu alebo oslepenie prudkým jasom pilota a mohla byť ohrozená bezpečnosť leteckej prevádzky.

V zmysle leteckého zákona sa na území obce vyžaduje súhlas Dopravného úradu pre:

1. stavby letísk, osobitných letísk, heliportov a stavieb pre letecké pozemné zariadenia,
2. stavby, zariadenia nestavebnej povahy alebo vykonávanie činností alebo využívanie územia, ktoré by svojimi vlastnosťami mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky, ak:
 - by svojím charakterom alebo prevádzkou mohli narušiť ochranné pásma Letiska Žilina,
 - sa ich najvyšší bod nachádza vo výške 40 m a viac nad terénom,
 - môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov alebo leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia veľmi vysokého napätia 110 kV a viac, veterné turbíny, energetické zariadenia alebo vysielacie stanice,
 - môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá alebo silné svetelné zdroje, veterné turbíny a nadzemné elektrické vedenia s napätím viac ako 1000 V vedúce ponad údolia alebo v blízkosti diaľnic, rýchlostných ciest a ciest I. triedy."

f) Ostatné ochranné a bezpečnostné pásma v k.ú. obce Nededza

Jav, územie	Ochranné pásmo	Legislatívny predpis
národné kultúrne pamiatky	zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu	zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu
cesta II. triedy	25 m (od osi mimo intravilánu)	zák. č. 135/61 Zb. v znení zák. č. 524/2003 Z.z.
cesta III. triedy	20 m (od osi mimo intravilánu)	zák. č. 135/61 Zb. v znení zák. č. 524/2003 Z.z.
ochranné pásmo lesa	50 m (od hranice lesného pozemku)	zák. č. 326/2005 Z.z.)
vodovod do DN 500 mm vrátane	1,8 m (od osi potrubia)	zák. č. 442/2002 Z.z., § 19
kanalizácia do DN 500 mm vrátane	1,8 m (od okraja potrubia)	zák. č. 442/2002 Z.z., § 19
vodný tok Kotrčiná	5 m	v zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z. z.
ostatné drobné vodné toky	4 m	v zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z. z.
ZVN 400 kV elektrické vedenie	25 m (od krajného vodiča)	§ 43, zák. č. 251/2012 Z.z
VVN 110 kV elektrické vedenie	-	§ 43, zák. č. 251/2012 Z.z

VN 22 kV elektrické vedenie vzdušné vodiče bez izolácie	10 m (od krajného vodiča) 7 m v lesných priesekoch	§ 43, zák. č. 251/2012 Z.z
VN 22 kV elektrické vedenie vzdušné vodiče s izoláciou	4 m (od krajného vodiča) 2 m v lesných priesekoch	§ 43, zák. č. 251/2012 Z.z
VN 22 kV elektrické vedenie káblové, zemné	1 m (od krajného vodiča)	§ 43, zák. č. 251/2012 Z.z
VTL DN 500 PN 40 - OP	8 m (od okraja potrubia)	zák. č. 251/2012 Z.z.
VTL DN 500 PN 40 - BP	50 m (od okraja potrubia)	zák. č. 251/2012 Z.z.
VTL DN 100 PN 40 - OP	8 m (od okraja potrubia)	zák. č. 251/2012 Z.z.
VTL DN 100 PN 40 - BP	20 m (od okraja potrubia)	zák. č. 251/2012 Z.z.
STL v zastavanom území - OP	1 m	zák. č. 251/2012 Z.z.
technologické objekty - OP	8 m	zák. č. 251/2012 Z.z.
technologické objekty - BP	50 m	zák. č. 251/2012 Z.z.
telekomunikačné káble	1,5 m od osi na každú stranu , hĺbka a výška 2,0 m od úrovne zeme a okruh 2,0 m pri nadzemnom vedení	zák. č. 656/2004 Z.z.

Vysvetlivky: BP – bezpečnostné pásmo, OP – ochranné pásmo

- g) Ochranné pásmo lesa definované v §10 zákona č.326/2005 Z.z o lesoch v znení neskorších predpisov (50 m od hranice lesného pozemku) na území obce aplikovať tak, aby minimálna odstupová vzdialenosť navrhovaných stavieb bola od hranice lesných pozemkov min. 25 m. Zachovať pôvodné prístupové trasy na lesné pozemky za účelom obhospodarovania lesa a umožniť tak riadne hospodárenie v zmysle zákona o lesoch a nezastávať celý priestor popod lesné porasty (najmä na existujúcich približovacích trasách).

Článok 9

Plochy pre verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, na asanáciu a na chránené časti krajiny

1. Plochy pre verejnoprospešné stavby predstavujú plochy potrebné pre realizáciu verejnoprospešných stavieb uvedených v zozname verejnoprospešných stavieb vrátane dočasných záberov pozemkov.
2. Plochy pre asanáciu sú plochy s nevyhovujúcimi objektmi v intraviláne obce.
 - a) v lokalite Pod Chrípom na mieste bývalého hospodárskeho dvora je vymedzená plocha na asanáciu objektov, ktorá bude nahradená výstavbou rodinných domov a občianskej vybavenosti
3. Plochy na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov sú vymedzené pre lokalitu Pod Chrípom.
4. Plochy na chránené časti krajiny vyžadujúce si zvýšenú ochranu nie sú vymedzené.

Článok 10

Potreba obstarania a schválenia územného plánu zóny

1. Po schválení ÚPN O Nededza nie je potrebné obstaráť územný plán zóny.

Článok 11

Zoznam verejnoprospešných stavieb

1. Za verejnoprospešné stavby sa podľa § 108 Stavebného zákona, ods. 2, písm. a) považujú stavby, určené na verejnoprospešné služby a pre verejné technické vybavenie územia, podporujúce jeho rozvoj a ochranu životného prostredia. Sú to nasledovné stavby:
 - a) centrum obce - námestie a objekty v správe obce, (obecný úrad, materská škôlka, kultúrny dom, kostol, kaštieľ)
 - b) zberný dvor, kompostáreň, stavby súvisiace s technickou údržbou obce
 - c) hasičská zbrojnica, obecný dom
 - d) rozšírenie cintorína a doplnenie parkovacích miest
 - e) obecné športové plochy, detské ihriská,
 - f) výstavba a rekonštrukcia obslužných ciest,

- g) cyklotrasy, značenie a súvisiace stavby (odpočinkové plochy)
- h) pešie chodníky a plochy,
- i) stavby pre verejné zásobovanie pitnou vodou,
- j) stavby pre odvádzanie splaškových vôd,
- k) stavby pre odvádzanie a spomalenie vôd povrchového odtoku
- l) stavby pre zásobovanie elektrickou energiou,
- m) rozvody verejného plynovodu,
- n) rozvody telekomunikačnej siete,

Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb

Vid' nasledujúca strana

C. DOPLŇUJÚCE ÚDAJE

PRI SPRACOVANÍ NÁVRHU ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE NEDEDZA BOLI POUŽITÉ TIETO PODKLADY :

a) schválená územnoplánovacia dokumentácia, vzťahujúca sa k riešenému územiu

- Územný plán veľkého územného celku Žilinského kraja (Združenie „VÚC Žilina, 1998, m 1:50 000); záväzná časť ÚPN VÚC Žilinského kraja bola vyhlásená nariadením Vlády SR č. 223/1998 zo dňa 26.5.1998 v znení zmien a doplnkov č. 1, 2, 3, 4 a 5.

b) Prieskumné práce

- Prieskumné práce v teréne za účelom zistenia skutočného funkčného využitia plôch, stavebnotechnického stavu objektov, priestorových pomerov, prírodných hodnôt, závad, inžinierskych sietí atď.)

c) Dopravná a inžinierska dokumentácia

- Dokumentácia pre územné rozhodnutie "Chatová osada Podchotár Nededza", (AA DESIGN, ing. arch. P. Šoltés 12/2019)
- Zastavovacia štúdia "Súbor rekreačných objektov Nededza - Lúka" (ZooM ateliér, Ing. J. Škodová, 06/2018)

d) Ostatné podklady

- Zadanie pre územný plán obce Nededza schválené uznesením obecného zastupiteľstva obce Nededza č. 110 zo dňa 17.12.2020.
- Vyjadrenia orgánov štátnej správy, organizácií, podnikateľov a občanov doručených obci po oznámení o obstarávaní územného plánu,
- Pokyny na dopracovanie Návrhu ÚPN O Nededza,
- Údaje zo Štatistického úradu,
- Atlas krajiny Slovenskej republiky (2002),
- Štandardy minimálnej vybavenosti obcí,
- Inžiniersko-geologická mapa Slovenskej republiky (1989),
- Základná hydrogeologická mapa ČSSR,
- Ortofotomapa,
- Internet.

e) Údaje o bonite poľnohospodárskej pôdy

- mapy BPEJ

f) Mapové podklady

- mapy v mierke 1:50 000, 1:10 000,

g) Konzultácie

- Obecný úrad Nededza,

D. DOKLADOVÁ ČASŤ

Dokladová časť bude doplnená po prerokovaní o vyhodnotenie pripomienok a písomné vyjadrenia dotknutých fyzických a právnických osôb, orgánov štátnej správy a samosprávy susedných obcí. Bude tvoriť samostatnú prílohu k tejto dokumentácii.